

Uluslararası Kapadokya Sağlık ve Yaşam Kongresi

International Cappadocia
Health and Life Conference

24-26 Ağustos 2022

24-26 August 2022

Bildiri Özetleri Kitabı
Book of Abstracts

Editör / Editor
Fusun Hepding

KAPADOKYA
ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI

Uluslararası Kapadokya Sağlık ve Yaşam Kongresi

Bildiri Özetleri Kitabı

24-26 Ağustos 2022

International Cappadocia Health and Life Conference

Book of Abstracts

24-26 August 2022

Editör/Editor

Fusun Hepding

Düzenleyen/Organisers

Mehmet Soylu

Tayfun Ceylan

Işıl Eranlı

Gözde Sunman

2022

Kapadokya Üniversitesi Yayınları: 51

ISBN: 978-605-4448-35-7

DOI: <https://doi.org/10.35250/kun/9786054448357>

URL: <https://hdl.handle.net/20.500.12695/1840>

© Ekim 2022

Uluslararası Kapadokya Sağlık ve Yaşam Kongresi: Bildiri Özetleri Kitabı/ International Cappadocia Health and Life Conference: Book of Abstracts

© Copyright 2022, KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

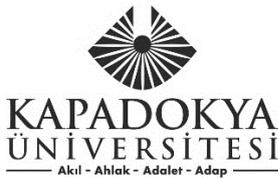
Sertifika No: 43348

Bu eser [Creative Commons "BY-NC-SA"](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/) (Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş) Lisansı ile lisanslanmıştır.

Bu kitap, "Uluslararası Kapadokya Sağlık ve Yaşam Kongresi" organizasyonu kapsamında yayımlanmıştır. Bu kitapta yayımlanan tüm bildirilerin içeriklerinden yazarları sorumludur.

This book has been published under "International Cappadocia Health and Life Conference". Authors are responsible for the content of their proceedings published in this book.

50420 Mustafapaşa, Ürgüp, Nevşehir
yayinevi@kapadokya.edu.tr
kapadokyayayinlari.kapadokya.edu.tr
0(384) 353 5009
www.kapadokya.edu.tr

COMMITTEES

KEYNOTE SPEAKERS

Assoc. Prof. İsmail Altıntop / Kayseri State Hospital

Dr. Hatice UÇAK

Dr. Deniz Peker BARCLIFT / Emory University

Asst. Prof. Seyed Mohammadali RiAZI / Islamic Azad University

Asst. Prof. Şerife Uğuz ARSU / Aksaray University

SCIENTIFIC BOARD

Prof. Dr. Bülent Pişkin / Cappadocia University

Prof. Dr. Filiz Dadaşer Çelik / Erciyes University

Prof. Dr. Gıyasettin Demirhan / Hacettepe University

Prof. Dr. Murat Çetin Rağbetli / Karamanoğlu Mehmetbey University

Prof. Dr. Müge Artar / Cappadocia University

Prof. Dr. Nuray Ateş / Erciyes University

Prof. Dr. Ramazan Erdem / Süleyman Demirel University

Prof. Dr. Selda Tekin Özan / Süleyman Demirel University

Prof. Dr. Vesile Şenol / Cappadocia University

Prof. Dr. Yener Bektaş / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Assoc. Prof. Betül Özen / Erciyes University

Assoc. Prof. Derya Karabulut / Erciyes University

Assoc. Prof. Fazile Cantürk Tan / Erciyes University

Assoc. Prof. İsmail Altıntop / Kayseri State Hospital

Assoc. Prof. Nesrin Ecem Bayram / Bayburt University

Assoc. Prof. Nuray Şimşek / Erciyes University

Assoc. Prof. Özlem Ceyhan / Erciyes University

Assoc. Prof. Öznur Başdaş / Erciyes University

Assoc. Prof. Semra Şahin / Hacettepe University

Asst. Prof. Abdulkadir Taşdemir / Erciyes University

Asst. Prof. Ali Kaplan / Kayseri University

Asst. Prof. Ayşegül Burçin Yıldırım / Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji University

Asst. Prof. Bill Bulkeley / University of South Florida
Asst. Prof. Elif Kaya / Süleyman Demirel University
Asst. Prof. Emin Kaymak / Yozgat Bozok University
Asst. Prof. Evrim Karaçetin Bell / Erciyes University
Asst. Prof. Ezgi Demir Özer / Cappadocia University
Asst. Prof. Gamze Güney / Ardahan University
Asst. Prof. Gamze Turgaylı Zengin / Cappadocia University
Asst. Prof. Gözde Sunman / Cappadocia University
Asst. Prof. Gülbahar Boyuk / Ankara Medipol University
Asst. Prof. Gülce Naz Yazıcı / Erzincan University
Asst. Prof. Hikmet Taner Teker / Ankara Medipol University
Asst. Prof. Hüseyin Avcılar / Erciyes University
Asst. Prof. Işinsu Alkan / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Asst. Prof. İsmail Saraçoğlu / Kütahya Health Science University
Asst. Prof. Mehmet Bahar / Cappadocia University
Asst. Prof. Meltem Kaçikoç / Süleyman Demirel University
Asst. Prof. Meral Başaran / Cappadocia University
Asst. Prof. Necla Yılmaz / Süleyman Demirel University
Asst. Prof. Nurhan Kuloğlu / Niğde Ömer Halisdemir University
Asst. Prof. Oya Esra Bektaş / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Asst. Prof. Özel Yürüker / Girne University
Asst. Prof. Özlem Bozkurt / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Asst. Prof. Pelin Özmen / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Asst. Prof. Pınar Sağıroğlu / Erciyes University
Asst. Prof. Rukiye Yalap / Cappadocia University
Asst. Prof. Serdar Sütçü / Cappadocia University
Asst. Prof. Seyed Mohammadali Riazi / Islamic Azad University
Asst. Prof. Sinan Bayram / Bayburt University
Asst. Prof. Şükran Oruç / Beykent University
Asst. Prof. Tayfun Ceylan / Cappadocia University
Asst. Prof. Umut Kökbaş / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Asst. Prof. Wida Simzari / Cappadocia University
Asst. Prof. Zekeriya Temircan / Cappadocia University
Asst. Prof. Ayşe İspirli Turan / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Asst. Prof. Rukiye Yorulmaz / Bozok University
Asst. Prof. Selma Dođanalp Çoban / Cappadocia University
Dr. Engin BERBER / University of Tennessee Knoxville
Dr. Kemal Erkan Ünal / Cappadocia University
Dr. Necmi Baykan / Nevşehir State Hospital
Lec. Dr. Ali Tuğrul AKİN / Erciyes University
Lec. Dr. Cevriye Özdemir / Kayseri University
Lec. Dr. Güler Toprak / Erciyes University

ORGANISATION COMMITTEE

Asst. Prof. Ezgi Demir Özer / Cappadocia University
Asst. Prof. Gamze Turgaylı Zengin/ Cappadocia University
Asst. Prof. Gözde Sunman / Cappadocia University
Asst. Prof. Meral Başaran / Cappadocia University
Asst. Prof. Selma Dođanalp Çoban / Cappadocia University
Asst. Prof. Tayfun Ceylan / Cappadocia University
Lect. Ali Bozkurt / Cappadocia University
Lect. F. Füsün Hepdiñ / Cappadocia University
Lect. Işıl Eranıl / Cappadocia University
Lect. İrem Turgut / Cappadocia University
Lect. Mehmet Soylu / Cappadocia University
Lect. Mehmet Yaşar Sönmez / Cappadocia University
Lect. Nazife Akman / Cappadocia University
Lect. Semra Sarıay / Cappadocia University
Lect. Tuba Elif Özel / Cappadocia University
Lect. Zeynep Akidađı / Cappadocia University

ÖNSÖZ

Dünya Sağlık Örgütü tarafından “tam bir iyilik hali içerisinde olma durumu” olarak tanımlanan sağlık, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nde de temel insan hakkı olarak kabul edilmektedir. “Tam bir iyilik hali” fiziksel, duygusal ve sosyal sağlığı kapsayan bir hal olarak ele alınmakta olup, sağlık ve yaşam, tüm bu unsurların bir arada değerlendirilmesi anlamında geniş bir perspektife işaretmektedir.

24-26 Ağustos 2022 tarihleri arasında çevrimiçi olarak düzenlenmiş olan Uluslararası Sağlık ve Yaşam Kongresi’nin bu yılki alt başlıkları yine pek çok disiplini bir araya getirerek birçok unsurun bir arada değerlendirilmesini amaçlamakta ve sağlık konusunun alanının genişliğine işaret etmekteydi.

Sağlık ve Yaşam ilişkisi içinde yer alan ve sağlığı belirleyen faktörler arasında Sağlıkta Yenilik alt başlığı altında sağlık teknolojilerindeki yenilikler, Sağlıkta Sosyal Yaklaşımlar alt başlığı altında sağlık politikaları, sağlık yönetimi ve sağlıkta güncel sorunlar, Bütüncül Sağlık alt başlığı altında tedavi edici sağlık hizmetleri, koruyucu sağlık uygulamaları veya destek amaçlı kullanılan tamamlayıcı tıp uygulamaları, Sağlık ve Beslenme alt başlığı altında insan vücudu üzerinde olumlu etkileri olan, sağlığı geliştirici özelliklere sahip, hastalıklara yakalanma riskini azaltan besinler, Sağlıkve Yaşam alt başlığının altında ise Çevre Sağlığı, Sağlık ve Spor ilişkisi ve Sağlık Psikolojisi ile ilgili konular 42 bildiri ile irdelenmiştir.

Kongremizde yer alan bildiri özetlerinin ve bildirilerin bir bölümünün yer aldığı bu kitabı takip edecek araştırmalara ve çalışmalara esin kaynağı olması dileklerimizle takdim etmenin mutluluğu ve gururunu yaşıyoruz.

FOREWORD

Health defined as “a state of complete well-being” by the World Health Organization is recognized as a fundamental human right in the Universal Declaration of Human Rights. “A state of complete well-being” is approached as a state that includes physical, emotional and social health, health and life referring to a broad perspective in terms of which all these elements are evaluated together.

The subtitles of the International Health and Life Conference held online between 24-26 August,2022 has once again aimed at bringing various disciplines together and enabling the assessment of various elements at the same time and emphasized the broadness of the subject of health.

Among the factors included in the relationship between Health and Life and determining health are the new trends and innovations listed under the subtitle ‘Innovations in Health’; health policies, health management and contemporary problems in health discussed under Social Approaches in Health; therapeutic health services and preventive health applications or complementary medicine applications used for support purposes under the subtitle of Holistic Health, Health and Nutrition subtitle including foods that have positive effects on the human body, have health-promoting properties, and reduce the risk of getting diseases and Health and Life subtitle comprising of Environmental Health, Sports and Health Relationship and Psychology of Health have been discussed in 42 presentations. It is with great pleasure and pride that we introduce this book in which conference abstracts and a number of proceedings are found. We hope it serves to inspire future researches and studies that will follow.

CONTENTS/İÇİNDEKİLER

Evaluation of Upper Extremity Functionality and Thoracal Gibbosity in Individuals With Scoliosis: A Pilot Study	1
Skolyozlu Bireylerde Üst Ekstremitte Fonksiyonelliği ve Torakal Gibozitenin Değerlendirilmesi: Pilot Çalışma	2
Attitudes of University Students Studying in The Field of Health Against Intimate Partner Violence and Hope Level	3
Sağlık Alanında Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Yakın Partner Şiddetine Karşı Tutumları Ve Umut Düzeyleri	4
Open-Source Data Analysis and Machine Learning for Specific Language Impairment: A Model-Based Interpretable Approach.....	5
Özgül Dil Bozukluğu için Açık Kaynak Veri Analizi ve Makine Öğrenimi: Modele Dayalı Yorumlanabilir Bir Yaklaşım	6
The Effect Of Health Education Given to University Students on Healthy Lifestyle Behaviors.....	7
Üniversite Öğrencilerine Verilen Sağlık Eğitiminin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Üzerindeki Etkisi8	
Analysis of Postgraduate Studies in the Field of Digital Health; Turkey Example.....	9
Dijital Sağlık Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi; Türkiye Örneği	10
The Effect of Social Media Addiction on Communication Skills and Academic Achievement Levels in Nursing Students	11
Hemşirelik Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığının İletişim Becerisi ve Akademik Başarı Düzeylerine Etkisi.....	12
Assessment of the Total Antioxidant Capacity of Ready-to-Drink Turkish Coffee With Various Flavors13	
Farklı Aroma Maddeleri İçeren Tüketime Hazır Türk Kahvelerinin Toplam Antioksidan Kapasitelerinin Değerlendirmesi	14
Investigation of Adults' Sourdough Food Consumption Motivations.....	15
Yetişkin Bireylerin Ekşi Mayalı Besin Tüketim Motivasyonlarının İncelenmesi	16
Epigenetic Mechanism-Targeted Drugs and Cancer Treatment.....	17
Epigenetik Mekanizma Hedefli İlaçlar ve Kanser Tedavisi.....	18
Evaluation of Sociodemographic, Clinical Features And Comorbid Diagnosis In Children Diagnosed with Attention Deficit Hyperactivity Disorder.....	19
Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Olan Çocuklarda Sosyodemografik, Klinik Özellikler ve Komorbid Tanılarının Değerlendirilmesi	20
Effect of Chair-Based Exercises on Functionality.....	21

Sandalye Temelli Egzersizlerin Fonksiyonelliğe Etkisi	22
Evaluation of Health Performance of Provinces in Turkey with Context-Dependent Data Envelopment Analysis	23
Bağlam Bağımlı Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Türkiye'deki İllerin Sağlık Performansının Değerlendirilmesi.....	24
Social Approaches in Health and Medical Social Work.....	25
Sağlıkta Sosyal Yaklaşımlar ve Tıbbi Sosyal Hizmet.....	26
Diet-Related Skin Diseases	27
Diyetle İlişkili Deri Hastalıkları	28
The Importance of Family Involvement in the Intervention of Stuttering	29
Kekemelik Müdahalesinde Aile Katılımının Önemi.....	30
The Experiences of Patients with Schizophrenia on Smoking and Cessation: A Qualitative Study	31
Şizofreni Hastalarının Sigara İçme ve Sigara Bırakmaya İlişkin Deneyimleri; Nitel Bir Analiz	32
Evaluation of the Effect of the Level of Education on the Awareness of Sports Nutrition.....	33
Eğitim Düzeyinin Sporcu Beslenmesi Bilincine Olan Etkisinin Değerlendirilmesi	34
Evaluation of Anxiety, Depression and Cognitive Function in COVID-19	35
COVID-19'da Anksiyete, Depresyon ve Kognitif Etkilenmenin Değerlendirilmesi.....	36
Evaluation of Information Reliability and Quality of Youtube™ Videos About White Spot Lesions .	37
Beyaz Nokta Lezyonlarıyla İlgili Youtube™ Videolarının Bilgi Güvenilirliği ve Kalitesinin Değerlendirilmesi.....	38
Pediatric Intensive Care Unit Survival Prediction: An Open-Source Dataset Analysis with Machine Learning.....	39
Pediyatrik Yoğun Bakım Ünitesi Hayatta Kalım Tahmini: Açık Kaynaklı Bir Veri Setinde Makine Öğrenmesi Analizi	40
Neutropenic Diet	41
Nötropenik Diyet	42
A Current Evaluation on Human Papilloma Virus Vaccines.....	43
Human Papilloma Virüsü Aşılı Üzerine Güncel Bir Değerlendirme.....	44
Physiotherapy of Rheumatoid Arthritis	45
Evaluation of Methylation Parameters of Male Adolescent Patients with Polycythemia	46
Polistemili Erkek Adölesan Hastaların Metilasyon Parametrelerinin Değerlendirilmesi.....	47
Investigation Of Perception Of Health And Attitudes Towards The Covid-19 Vaccine: The Example Of Healthcare Professionals.....	48

Sağlık Algısı Ve Covid-19 Aşısına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Sağlık Çalışanları Örneği	49
Use Of Behavioral Change Theories To Improve Tooth Brushing Habit.....	50
Diş Fırçalama Alışkanlığını Geliştirmede Davranış Değişikliği Teorilerinin Kullanımı	51
Digital Violence and Impact on Women's Health	52
Dijital Şiddet ve Kadın Sağlığına Etkisi.....	53
Vitamin D Levels in Patients With Alzheimer's Dementia	54
Alzheimer Demanslı Hastalarda Vitamin D Düzeyleri	55
Research on The Competency Of Basic Medical Education in Dental Practice.....	56
Diş Hekimliği Uygulamalarında Temel Tıp Eğitiminin Yeterliliğinin Araştırılması	57
Predictors of Dental Attendance Factors of Adults in Türkiye	58
Comparison of Trypsin and Trypsin Inhibitor Concentrations by SDS-PAGE in Clinically Manufactured Mesenchymal Stem Cell Products	59
Klinik Amaçlı Üretilen Mezenkimal Kök Hücre Ürünlerinde SDS-PAGE ile Tripsin ve Tripsin İnhibitör Konsantrasyonlarının Karşılaştırılması	60
The Path from PBMC to iPSC: Determining the Effect of Transposon Concentrations and Culture Conditions on Transfection Efficiency.....	61
A Pilot Study on The In Vitro Evaluation of The Antibacterial Effect of Single and Combined Use of Herbal Containing Mouth Rinses	62
Bitkisel İçerikli Ağız Gargaralarının Tekli Ve Kombine Kullanımının Antibakteriyel Etkisinin İn Vitro Değerlendirmesi Üzerine Pilot Bir Çalışma.....	63
Lessons Learned: Inquiring into Principal Perceptions re. School Health after the Pandemic.....	64
Çıkarılan Dersler: Müdürlerin Pandemi Sonrası Okul Sağlığı Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi... 65	
Mechanical Properties of the Gastrocnemius Muscle in Individuals with Type 2 Diabetes.....	66
Tip 2 Diyabetli Bireylerde Gastrocnemius Kasının Mekanik Özellikleri.....	67
Effect of Chromium in Polycystic Ovary Syndrome	68
Polikistik Over Sendromunda Kromun Etkisi.....	69
Current Status of The Old Population in Turkey and The World	70
Yaşlı Nüfusun Türkiye ve Dünyada Güncel Durumu	71
Fluoride Consumption and Neurotoxicity	72
Florid Tüketimi ve Nörotoksisite.....	73
The Investigation of Temporo-Spatial Gait Characteristics and Deformity Level in People with Symptomatic or Asymptomatic Hallux Valgus – A Pilot Study	74
Semptomatik ve Aseptomatik Halluks Valguslu Kişilerde Yürüyüşün Zaman-Mesafe Karakteristikleri	

ve Deformite Düzeyinin Araştırılması Pilot Çalışma.....	75
Usage Areas of Golden Berry (Physalis Peruviana L.) from Past to Present and Its Effects on Health	76
Altın Çilek (Physalis Peruviana L.) Meyvesinin Geçmişten Günümüze Kullanım Alanları ve Sağlık Üzerine Etkileri	77
Crocin Suppresses Inflammatory Response in LPS-Induced Acute Lung Injury (ALI) Via Regulation of HMGB1/TLR4 Inflammation Pathway.....	78
Krosin, LPS Kaynaklı Akut Akciğer Hasarında (ALI) HMGB1/TLR4 İnflamasyon Yolağının Düzenlenmesi Yoluyla İnflamatuvar Yanıtı Baskılar	79
The Relationship between Sleep Positions and Posture, Quality of Life and Sleep: Pilot Study	80
Uyku Pozisyonları ile Postür, Yaşam Kalitesi ve Uyku Kalitesi Arasındaki İlişki: Pilot Çalışma	81
Comparison of Zlatkis - Zak Method and Bienzymatic Electrochemical Cholesterol Sensor Method in Cholesterol Determination	82
Kolesterol Tayininde Zlatkis - Zak Yöntemiyle Bienzimatik Elektrobiyokimyasal Kolesterol Sensörü Yöntemi Karşılaştırılması.....	83
Investigation of the Relationship between Alexithymia and Adaptation to the Mediterranean Diet in Young Adults.....	84
Genç Yetişkin Bireylerde Aleksitimi ve Akdeniz Diyetine Uyum İlişkisinin İncelenmesi	85

Evaluation Of Upper Extremity Functionality And Thoracal Gibbosity In Individuals With Scoliosis: A Pilot Study

Ayça Şirin¹ and Muhammet Ayhan Oral²

¹Kırıkkale University Faculty of Health Sciences Department of Physiotherapy and Rehabilitation Kırıkkale, Turkey
ayca41sirin@gmail.com

²Kırıkkale University Faculty of Health Sciences Department of Physiotherapy and Rehabilitation Kırıkkale, Turkey

m.ayhan.oral@kku.edu.tr

Abstract

Gibbosity is one of the symptoms of scoliosis, which is a three dimensional spinal deformity and develops due to vertebral rotation. Vertebral rotations usually develop towards the concave side of the thoracic curvature. It is observed that the gibbosity usually develops on the convex side of the three-dimensional thoracic curvature. Alongwith the ribs the entire chest rotates with the vertebrae. This rotation causes the ribs on the concave side to stay in front, the ribs on the convex side, behind. The aim of our study is to investigate the effect of thoracic gibbosity and the degree of thoracic gibbosity on upper extremity functionality in individuals with scoliosis. 14 individuals with scoliosis angles varying between 10° and 43° and thoracic scoliosis and also 14 healthy individuals are all between the ages of 18-35 participated in the study. Upper extremity functional evaluation was performed on all individuals participating in the study, and their demographic information was obtained. Gibbosity assessment was performed on individuals with scoliosis. Upper extremity functional evaluation of the individuals was done with the QUICK-DASH questionnaire. Gibbosity assessments were performed using Adam's test and Baseline scoliometer. Statistical analysis was performed with IBM SPSS Statistics 26. The thoracic gibbosity degrees of the individuals with scoliosis who participated in the study ranged between 3° and 13°. The QUICK-DASH questionnaire scores of all individuals participating in the study were between 0 and 34.09. When the upper extremity functionality of individuals with scoliosis with thoracic gibbosity was compared with the upper extremity functionality of healthy individuals, a difference was found between the two groups ($p=0.015$). In another analysis performed to evaluate the relationship between gibbosity grade and upper extremity functionality, it was determined that there was a moderate correlation with individuals with gibbosity less than 5 degrees between gibbosity greater than individuals 5 degrees ($r_1=0, 0.484, r_2= 0.423$). In future studies, it is recommended to increase the number of cases and to examine other factors that may affect upper extremity functionality.

Keywords: Scoliosis, gibbosity, upper extremity, functional assessment, convexity.

Skolyozlu Bireylerde Üst Ekstremitte Fonksiyonelliği ve Torakal Gibozitenin Değerlendirilmesi: Pilot Çalışma

Ayça Şirin¹ ve Muhammet Ayhan Oral²

¹Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Kırıkkale, Türkiye
ayca41sirin@gmail.com

²Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Kırıkkale, Türkiye
m.ayhan.oral@kku.edu.tr

Özet

Gibozite, üç boyutlu bir omurga deformitesi olan skolyozun belirtilerinden bir tanesidir ve vertebra rotasyonuna bağlı olarak gelişir. Vertebra rotasyonları genellikle torakal eğriliğin konkav tarafına doğru gelişir. Gibozitenin ise genellikle oluşan üç boyutlu torakal eğriliğin konveks tarafında geliştiği gözlenir. Kaburgalarla birlikte tüm göğüs de vertebralarla birlikte rotasyona uğramaktadır. Bu rotasyon konkav taraftaki kostaların önde konveks taraftaki kostaların arkada kalmasına sebep olur. Çalışmamızın amacı skolyozlu bireylerde gelişen torakal gibozitenin ve torakal gibozite derecesinin üst ekstremitte fonksiyonelliğine etkisini araştırmaktır. Çalışmaya 18-35 yaş aralığında skolyoza sahip ve torakal skolyoz açısı 10° ve 43° değişen 14 birey ve sağlıklı 14 birey katıldı. Çalışmaya katılan tüm bireylere üst ekstremitte fonksiyonel değerlendirme yapıldı, demografik bilgileri alındı. Skolyoza sahip bireylere gibozite değerlendirme yapıldı. Bireylerin üst ekstremitte fonksiyonel değerlendirme QUICK-DASH anketi ile yapıldı. Gibozite değerlendirmeleri ise Adam's testi yapılarak ve Baseline skolyometre kullanılarak gerçekleştirildi. İstatistiksel analiz IBM SPSS Statistics 26 ile yapıldı. Çalışmaya katılan skolyoza sahip bireylerin torakal gibozite dereceleri 3° ve 13° arasında değişmekteydi. Çalışmaya katılan tüm bireylerin QUICK-DASH anket skorlamaları ise 0 ve 34,09 aralığındaydı. Torakal gibozitesi olan skolyozlu bireylerin üst ekstremitte fonksiyonelliği ile sağlıklı bireylerin üst ekstremitte fonksiyonelliği karşılaştırıldığında iki grup arasında fark bulundu ($p=0,015$). Gibozite derecesinin üst ekstremitte fonksiyonelliği ile ilişkisini değerlendirmek için yapılan bir diğer analizde gibozitesi 5 dereceden az olan ve gibozitesi 5 dereceden fazla olan skolyozlu bireylerde üst ekstremitte fonksiyonelliğiyle orta düzeyde bir ilişki olduğu belirlendi ($r_1 = 0, 0,484$, $r_2 = 0,423$). İleride yapılacak çalışmalarda vaka sayısının artırılması ve üst ekstremitte fonksiyonelliğine etkisi olabilen diğer faktörlerin de incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Skolyoz, gibozite, üst ekstremitte, fonksiyonel değerlendirme, konveksite.

Attitudes of University Students Studying in The Field of Health Against Intimate Partner Violence and Hope Level

Ayşe Gümüş Başaran^{1*}[0000-0002-7554-4358], Bahar Kefeli Çol²[0000-0002-2862-4451] and Burcu Genç Köse³[0000-0002-0358-6401]

¹Recep Tayyip Erdoğan University, Department of Nursing, Rize, Turkey
ayse.basaran@erdogan.edu.tr

²Recep Tayyip Erdoğan University, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Rize, Turkey
bahar_kefeli@hotmail.com

³Recep Tayyip Erdoğan University, Department of Anesthesia, Rize, Turkey
burcu.kose@erdogan.edu.tr

*Corresponding Author: ¹Recep Tayyip Erdoğan University, Department of Nursing, Rize, Turkey
ayse.basaran@erdogan.edu.tr

Abstract

Intimate partner violence manifests itself in physical aggression, sexual coercion, psychological abuse and controlling behaviors by an intimate or former partner. Hope is a concept that supports well-being and mental health, and people with a high hope level are self-confident, able to cope with difficulties and produce strategies to reach goals. Health institutions are one of the institutions to which a violence victim applies first. In this study, it was aimed to determine the attitudes and hope levels of university students studying in the field of health towards partner violence and to examine the relationship between them. The research is a descriptive cross-sectional study. The study was conducted with 934 students in undergraduate programs including nursing, physiotherapy and rehabilitation, as well as in associate degree programs including medical laboratory, physiotherapy, anesthesia, elderly care, first and emergency aid at a university. Data were collected using the sociodemographic data form developed by the researcher, the acceptance of couple violence scale, and the dispositional hope scale. Couple violence scale; couple violence acceptance scale; It consists of the sub-dimensions of accepting violence between the couples, which the man applies to the woman, the woman applies to the man, and in general. Scores that can be obtained are in the range of 3-12 in the first two sub-dimensions, and 5-20 in the general dimension, respectively. On the continuous hope scale, it is in the range of 8-64. Percentage, mean, standard deviation, Mann-Whitney-U test, Kruskal-Wallis, and Spearman correlation analysis were used in the analysis of the data. 78.3% of the participants are female, and the mean age is 20.57 ± 1.54 . %7 of them use alcohol, %17.7 smoke, %13.9 have witnessed domestic violence, %9.4 have experienced domestic violence, %65 have a date or an ex-date, and %3.1 of them have experienced dating violence. While there was not any difference in experiencing domestic violence between males and females, 2.1% of females and 6.9% of males stated that they had experienced dating violence ($p < 0.001$). The rate of experiencing dating violence was found to be significantly higher in those who had witnessed and experienced domestic violence. The scores of the students on the acceptance of couple violence scale were 5.89 ± 2.43 in general, 3.43 ± 1.47 in accepting male violence, and 3.85 ± 1.89 in accepting female violence, which are low in all dimensions. Acceptance of violence by men was significantly higher in all dimensions. Acceptance of male violence was significantly higher in those who use cigarettes and alcohol, and those who have experienced domestic or dating violence. The hope scale scores were 26.29 ± 4.24 for thinking of alternative ways, 24.25 ± 4.49 for acting thoughts, and 50.54 ± 8.15 for the general total, which are close to high in all dimensions. In general, negative and weakly significant relationships were found between the acceptance of couple violence and the total and sub-dimensions of the hope scale. As the acceptance of violence between couples increases, the level of hope decreases. Gender, smoking and alcohol affect the acceptance of couple violence, while experiencing domestic and dating violence increases the acceptance of couple violence. There is a negative relationship between hope and acceptance of violence.

Keywords: Partner violence, nursing, student, hope level, health.

Sağlık Alanında Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Yakın Partner Şiddetine Karşı Tutumları Ve Umut Düzeyleri

Ayşe Gümüşler Başaran^{1*}[0000-0002-7554-4358] , Bahar Kefeli Ço[2[0000-0002-2862-4451] ve Burcu Genç Köse³[0000-0002-0358-6401]

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, Rize, Türkiye
ayse.basaran@erdogan.edu.tr

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Rize, Türkiye
bahar_kefeli@hotmail.com

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Anestezi Bölümü, Rize, Türkiye
burcu.kose@erdogan.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, Rize, Türkiye
ayse.basaran@erdogan.edu.tr

Özet

Yakın partner şiddeti, yakın ya da eski partner tarafından fiziksel saldırganlık, cinsel zorlama, psikolojik istismar ve kontrol edici davranışlarla ortaya çıkan şiddettir. Umut, iyilik hali ve ruh sağlığını destekleyen bir kavram olup umut düzeyi yüksek kişiler kendine güvenli, zorluklarla baş edebilen ve amaçlara ulaşmada strateji üretebilen bireylerdir. Sağlık kuruluşları şiddete uğrayan bireyin ilk başvurduğu kurumlardan biridir. Bu çalışmada sağlık alanında eğitim alan üniversite öğrencilerinin yakın partner şiddetine yönelik tutumları ve umut düzeylerini belirleyerek aralarındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Araştırma tanımlayıcı tipte kesitsel bir çalışmadır. Çalışma bir üniversitenin sağlıkla ilgili bölümleri olan lisans düzeyinde hemşirelik, fizyoterapi ve rehabilitasyon, ön-lisans düzeyinde tıbbi laboratuvar, fizyoterapi, anestezi, yaşlı bakımı, ilk ve acil yardım bölümlerinde okuyan 934 öğrenci ile yürütüldü. Veriler; araştırmacı tarafından geliştirilen sosyodemografik veri formu, çiftler arası şiddeti kabul ölçeği, sürekli umut ölçeği ile toplandı. Çiftler arası şiddeti kabul ölçeği; erkeğin kadına uyguladığı, kadının erkeğe uyguladığı ve genel olarak çiftler arası şiddeti kabul etme alt boyutlarından oluşmaktadır. Alınabilecek puanlar sırasıyla ilk iki alt boyutta 3-12, genel boyutunda 5-20 aralığındadır. Sürekli umut ölçeğinde ise 8-64 aralığındadır. Verilerin analizinde yüzde, ortalama, standart sapma, Mann-Whitney-U testi, Kruskal-Wallis, Spearman korelasyon analizi kullanıldı. Katılımcıların %78.3'ü kadın, yaş ortalamaları 20.57±1.54'tür. Sigara içme %17.7, alkol kullanma %7, aile içi şiddete tanık olma %13.9, aile içi şiddet yaşama %9.4, şuan ya da geçmişte flörtü olma %65, flört şiddeti yaşama %3.1 oranındadır. Aile içi şiddet yaşamada cinsiyet fark oluşturmazken, kızların %2.1'i erkeklerin %6.9'u flört şiddeti yaşadığını belirtti(p<0.001). Aile içi şiddete tanık olanların ve yaşayanların flört şiddeti yaşama oranı anlamlı olarak fazladır(p<0.001). Öğrencilerin çiftler arası şiddeti kabul etme ölçeği puanları genel toplamda 5.89±2.43, erkeğin uyguladığı şiddeti kabul etmede 3.43±1.47, kadının uyguladığı şiddeti kabul etmede 3.85±1.89 puanlarında olup tüm boyutlarda düşük düzeydedir. Erkeklerde şiddet kabul tüm boyutlarda anlamlı olarak fazladır. Erkeğin uyguladığı şiddeti kabul etme; sigara ve alkol kullananlarda, aile içi ya da flört şiddeti yaşayanlarda anlamlı olarak fazladır. Umut ölçeği puanları ise alternatif yollar düşüncesi 26.29±4.24, eyleyici düşünce 24.25±4.49, genel toplam 50.54±8.15 puanlarında olup tüm boyutlarda yüksek düzeye yakındır. Genel olarak çiftler arası şiddeti kabul etme ile umut ölçeği toplam ve alt boyutları arasında negatif yönlü zayıf anlamlı ilişkiler saptandı. Çiftler arası şiddeti kabul etme arttıkça umut düzeyi azalmaktadır. Cinsiyet, sigara ve alkol çiftler arası şiddet kabulünü etkilemekte, aile içi ve flört şiddeti yaşama çiftler arası şiddet kabulünü artırmaktadır. Umut ile şiddet kabulü arasında negatif yönlü ilişki vardır.

Anahtar kelimeler: Partner şiddeti, Hemşirelik, Öğrenci, Umut Düzeyi, Sağlık.

Open-Source Data Analysis and Machine Learning for Specific Language Impairment: A Model-Based Interpretable Approach

Bahadır Turan¹ [0000-0003-1190-9589]

¹Karadeniz Technical University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Trabzon, Turkey
bhdrturan@gmail.com

Abstract

Specific language impairment (SLI) is a neurodevelopmental disorder that interferes with language skills development in children with no hearing loss. Diagnosis of this disorder includes direct observation of the child, questionnaires completed by parents and/or teachers, and standardized tests of current language performance. Altered algorithms that engage machine-learning techniques are encouraging, yet these demand large training datasets to optimize performance. An open-source dataset was used in this presentation which outlines how the dataset can be used to estimate or exclude Specific Language Impairment in children and uses machine learning to predict these rates. The data consists of various data from 567 children (267 SLI, 267 TD). Among the algorithms used are Linear Discriminant Analysis, Decision Tree Classifier, Gaussian, K Neighbors Classifier, and Support Vector Machine. Some of the sub-data used are Age, Gender, Total Number of Words, Total Number of Sentences, Total Number of Words spoken by the examiner, Ratio of raw to inflected verbs, Number of Repetitions, Number of Retracings, and Number of Fillers. It is observed that the proposed system is able to produce the results with a maximum accuracy of 84.11%. In particular, a satisfactory rate of 87.5% was procured in distinguishing the typical development group. The results mainly support the use of machine learning analysis of some child-related data to exclude Specific Language Impairment. Diagnosis of this disorder can be laborious as many factors must be excluded. Therefore, automating this process using artificial intelligence and machine learning techniques might be of interest to child and adolescent psychiatrists and other mental health professionals working in the field.

Keywords: Developmental disorders, artificial intelligence, machine learning, digital psychiatry, child and adolescent mental health, language disorders.

Özgül Dil Bozukluğu için Açık Kaynak Veri Analizi ve Makine Öğrenimi: Modele Dayalı Yorumlanabilir Bir Yaklaşım

Bahadır Turan¹ [0000-0003-1190-9589]

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı,
Trabzon, Türkiye
bhdrturan@gmail.com

Özet

Özgül dil bozukluğu (ÖDB), işitme kaybı, genel gelişim geriliği, nörolojik, ya da sosyal gelişim geriliği gibi belirgin herhangi bir problemi olmayan çocuklarda dil becerilerinin geri olması ile karakterize nörogelişimsel bir bozukluktur. Bu bozukluğun tanısı, çocuğun gözlemi, ebeveynler ve/veya bakım verenler tarafından doldurulan ölçekleri ve dil performansının standartlaştırılmış envanterlerini içerir. Makine öğrenimi tekniklerini kullanan algoritmalar cesaret vericidir, ancak bunlar performansı optimize etmek için büyük veri kaynakları gerektirir. Bu çalışmada, çocuklarda Özgül Dil Bozukluğunu predikte etmek veya dışlamak için bir veri setinin nasıl kullanılabileceğini analiz eden ve bu oranları tahmin etmek için makine öğrenimini kullanan bir açık kaynaklı veri seti kullanılmıştır. Veriler açık kaynak kodlu veri paylaşılan bir veritabanından alınan 567 çocuktan (267 ÖDB, 267 Tipik Gelişim Gösteren Grup) oluşmaktadır. Kullanılan algoritmalar arasında Lineer Diskriminant Analizi, Karar Ağacı Sınıflandırıcısı, Gaussian, K Komşu Sınıflandırıcısı ve Destek Vektör Makinesi bulunmaktadır. Kullanılan alt verilerden bazıları Yaş, Cinsiyet, Toplam Kelime Sayısı, Toplam Cümle Sayısı, Uygulayıcı tarafından konuşulan Toplam Kelime Sayısı, Ham fiillerin çekimli fiillere oranı, Tekrar Sayısı, Geri Dönme Sayısı ve Dolgu Sayısıdır. Önerilen sistemin maksimum %84,11 doğrulukla sonuç üretebildiği gözlemlenmiştir. Özellikle tipik gelişim grubunun ayırt edilmesinde %87,5 gibi tatmin edici bir oran sağlanmıştır. Sonuçlar, esas olarak, Özgül Dil Bozukluğunu dışlamak için çocuklarla ilgili bazı verilerin makine öğrenimi analizinin kullanımını desteklemektedir. Bu bozukluğun teşhisi, birçok faktörün dışlanması gerektiğinden zahmetli olabilir. Bu nedenle, yapay zekâ ve makine öğrenimi tekniklerini kullanarak bu süreci otomatikleştirmek, çocuk ve ergen psikiyatristlerinin ve bu alanda çalışan diğer ruh sağlığı profesyonellerinin ilgisini çekebilir.

Anahtar kelimeler: Gelişimsel Bozukluklar, Yapay Zekâ, Makine Öğrenimi, Dijital Psikiyatri, Çocuk Ve Ergen Ruh Sağlığı, Dil Bozuklukları.

The Effect Of Health Education Given To University Students On Healthy Lifestyle Behaviors

Bahar Kefeli Çol¹, Ayşe Gümüşler Başaran² and Burcu Genç Köse³

¹Recep Tayyip Erdoğan University Guneysu Vocational School of Physical Therapy and Rehabilitation,, Rize, Türkiye,
bahar_kefeli@hotmail.com

² Recep Tayyip Erdoğan University Faculty of Health Sciences, Rize, Türkiye
ayse.basaran@erdogan.edu.tr

³ Recep Tayyip Erdoğan University Vocational School of Health Services, Anestezi Programı, Rize, Türkiye
burcu.kose@erdogan.edu.tr

Abstract

This study focused on evaluating the effect of health promotion education given to university students on healthy lifestyle behaviors. The research is an experimental study using pre-post test conducted with 179 students studying in anesthesia, first and emergency aid, medical laboratory and elderly care programs of a university in 2020. Personal information form and healthy lifestyle behavior scale (HLBS) were used to collect data. A training program was applied to the students in 3 sessions per week for 7 weeks. Following this training, a final evaluation was made after a 3-month follow-up. In the statistical analysis of the data, descriptive data were expressed as percentage, mean and standard deviation. In the statistical analysis of quantitative data, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis test and Wilcoxon test were employed. The significance value was accepted as $p < 0.05$. 85.5% of the students participating in the study were female, and their average age was 20.10 ± 1.78 . 30.7%, 29.6%, 26.8% , and 12.8% of the students were studying in the programs of Anesthesia Technician, First and Emergency Aid, Medical Laboratory, and Elderly Care, respectively. 78.8% of the participants were vocational high school graduates, and the rate of the working students was 2.8%. The mean score of the healthy lifestyle scale was found to be 127.87 ± 17.95 before the education and 142.12 ± 22.63 after the education. The physical activity and interpersonal relationships sub-dimensions of the HLBS and the total score were found to be significantly higher in males ($p < 0.0001$, $p = .014$, $p = .014$). It was observed that the HLBS scores of the students increased after the training, and the training led to a significant difference ($p < 0.0001$) in the total and all sub-dimensions of the scale (health responsibility, physical activity, nutrition, spiritual development, interpersonal relations, stress management). The aforementioned results show that the training given to the university students has positive effects on HLBS. Also, it is seen that gender is a risk factor for physical activity, interpersonal relationships, and HLBS total score.

Keywords: University Students, Healty Life Style Behavior, Health Education.

Üniversite Öğrencilerine Verilen Sağlık Eğitiminin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Üzerindeki Etkisi

Bahar Kefeli Çol¹, Ayşe Gümüşler Başaran² ve Burcu Genç Köse³

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Güneysu Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Rize, Türkiye,
bahar_kefeli@hotmail.com

² Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Rize, Türkiye
ayse.basaran@erdogan.edu.tr

³ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Anestezi Programı, Rize, Türkiye
burcu.kose@erdogan.edu.tr

Özet

Bu çalışma üniversite öğrencilerine verilen sağlığı geliştirme eğitiminin sağlıklı yaşam biçimi davranışları üzerindeki etkisini değerlendirmeye odaklanmıştır. Araştırma 2020 yılında bir üniversitenin anestezi, ilk ve acil yardım, tıbbi laboratuvar ve yaşlı bakım programlarında okuyan 179 öğrenci ile yürütülen ön-son test kullanılarak yapılan deneysel bir çalışmadır. Verilerin toplanmasında, kişisel bilgi formu ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği (SYBDÖ) kullanıldı. Öğrencilere 7 hafta boyunca haftada 3 oturum olmak üzere eğitim programı uygulandı. Bu eğitimin ardından 3 aylık takip sonrası son değerlendirme yapılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde tanımlayıcı veriler yüzde, ortalama, standart sapma ile ifade edildi. Nicel verilerin istatistiksel analizinde Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, Wilcoxon analizi yapıldı. Anlamlılık değeri $p<0.05$ olarak kabul edildi. Çalışmaya katılan öğrencilerin %85.5'i kadın, genel yaş ortalamaları 20.10 ± 1.78 'dir. Öğrencilerin %30.7'si Anestezi Teknikerliği, %29.6'sı İlk ve Acil Yardım, %26.8'i Tıbbi Laboratuvar, %12.8'i Yaşlı Bakım bölümündedir. Meslek lisesi mezun oranı %78.8, çalışan öğrenci oranı %2.8'dir. Sağlıklı yaşam biçimi ölçeği puan ortalaması eğitimden önce 127.87 ± 17.95 , eğitim sonrası 142.12 ± 22.63 olarak bulunmuştur. Erkeklerde SYBD ölçeği fiziksel aktivite ve kişilerarası ilişkiler alt boyutları ile toplam puan anlamlı yüksek bulunmuştur. ($p<0.0001$, $p=.014$, $p=.014$). Eğitim sonrasında öğrencilerin SYBDÖ puanının arttığı, eğitimin ölçek toplam ve tüm alt boyutlarında (sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite, beslenme, manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler, stres yönetimi) anlamlı fark oluşturduğu ($p<0.0001$) görüldü. Bu sonuçlar üniversite öğrencilerine verilen eğitimin SYBD üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Ayrıca cinsiyetin fiziksel aktivite, kişilerarası ilişkiler ve SYBD toplam puanı için bir risk faktörü olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları, Sağlık Eğitimi.

Analysis of Postgraduate Studies in the Field of Digital Health; Turkey Example

Burak Tekerek^{1*}[0000-0001-7617-2368]

¹ Yüksek İhtisas University, Department of Health Management Ankara, Türkiye

buraktekerek@yiu.edu.tr

* Corresponding Author: Yüksek İhtisas University, Department of Health Management Ankara, Türkiye

buraktekerek@yiu.edu.tr

Abstract

It is a fact that health services are unsustainable with insufficient health workforce, aging population, rising costs, chronic diseases and limited resources. One of the solution proposals that are thought to be developed and attempted for these problems has been the digitalization of health service delivery. The social distance rule that comes with the pandemic is also an important point in the digitalization of health care delivery. In this direction, postgraduate studies in the field of digital health were examined. Within the scope of this purpose, a search was made from the national thesis center database with the keywords "e-sağlık, dijital sağlık, mSağlık, metasağlık, teletıp, teleSağlık, dijital hastane, e-nabız, mobil sağlık" and as a result, 81 theses were reached. In the examination, it was seen that 72.8% of the theses were Master's, 17.3% Doctorate, 9.9% Specialization in Medicine. It was observed that 81.5% of the studies were written in Turkish and published in a wide variety of departments. It was determined that the postgraduate studies were mostly carried out in the fields of "e-health" and "mobile health", and the "first-hand questionnaire" method was most preferred as the method used. When the theses were classified according to the years they were published, it was determined that there was an increase in the number of studies especially after 2018, and an increase of 145% in the number of theses published in 2021 compared to the previous year. As a result of the study, it has been observed that the departments of the theses published in the field of digital health vary widely. In this context, it can be said that the field of digital health is a multidisciplinary field. The scarcity of studies with economic evaluation methods in the methods used in graduate theses draws attention. While it is emphasized in the general literature that digitalization will reduce costs and increase the efficiency of hospitals, the lack of postgraduate studies on this subject can be considered as an important and open point for improvement. It is thought that this study will guide future academic studies and help determine the areas that are open to development in the field of digital health.

Keywords: Digital Health, Graduate Theses, Digitalization, Innovation In Health.

Dijital Sağlık Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi; Türkiye Örneği

Burak Tekerek^{1*}[0000-0001-7617-2368]

¹ Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Ankara, Türkiye

buraktekerek@yiu.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Ankara, Türkiye

buraktekerek@yiu.edu.tr

Özet

Sağlık hizmetlerinin yetersiz sağlık iş gücü, yaşlanan nüfus, artan maliyetler, kronik hastalıklar ve sınırlı kaynaklar ile sürdürülemez olduğu bir gerçektir. Bu sorunlara yönelik geliştirilmesi düşünülen ve girişimleri yapılan çözüm önerilerinden biri sağlık hizmeti sunumunun dijitalleştirilmesi olmuştur. Pandemiyle birlikte gelen sosyal mesafe kuralı da sağlık hizmetleri sunumunun dijitalleşmesinde önemli bir noktadır. Bu doğrultuda, dijital sağlık alanında yapılmış lisansüstü çalışmalar incelenmiştir. Bu amaç kapsamında ulusal tez merkezi veri tabanından “ e-sağlık, dijital sağlık, mSağlık, metasağlık teletıp, tele-sağlık, dijital hastane, e-nabız, mobil sağlık” anahtar kelimeleriyle tarama yapılmış ve tarama sonucunda 81 adet teze ulaşılmıştır. Yapılan incelemede tezlerin %72,8’nin Yüksek Lisans, %17,3 Doktora, %9,9 Tıpta Uzmanlık çalışmaları olduğu görülmüştür. Çalışmaların %81,5’nin Türkçe yazıldığı ve çok çeşitli ana bilim dallarında yayımlandığı gözlemlenmiştir. Yapılan lisansüstü çalışmaların en çok “e-sağlık” ve “mobil sağlık” alanlarında yapıldığı ve kullanılan yöntem olarak en çok “ilk elden toplanan anket” yönteminin tercih edildiği belirlenmiştir. Tezlerin yayımlandığı yıllara göre sınıflandırıldığında özellikle 2018 yılından sonra çalışma sayılarında bir artış gerçekleştirildiği, 2021 yılında ise bir önceki yıla göre yayımlanan tez sayısında %145’lik bir artış olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda dijital sağlık alanında yayınlanan tezlerin ana bilim dallarının çok çeşitlilik gösterdiği gözlemlenmiştir. Bu çerçevede dijital sağlık alanının multidisipliner bir alan olduğu söylenebilmektedir. Lisansüstü tezlerde kullanılan yöntemlerde ekonomik değerlendirme yöntemleri ile yapılmış çalışmaların azlığı dikkat çekmektedir. Genel literatürde dijitalleşme ile maliyetlerin azalacağı ve hastanelerin verimliliğinin artacağı vurgulanırken, bu konuda lisansüstü çalışmaların eksikliği önemli ve gelişmeye açık bir nokta olarak değerlendirilebilmektedir. Bu çalışmanın, ileri de yapılacak olan akademik çalışmalara yol göstereceği, dijital sağlık alanının gelişmeye açık yönlerinin belirlenmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler : Dijital Sağlık, Lisansüstü Tezler, Dijitalleşme, Sağlıkta Yenilik.

The Effect of Social Media Addiction on Communication Skills and Academic Achievement Levels in Nursing Students

Ali Kaplan^{*[0000-0001-8242-0110]} and Cevriye Özdemir^[0000-0002-9401-0044]

1 Kayseri University, Department of Medical Services and Techniques, Kayseri, Turkey
alikaplan@kayseri.edu.tr

2 Kayseri University, Department of Medical Services and Techniques, Kayseri, Turkey
cevriyeozdemir@kayseri.edu.tr

*Ali Kaplan: Kayseri University, Department of Medical Services and Techniques, Kayseri, Turkey
alikaplan@kayseri.edu.tr

Abstract

The study was conducted in descriptive and cross-sectional type in order to determine the effect of social media addiction on communication skills and academic achievement levels of nursing students. The data collection process of the study was completed with 402 students studying at Erciyes and Nuh Naci Yazgan University Faculty of Health Sciences Nursing Departments between March-May 2022. Data were collected using Descriptive Characteristics Form, Social Media Addiction Scale - (Adult Form) and Communication Skills Scale. Descriptive statistics and Pearson correlation test were used in data analysis and $p < 0.05$ value was considered statistically significant. It was found that the social media addiction levels of students who had bad family relations and who smoked and drank alcohol were higher. It has been determined that the communication skills of the students who have bad family and friend relations, who smoke, who are new to university and who are younger, have lower communication skills. It has been determined that the academic achievement levels of the younger students and male students who have just started university are lower. In addition, it was found that there is a negative and highly significant relationship between students' social media addiction levels, academic achievement levels and communication skill levels. As a result, as social media addiction increases in nursing students, communication skills and academic achievement levels are negatively affected. Low communication skills affect academic achievement negatively.

Keywords: Academic Achievement, Communication Skill, Nursing, Social Media Addiction, Student.

Hemşirelik Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığının İletişim Becerisi ve Akademik Başarı Düzeylerine Etkisi

Ali Kaplan^{*[0000-0001-8242-0110]} ve Cevriye Özdemir^[0000-0002-9401-0044]

¹ Kayseri Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Kayseri, Türkiye
alikaplan@kayseri.edu.tr

² Kayseri Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Kayseri, Türkiye
cevriyeozdemir@kayseri.edu.tr

*Ali Kaplan: Kayseri Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Kayseri, Türkiye
alikaplan@kayseri.edu.tr

Özet

Çalışma, hemşirelik öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığının iletişim becerilerine ve akademik başarı düzeylerine etkisinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırmanın veri toplama süreci Mart-Mayıs 2022 tarihleri arasında Erciyes ve Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümlerinde öğrenim gören 402 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veriler Tanımlayıcı Özellikler Formu, Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği - (Yetişkin Formu) ve İletişim Becerileri Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Veri analizinde tanımlayıcı istatistikler ile pearson korelasyon testi kullanılmış ve $p < 0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Aile ilişkisi kötü olan, sigara ve alkol kullanan öğrencilerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Aile ve arkadaş ilişkisi kötü olan, sigara kullanan, üniversiteye yeni başlayan ve yaşı daha küçük olan öğrencilerin iletişim becerilerinin daha düşük olduğu belirlenmiştir. Üniversiteye yeni başlayan, yaşı daha küçük olan ve erkek öğrencilerin ise akademik başarı düzeylerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin sosyal medya bağımlılık düzeyleri ile akademik başarı ve iletişim beceri düzeyleri arasında negatif yönlü ileri düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, hemşirelik öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı arttıkça iletişim becerileri ve akademik başarı düzeyleri olumsuz etkilenmektedir. İletişim becerisinin düşük olması akademik başarıyı olumsuz etkilemektedir.

Anahtar kelimeler: Akademik Başarı, Hemşirelik, İletişim Becerisi, Öğrenci, Sosyal Medya Bağımlılığı.

Assessment of the Total Antioxidant Capacity of Ready-to-Drink Turkish Coffee With Various Flavors

Zilal Ağbal¹, Dilara Sarıkaya¹, Bilgin Sağıt¹, Teslime Özge Şahin¹⁽⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰²⁻⁷²⁸⁹⁻⁵¹⁸⁷⁾ and Duygu Ağagündüz^{1(0000-0003-0010-0012)*}

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
zilalagbal@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
dilarasrky2@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
nigleb529@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
ozgeyorusun@gazi.edu.tr

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
duyguturkozu@gazi.edu.tr

* Corresponding Author: Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
duyguturkozu@gazi.edu.tr

Abstract

In addition to the traditional brewed version of Turkish coffee varieties, which have an important place in Turkish culture and traditions, both the production and consumption of the new generation produced versions, namely the flavored version, are increasing day by day. The purpose of this study is to assess the total antioxidant capacity (TAS) of brewed plain and commercially flavored Turkish coffees, which are widely available to consumers and frequently consumed in our culture. These flavors include blackberry, wild strawberry, hazelnut, vanilla, Turkish delight with rose and chocolate. 24 different Turkish coffees, traditional plain and blackberry, wild strawberry, hazelnut, vanilla, rose Turkish delight and chocolate flavored, procured from 6 different brands and offered for sale in the market in 2022, were included in the study. The standards (7g/70 mL) determined by the “Turkish Coffee Culture and Research Association” were used in the preparation of the coffees. All analyzes were done in triplicate. TAS values (mmol/L) of plain and flavored Turkish coffee samples were compared using appropriate statistical methods. As a result of the study, it was found that the antioxidant capacities of blackberry (3.14±0.068) and vanilla (3.13±0.067) flavored Turkish coffee varieties were lower than those of plain (3.23±0.009), wild strawberry(3.24±0.037), chocolate (3.22±0.012), hazelnut (3.22±0.009), rose delight (3.23±0.006) flavored coffees (p<0.05). As a consequence, it can be recommended that those who wish to vary their intake of Turkish coffee choose tastes such wild strawberry, chocolate, hazelnut, and rose delight rather than vanilla and blackberry. However, further research with a wider selection of flavored Turkish coffees is required before making a firm suggestion.

Keywords: Traditional Food, Turkish Coffee, Aroma, Flavored Turkish Coffee, Total Antioxidant Capacity.

Farklı Aroma Maddeleri İçeren Tüketime Hazır Türk Kahvelerinin Toplam Antioksidan Kapasitelerinin Değerlendirmesi

Zilal Ağbal¹, Dilara Sarıkaya¹, Belgin Sağıt¹, Teslime Özge Şahin¹⁽⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰²⁻⁷²⁸⁹⁻⁵¹⁸⁷⁾ ve Duygu Ağagündüz^{1(0000-0003-0010-0012)*}

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

zilalagbal@gmail.com

nigleb529@gmail.com

ozgeyorusun@gazi.edu.tr

duyguturkozu@gazi.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

duyguturkozu@gazi.edu.tr

Özet

Türk kültüründe ve geleneklerimizde önemli bir yeri olan Türk kahvesi çeşitlerinin geleneksel olarak demlenmiş halinin yanı sıra yeni nesil üretilmiş versiyonlarının yani aromalandırılmış halinin hem üretimi hem de tüketimi gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmanın amacı tüketiciler tarafından kolaylıkla ulaşılabilen ve kültürümüzde geleneksel olarak tüketilen demlenmiş sade ve ticari olarak aromalandırılmış (böğürtlen, dağ çileği, fındık, vanilya, güllü lokumlu ve çikolata) Türk kahvelerinin toplam antioksidan kapasitelerini (TAS) değerlendirmektir. 2022 yılında piyasada satışa sunulan, 6 farklı markadan temin edilen geleneksel sade ve böğürtlen, dağ çileği, fındık, vanilya, güllü lokumlu ve çikolata aromalı 24 farklı Türk kahvesi “Türk Kahvesi Kültürü ve Araştırma Derneği” tarafından belirlenen standartlara (7g/70 mL) göre hazırlanmıştır. Hazırlanan tüm kahve örneklerinin her birinde sıcaklık (°C) ölçümü, suda çözünen kuru madde (°Briks) tayini ve toplam antioksidan kapasite (TAS) analizleri yapılmıştır. Tüm analizler triplicate olarak yapılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen sade ve aromalı Türk kahvesi örneklerinin TAS değerleri (mmol/L) uygun istatistiksel yöntemler kullanılarak karşılaştırılmıştır. Bu çalışmada böğürtlen (3,14±0,068) ve vanilya (3,13±0,067) aromalı Türk Kahvesi çeşitlerinin sade (3,23±0,009), dağ çileği (3,24±0,037), çikolata (3,22±0,012), fındık (3,22±0,009), güllü lokumlu (3,23±0,006) aromalı Türk kahvelerine kıyasla antioksidan kapasitesinin düşük olduğu bulunmuştur (p<0.05). Sonuç olarak, Türk kahvesi tüketimlerini çeşitlendirmek isteyen bireylerin sade kahveye alternatif olarak vanilyalı ve böğürtlenli aromalardan ziyade dağ çileği, çikolata, fındık, güllü lokumlu kahveleri tüketmeleri önerilebilir. Ancak kesin bir öneri için daha fazla sayıda ve çeşitte aromalı Türk kahveleri ile çalışma yapmak gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Geleneksel Besin, Türk Kahve, Aroma, Aromalı Türk Kahvesi, Toplam Antioksidan Kapasite.

Investigation of Adults' Sourdough Food Consumption Motivations

Özge Tuğçe Cüzdancı¹, Öykü Kibaroglu¹, Damla Demir¹, Şenel Yaren Arıcan¹, Teslime Özge Şahin¹⁽⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰²⁻⁷²⁸⁹⁻⁵¹⁸⁷⁾, Birsen Yılmaz²⁽⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰²⁻⁴⁸⁶⁶⁻²⁸¹⁸⁾, Duygu Ağagündüz^{1(0000-0003-0010-0012)*}

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
ozgetcuzdanci@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
oykukibaroglu@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
daamlademir@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
senelyaren.arican@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
ozgeyorusun@gazi.edu.tr

² Çukurova Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Adana, Türkiye
birsenyilmaz@cu.edu.tr

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
duyguturkozu@gazi.edu.tr

* Corresponding Author: Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
duyguturkozu@gazi.edu.tr

Abstract

The purpose of this study is to investigate the associations between the sourdough food (SDF) consumption patterns of individuals and their sociodemographic traits, body mass indices, and reasons for consuming these foods. 421 people, including 162 males and 259 women, participated in this study. A questionnaire was used to collect study data using online techniques. The mean age of the men participating in the study was 47.1±13.47 years, and that of the women was 31.6±12.28 years (p<0.05). 61.5% of the participants are female, 55.6% are married, 87.9% have a bachelor's degree, and 53.0% are employed. The percentage of SDF consumers is 79.6%, and sociodemographic factors such gender, education level, marital status, and employment status did not significantly differ their consumption status between the groups (p>0.05). The proportion of those consuming SDF (T1: 72.2%, T2: 80.4%, T3: 87.0%) among age group tertiles (T1:<24 years, T2: 24-46 years, T3:>46.1 years) is significantly different (p<0.05). The frequency of SDF consumption was found to be significantly higher in men (6.0±15.00 times/month) than in women (2.0±5.00 times/month), in individuals over 46.1 years of age (T3; 9.5±10.39 times/month) compared to those in the 18-46 age range (T1;5.6±8.73 times/month and T2;6.0±8.44 times/month), in married people (8.2±9.76 times/month) compared to singles (5.5±8.62 times/month)(p<0.05). According to BMI groups, the frequency of SDF consumption was found to be significantly higher in overweight-obese individuals (6.0±15.00 times/month) than in the normal and thin groups (2.0±6.00 times/month)(p<0.05). It was determined that the most frequently consumed SDF was bread (77.6%). Health (56.6%) and taste (55.0%) were shown to be the primary driving factors of SDF intake among consumers. While 62.5% of those eating SDF reported less digestive issues after beginning to eat these foods, 59.0% reported seeing no significant changes in blood sugar, 56.2% in appetite, and 57.9% in weight loss. According to the findings of our study, sourdough meals are extensively consumed in our culture, with consumption being more prevalent among males and married individuals, particularly those over the age of 46. The difference between men and women may be due to the average age of the men in our research, which was over 46 years old. The frequency of consumption of these foods, which are typically consumed because of their health effects, is significantly higher in the obese group compared to the normal-weak group, and the majority of people who consume these foods only experience digestive-related problems as a result. This suggests that no single food added to a diet can provide miraculous health benefits on its own and that a person's dietary habits should be assessed as a whole.

Keywords: Sourdough, Healthy Eating, Obesity, Sociodemography, Functional Nutrition.

Yetişkin Bireylerin Ekşi Mayalı Besin Tüketim Motivasyonlarının İncelenmesi

Özge Tuğçe Cüzdancı¹, Öykü Kibaroglu¹, Damla Demir¹, Şenel Yaren Arıcan¹, Teslime Özge Şahin¹⁽⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰²⁻⁷²⁸⁹⁻⁵¹⁸⁷⁾, Birsen Yılmaz²⁽⁰⁰⁰⁰⁻⁰⁰⁰²⁻⁴⁸⁶⁶⁻²⁸¹⁸⁾, Duygu Ağagündüz^{1(0000-0003-0010-0012)*}

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
ozgetcuzdanci@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
oykukibaroglu@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
daamladeemir@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
senelyaren.arican@gmail.com

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
ozgeyorusun@gazi.edu.tr

² Çukurova Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Adana, Türkiye
birsenyilmaz@cu.edu.tr

¹ Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
duyguturkozu@gazi.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye
duyguturkozu@gazi.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı bireylerin ekşi mayalı besin(EMB) tüketim alışkanlıkları ile sosyodemografik özellikleri, beden kütle indeksleri arasındaki ilişkiyi ve bu besinlerin tüketimlerine yönelik motivasyonlarını incelemektir. Bu çalışma 162 erkek, 259 kadın olmak üzere toplam 421 gönüllü birey üzerinde yürütülmüştür. Çalışma verileri anket formu yardımıyla çevrimiçi yöntemler kullanılarak toplanmıştır. Çalışmaya katılan erkeklerin yaş ortalaması 47.1±13.47 yıl, kadınlarınki 31.6±12.28 yıl olarak bulunmuştur(p<0.05). Bireylerin %61.5'i kadın, %55.6'sı evli, % 87.9'u üniversite mezunu, %53.0'ü çalışmaktadır. Katılımcıların %79.6'sı düzenli olarak EMB tüketmektedir ve tüketim durumları cinsiyet, eğitim düzeyi, medeni hal ve çalışma durumu gibi sosyodemografik özelliklere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemiştir(p>0.05). Yaş grubu tertilleri (T1:<24 yıl, T2: 24-46 yıl, T3:>46,1 yıl) arasında EMB tüketenlerin oranı (T1:%72.2, T2:%80.4, T3:%87.0) anlamlı şekilde farklıdır(p<0.05).EMB tüketim sıklığı erkeklerde (6.0±15.00 kez/ay) kadınlara(2.0±5.00 kez/ay) göre; 46.1 yaş üstündekilerde(T3; 9.5±10.39 kez/ay) 18-46 yaş aralığındakilere(T1;5.6±8.73 kez/ay ve T2;6.0±8.44 kez/ay) göre; evlilerde(8.2±9.76 kez/ay) bekarlara(5.5±8.62 kez/ay) göre anlamlı şekilde fazla bulunmuştur(p<0.05). BKİ gruplarına göre EMB tüketim sıklığının hafif şişman-obez bireylerde(6.0±15.00 kez/ay), normal(2.0±5.00 kez/ay) ve zayıf(2.0±6.00 kez/ay) gruptakilerden anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür(p<0.05). En sık tüketilen EMB'nin ekmeç(%77.6) olduğu belirlenmiştir. Bireylerin başlıca EMB tüketim motivasyonları sağlık(%56.6) ve lezzet(%55.0) olarak belirlenmiştir. EMB tüketen bireylerin %62.5'i bu besinleri tüketmeye başladıktan sonra sindirimle ilgili sorunlarının azaldığını belirtirken, %59.0'u kan glukozu, %56.2'si iştah ve %57.9'u ağırlık kaybı ile ilgili kayda değer bir değişiklik gözlemlenmediğini ifade etmiştir. Çalışma sonuçlarımıza göre ekşi mayalı besinler toplumumuzda yaygın şekilde tüketildiği, özellikle 46 yaş üstünde, erkeklerde ve evlilerde tüketimin daha yaygın olduğu görülmüştür. Çalışmamıza dahil edilen erkeklerin yaş ortalamasının 46 yılın üzerinde olması erkeklerle kadınlar arasındaki farklılığın nedeni olabilir. Genellikle sağlık etkileri sebebiyle tüketilen bu besinlerin tüketim sıklığının obezlerde normal-zayıf gruptakilerden anlamlı şekilde fazla olması, bu besinleri tüketen bireylerin çoğunda sindirimle ilişkili sorunlar dışında bir sağlık yararı gözlemlenmemesi; diyetle alınan herhangi bir besinin tek başına mucizevi sağlık yararı sağlayamayacağını, bireylerin beslenme alışkanlıklarının bütün olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekşi Maya, Sağlıklı Beslenme, Obezite, Sosyodemografi, Fonksiyonel Beslenme.

Epigenetic Mechanism-Targeted Drugs and Cancer Treatment

Erkan Kahraman¹ *[0000-0003-0051-416X]

¹ Ege University, Atatürk Vocational School of Health Services, Izmir, Türkiye
erkan.kahraman@ege.edu.tr

* Correspond Author: Ege University, Atatürk Vocational School of Health Services, Izmir, Turkey

Abstract

Epigenetics is defined as a change in gene expression through DNA methylation, histone modification, or non-coding RNAs without a change in DNA sequence. Epigenetic mechanisms are essential for normal development and maintenance of tissue specific gene expression patterns in mammals. However, disruptions in epigenetic processes that regulates hereditary changes can lead to the development of human cancers. Thus, unregulated transcription of proto oncogenes and tumor suppressor genes, is regulated by disrupted epigenetic mechanisms, has become a central role in cancer progression. For these reasons, it has been suggested that non-mutational epigenetic reprogramming may be a cancer cell marker. Many epigenetic mechanism-targeted drugs have been developed in recent years. These drugs targeted to specific proteins which have a role in epigenetic regulation, such as DNA Methyltransferases, Isocitrate Dehydrogenase 1 or 2, Histone Deacetylases, Histone Methyltransferases, Histone Demethylases, Bromodomain Proteins, Chromatin Remodelers. Thus, it is aimed to eliminate the epigenetic changes that cause oncogene activation or tumor suppressor gene inactivation. Although drugs that target epigenetic mechanisms could not achieve the desired treatment results in solid tumors, they showed promising results in many hematological cancer types such as B-cell lymphoma, myeloid leukemia, T-cell lymphoma, and multiple myeloma. For this purpose, many drugs are developed, such as Azacitidine, Tazemetostat, Decitabine, Vorinostat, Belinostat, Panobinostat, Romidepsin and, they have obtained FDA approval. One of the most important challenges in epigenetic therapy is to know which genes are the driver and which genes are stimulated. More over although the inhibition of DNA methyltransferases and histone deacetylases are two treatments that have received FDA approval, the mechanisms underlying the inhibition have not been fully defined. In addition, histones can be phosphorylated and ubiquitinated, but these modifications have been less studied. However, recent advances in genome wide high-throughput sequencing, RNA data profiling, using of chromatin immunoprecipitation and bisulfate conversion techniques have provided a large amount of information that can be used to accurately describe epigenetic changes. In conclusion, better understanding of biological mechanisms of epigenetic process associated with the development of cancer, may allow the emergence of new therapeutic approaches of cancer treatment.

Keywords: Epigenetic, Cancer, Cancer Drugs, Dna Methylation, Histone Modification.

Epigenetik Mekanizma Hedefli İlaçlar ve Kanser Tedavisi

Erkan Kahraman¹ *^[0000-0003-0051-416X]

¹ Ege Üniversitesi, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

erkan.kahraman@ege.edu.tr

* Sorumlu Yazar: Ege Üniversitesi, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İzmir, Türkiye

Özet

Epigenetik kavramı DNA sekansında bir değişiklik olmaksızın, DNA'nın metilasyonu, histonların modifikasyonu ya da kodlamayan RNA'lar yoluyla gen ekspresyonunda meydana gelen değişiklikler olarak tanımlanmaktadır. Epigenetik mekanizmalar memelilerde normal gelişim ve doku spesifik gen ekspresyon paterninin sürdürülebilmesi için gereklidir. Bununla birlikte, kalıtsal değişiklikleri düzenleyen epigenetik süreçlerdeki bozulmalar insan kanserlerinin gelişimine yol açabilir. Böylece epigenetik mekanizmaların bozulmasına bağlı olarak ortaya çıkan proto onkogenlerin ve tümör süpresör genlerin transkripsiyonundaki düzensizlikler, kanser progresyonunda merkezi bir rol oynar hale gelir. Bu nedenlerden dolayı mutasyonel olmayan epigenetik yeniden programlamanın bir kanser hücre belirteci olabileceği ileri sürülmektedir. Son yıllarda birçok epigenetik mekanizma hedefli ilaçlar geliştirilmiştir. Bu ilaçlar epigenetik regülasyonda rol alan DNA metiltransferazlar, izositrat dehidrogenaz 1 ve 2, histon deasetilazlar, histon metiltransferazlar, histon demetilazlar, bromodomain proteinler, kromatin yeniden düzenleyiciler gibi spesifik proteinleri hedeflerler. Böylece, onkogenlerin aktivasyonuna veya tümör baskılayıcı genlerin inaktivasyonuna neden olan epigenetik değişikliklerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Epigenetik mekanizmaları hedefleyen ilaçlar solid tümörlerde istenilen tedavi yanıtlarını elde edemese de, B hücreli lenfoma, miyeloid lösemi, T hücreli lenfoma ve multipl miyelom gibi birçok hematolojik kanser türünde umut verici sonuçlar ortaya koymuşlardır. Bu amaçla Azacitidine, Tazemetostat, Decitabine, Vorinostat, Belinostat, Panobinostat, Romidepsin gibi birçok ilaç geliştirilmiş ve FDA onayı almıştır. Epigenetik terapideki en önemli zorluklardan biri, hangi genlerin sürücü olduğunu ve hangi genlerin uyarıldığını bilmemektir. Dahası, DNA metiltransferazların ve histon deasetilazların inhibisyonu FDA onayı almış iki tedavi olmasına rağmen, inhibisyonun altında yatan mekanizmalar tam olarak tanımlanmamıştır. Bunun yanında, histonlar fosforillenebilir ve ubikitinlenebilir, fakat bu modifikasyonlar çok fazla çalışılmamıştır. Ancak yinede, genom çapında yüksek verimli dizileme, RNA veri profili oluşturma, kromatin immünopresipitasyonu ve bisülfat dönüştürme tekniklerinin kullanılmasındaki son gelişmeler, epigenetik değişiklikleri doğru bir şekilde tanımlamak için kullanılacak büyük miktarda bilgi sağlamıştır. Sonuç olarak, kanser progresyonu ile ilişkili epigenetik süreçlerin biyolojik mekanizmalarının daha iyi anlaşılması, kanser tedavisinde yeni terapötik yaklaşımların ortaya çıkmasına olanak sağlayabilir.

Anahtar kelimeler: Epigenetik, Kanser, Kanser İlaçları, Dna Metilasyonu, Histon Modifikasyonu.

Evaluation Of Sociodemographic, Clinical Features And Comorbid Diagnosis In Children Diagnosed With Attention Deficit Hyperactivity Disorder

Esen YILDIRIM DEMİRDÖĞEN 0000-0002-2457-5832

Atatürk University Medicine Faculty, Department of Child and Adolescent Psychiatry
Erzurum/Turkey

Abstract

Attention-deficit hyperactivity disorder (ADHD) is a neurodevelopmental disorder characterized by a persistent symptoms of inattention, hyperactivity and impulsivity. It is one of the most common childhood psychiatric disorders and leads to various degrees of functional impairment. In this study, it is aimed to evaluate sociodemographic and clinical features and comorbid diagnosis in children with ADHD. The informations of the cases who applied to Erzurum Regional Training and Research Hospital Child and Adolescent Psychiatry Outpatient Clinic between May 2019 and January 2021 and were diagnosed with ADHD according to DSM-V diagnostic criteria were scanned and 92 cases were included in the study. Cases diagnosed with Intellectual Disability, Autism Spectrum Disorder, Psychotic Disorder and Bipolar Disorder were not included in the study. Gender, age and comorbid diagnoses of the cases were evaluated. Of the 92 cases, 62 (67.3%) were boys and 30 (32.6%) were girls. The mean age of the cases was 10.15 ± 2.03 (age range: 6-17). While 13 (43.3%) of the girls had predominantly hyperactive and combined presentation; 17 (56.6%) had predominantly inattentive presentation. While 28 (45.1%) of the boys had predominantly inattentive presentation; 34 (54.8%) had predominantly hyperactive and combined presentation. Considering the accompanying diagnoses in the children with ADHD, 46.7% of the cases had Oppositional Defiant Disorder, 19.5% were diagnosed with Specific Learning Disorder, 10.8% were diagnosed with Conduct Disorder, 10.8% were diagnosed with Anxiety Disorder, 3.2% were Depressive Disorder. The diagnosis of ADHD, which affects individuals negatively in many functional areas, is accompanied by other psychiatric disorders at a high rate. Comorbid conditions exacerbate the impairment in functioning. Therefore, an effective and sustained treatment program in ADHD should also include interventions for comorbid conditions.

Keywords: Attention Deficit, Hyperactivity Disorder.

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Olan Çocuklarda Sosyodemografik, Klinik Özellikler ve Komorbid Tanılarının Değerlendirilmesi

Esen YILDIRIM DEMİRDÖĞEN 0000-0002-2457-5832

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Özet

Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB), kalıcı dikkatsizlik, hiperaktivite ve dürtüsellik semptomları ile karakterize nörogelişimsel bir bozukluktur (Edition, 2013). En yaygın çocukluk çağı psikiyatrik bozukluklarından biridir ve çeşitli derecelerde işlevsel bozulmaya yol açar. Bu çalışmada DEHB'li çocukların sosyodemografik ve klinik özellikleri ile ek tanılarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Polikliniğine Mayıs 2019-Ocak 2021 tarihleri arasında başvuran ve DSM-V tanı ölçütlerine göre DEHB tanısı konulan olguların bilgileri tarandı ve 92 olgu çalışmaya dahil edildi. Zihinsel Yetersizlik, Otizm Spektrum Bozukluğu, Psikotik Bozukluk ve Bipolar Bozukluk tanısı almış olgular çalışmaya dahil edilmemiştir. Olguların cinsiyet, yaş ve ek tanıları değerlendirildi. 92 olgunun 62'si (%67,3) erkek, 30'u (%32,6) kızdı. Olguların yaş ortalaması 10.15 ± 2.03 (yaş aralığı: 6-17) idi. Kızların 13'ü (%43,3) ağırlıklı olarak hiperaktif ve birleşik prezentasyona sahipken; 17'si (%56,6) ağırlıklı olarak dikkatsiz sunuma sahipti. Erkeklerin 28'inde (%45,1) dikkat eksikliği presentasyonu görülürken; 34'ü (%54,8) hiperaktif ve kombine prezentasyona sahipti. DEHB olan çocuklarda eşlik eden tanılar dikkate alındığında, olguların %46,7'si Karşıt Karşı Gelme Bozukluğu, %19,5'i Özgül Öğrenme Bozukluğu, %10,8'i Davranım Bozukluğu, %10,8'i Anksiyete Bozukluğu, %3,2'si Depresif Bozukluk tanısı almıştır. Bireyleri birçok işlevsellik alanında olumsuz etkileyen DEHB tanısına diğer psikiyatrik bozukluklar yüksek oranda eşlik etmektedir. Komorbid durumlar işlevsellikte bozulmayı şiddetlendirir. Bu nedenle DEHB'de etkili ve sürekli bir tedavi programı aynı zamanda komorbid durumlara yönelik müdahaleleri de içermelidir.

Anahtar Kelimeler: Dikkat Eksikliği, Hiperaktivite Bozukluğu.

Effect of Chair-Based Exercises on Functionality

Feyza Altındal^{1*} [0000-0001-7181-0906] and Nadir Tayfun Özcan²[0000-0003-2239-2562]

¹ Ömer Halisdemir University, Bor Faculty of Health Sciences, Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Niğde, Turkey

faltindal@ohu.edu.tr

² Süleyman Demirel University, Isparta Health Services Vocational School, Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Isparta, Turkey

nadirozcan@sdu.edu.tr

Corresponding Author: Ömer Halisdemir University, Bor Faculty of Health Sciences, Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Niğde, Turkey

faltindal@ohu.edu.tr

Abstract

There is clear evidence showing the effect of exercise programs commonly used in the clinic on improving the health and quality of life of the geriatric population. Studies have shown that regular walking, aerobic exercises and swimming have positive effects on the geriatric population. It has been stated that these exercises reduce the risk of falling as well as the benefits on mortality, morbidity, costs to health and social care. Approximately one-third of the geriatric population experiences limitations in participating in regular physical activity due to musculoskeletal deformities, social restrictions, or inadequate facilities. Chair-based exercises(CBE) are safe, simple and easy-to-apply physical activities aimed at increasing stability, aerobic and muscle endurance in geriatric individuals who want to maintain their health, who are fragile and deconditioning. It is known that chair-based exercises have positive effects on physical functions such as balance, walking and grip strength, as well as being effective in improving mental health. CBE can be performed in a different ways, such as yoga and tai chi, and can be done alone or in groups by geriatric individuals . CBE, which has different applications such as yoga and tai chi, can be performed by geriatric individuals individually or in groups. The results of the studies have shown that CBE, which can be performed in sitting postures such as yoga or boxing, can have positive effects on balance by increasing stability and reducing the risk of falling. By stabilizing the lower vertebrae, it provides leverage and support points and facilitates movement in a wider range of motion. Therefore, it creates less load and reduces balance problems in low mobility and arthritic geriatric patients. As a result, chair-based exercise program can be used as an effective exercise method as it does not require expensive equipment and can be easily applied to geriatric individuals living both in the community and in the institution .

Keywords: Chair-based exercises, Fragility, Older People, Physical Activity, Functionality.

Sandalye Temelli Egzersizlerin Fonksiyonelliğe Etkisi

Feyza Altındal^{1*} [0000-0001-7181-0906] and Nadir Tayfun Özcan²[0000-0003-2239-2562]

¹ Ömer Halisdemir Üniversitesi, Bor Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü, Niğde, Türkiye
faltindal@ohu.edu.tr

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü,
Isparta, Türkiye
nadirozcan@sdu.edu.tr

Sorumlu Yazar: Ömer Halisdemir Üniversitesi, Bor Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
Bölümü, Niğde, Türkiye
faltindal@ohu.edu.tr

Özet

Klinikte yaygın olarak kullanılan egzersiz programlarının, geriartrik popülasyonun sağlık ve yaşam kalitesini iyileştirmedeki etkisini gösteren önemli kanıtlar mevcuttur. Yapılan çalışmalarda düzenli yürüyüşün, aerobik egzersizlerin ve yüzmenin geriartrik popülasyon üzerinde olumlu etkileri olduğu gösterilmiştir. Bu egzersizlerin ölüm ve morbidite oranları ile sağlık ve sosyal bakım maliyetleri üzerindeki faydalarının yanında düşme riskini de azalttığı belirtilmiştir. Kas-iskelet sistemi deformiteleri, sosyal kısıtlamalar veya tesislerin yeteri derecede uygun olmaması gibi nedenlerden dolayı geriartrik popülasyonun yaklaşık üçte biri düzenli fiziksel aktiviteye katılımında kısıtlılıklar yaşamaktadır. Sandalye temelli egzersizler (STE) sağlığını devam ettirmek isteyen, kırılabilir veya dekonduksiyon görülen geriartrik bireylerde stabiliteyi, aerobik ve kas endüransını artırmaya yönelik uygulanan güvenli, basit ve kolay uygulanabilen fiziksel aktivitelerdir. STE denge, yürüme, kavrama kuvveti gibi fiziksel fonksiyonlar üzerinde olumlu etkileri olduğu gibi aynı zamanda da mental sağlığın geliştirilmesinde de etkili olduğu bilinmektedir. Yoga, Tai Chi gibi farklı uygulamaları olan STE, geriartrik bireyler tarafından bireysel veya grup şeklinde yapılabilmektedir. Çalışmaların sonuçları yoga veya boks gibi STE'nin, stabiliteyi artırıp düşme riskini azaltarak ve dengeye olumlu etkileri olabileceğini göstermiştir. Alt omurları stabilize ederek, kaldıraç kolu ve destek noktaları sağlayıp daha geniş eklem hareket açıklığında hareketi kolaylaştırır. Bu nedenle daha az yüklenme oluşturarak düşük mobilite ve artrit geriartriklerde denge sorunlarını azaltır. Sonuç olarak, sandalye temelli egzersiz programı pahalı ekipman gerektirmemesi ve hem toplumda hem de kurumda yaşayan geriartrik bireylerde kolaylıkla uygulanabilmesi ile etkili bir egzersiz yöntemi olarak kullanılabilir.

Anahtar kelimeler: Sandalye Temelli Egzersiz, Kırılabilirlik, Yaşlı Bireyler, Fiziksel Aktivite, Fonksiyonellik.

Evaluation of Health Performance of Provinces in Turkey with Context-Dependent Data Envelopment Analysis

Hakan Kaçak¹*[0000-0001-6415-7224]

¹ Ankara University, Accreditation, Academic Evaluation and Quality Coordinator
Ankara Turkey
hkacak@ankara.edu.tr

Abstract

New technologies increase treatment opportunities, and the world population continues to increase in parallel with this situation. This situation threatens the sustainability of health services. For a sustainable health policy, knowing the effective distribution of resources and their use is essential. In this way, best practices can be put forward and taken as an example by other decision units, and performance can be increased gradually. Health service performances of 81 provinces in 2020 were evaluated using the Context-Dependent Data Envelopment Analysis method. Analysis was made based on input-oriented variable return to scale. Data envelopment analysis determines the efficiency limit and frontier of decision units that produce multiple outputs by using multiple inputs. In the context-dependent DEA model, on the other hand, efficiency limits are determined at different levels. Inefficient decision units will first refer to the active decision units of their level and select the local targets they need to reach. The top efficient level will represent the global targets that ineffective decision units must ultimately reach. According to the traditional DEA results, 24 of the provinces were efficient, and 57 provinces were evaluated in the inefficient category. Provinces are classified into four levels, with 24 provinces at the first level, 42 provinces at the second level, 13 provinces at the third level and 2 provinces at the fourth level. The average efficiency scores by level are 1 for the first level, 0.916 for the second level, 0.845 for the third level, and 0.749 for the fourth level. Context-dependent DEA shows policymakers how to improve performance gradually. Top tier (Level 1) 24 provinces are global targets for other provinces, and the remaining provinces can reach their local targets first and global targets later. It will make performance management more concrete and applicable.

Keywords: Context-Dependent Data Envelopment Analysis, Performance, Progress, Attractiveness, Health Policy, Efficiency.

Bağlam Bağımlı Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Türkiye'deki İllerin Sağlık Performansının Değerlendirilmesi

Hakan Kaçak¹*[0000-0001-6415-7224]

¹ Ankara Üniversitesi, Akreditasyon, Akademik Değerlendirme ve Kalite Koordinatörlüğü
Ankara, Türkiye
hkacak@ankara.edu.tr

Özet

Yeni teknolojiler tedavi olanaklarını artırmakta dünya nüfusu da buna paralel artmaya devam etmektedir. Söz konusu durum sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Sürdürülebilir bir sağlık politikası için kaynakların etkin dağılımı ve kaynak kullanımlarının bilinmesi önem arz etmektedir. Böylece en iyi uygulamalar ortaya konarak diğer karar birimlerince örnek alınması sağlanabilir ve kademeli olarak performans artırılabilir. Bağlam-Bağımlı Veri Zarflama Analizi yöntemi kullanılarak 81 ilin 2020 yılı sağlık hizmet performansları değerlendirilmiştir. Girdi yönelimli ölçeğe göre değişken getiri temel alınarak analiz yapılmıştır. Veri zarflama analizinde çoklu girdileri kullanarak çoklu çıktılar üreten karar birimlerinin etkinlik sınırı belirlenmektedir. Bağlam-bağımlı VZA modelinde ise farklı seviyelerde etkinlik sınırları belirlenmektedir. Etkin olmayan karar birimleri öncelikle buldukları seviyenin etkin karar birimlerini kendilerine referans alacaklar ve ulaşmaları gereken lokal hedefleri seçeceklerdir. En üstteki etkin seviye ise etkin olmayan karar birimlerinin nihai olarak ulaşılması gereken global hedefleri temsil edecektir. Klasik VZA sonuçlarına göre illerin 24'ü etkin olup 57 il etkin olmayan kategorisinde değerlendirilmiştir. İller dört kategoride sınıflandırılmış olup ilk seviyede 24, ikinci seviyede 42, üçüncü seviyede 13 ve dördüncü seviyede 2 il yer almaktadır. Seviyelere göre etkinlik ortalama etkinlik skorları birinci seviye için 1, ikinci seviye için 0,916, üçüncü seviye için 0,845 ve dördüncü seviye için 0,749'dur. Bağlam-bağımlı VZA, politika yapıcılara kademeli olarak performans yükseltmenin yolunu göstermektedir. 24 ilden oluşan en üst seviye (Seviye 1) iller diğer iller için global hedeflerdir. İller öncelikle lokal hedeflerine ve daha sonra global hedeflerine ulaşabilirler. Söz konusu durumun performans yönetimini daha somut ve uygulanabilir hale getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Bağlam-Bağımlı Veri Zarflama Analizi, Performans, İlerleme, Çekicilik, Sağlık Politikası, Etkinlik.

Social Approaches In Health And Medical Social Work

Hakan Karaağaç¹*[0000-0002-6586-5940]

¹ Dr., Kayseri City Hospital, Medical Social Service Unit, Kayseri, Turkey
karaagac.hakan@hotmail.com

Abstract

Since the World Health Organization defined health not only as the absence of disease and infirmity, but also as a state of complete physical, mental and social well-being, models based on psychosocial factors affecting the health of individuals have increased. One of the most important of these approaches is the biopsychosocial model. The biopsychosocial perspective refers to a health care approach that also addresses the psychological and social aspects of health and the behavioral and environmental effects of treatment. One of the basic professions that adopts the biopsychosocial model rather than the medical model in its treatment approach and structures its professional interventions in this direction is the social work profession. In this context, the aim of the study is to reveal the relationship between social models in the field of health and the social work profession. The Ministry of Health published a law in 2011 in order to respond to the increasing needs for social work intervention, especially for people with disabilities, victims of neglect, abuse, elderly, orphans and people in need of care. With this directive, which brings a social perspective to health services, medical social service units have been established and expanded in public health facilities throughout the country in order to solve the psychosocial and socio-economic problems experienced by patients and their families during the treatment process. Social workers working in all stages of health services and many fields, especially oncology, psychiatry, palliative services, geriatrics, contribute to the solution of psychosocial and economic problems of individuals in the field of medical social work, which is a sub-field of the professional discipline. Medical social work is a social work practice that aims at the social and psychological problems of individuals receiving treatment and their families. Medical social workers, who evaluate the social contexts of diseases with a holistic view at micro, mezzo and macro levels with an ecological system approach, fulfill their basic roles such as case management, individual counseling, advocacy, connection, expertise in community resources, and empowerment within a multidisciplinary team. As a result, psychosocial interventions applied by social workers together with the medical treatment offered in health institutions have a very important position in providing a holistic treatment environment and increasing social policies/approaches in health.

Keywords: Biopsychosocial Approach, Health, Medical Social Work.

Sağlıkta Sosyal Yaklaşımlar ve Tıbbi Sosyal Hizmet

Hakan Karaağaç¹*[0000-0002-6586-5940]

¹ Dr., Kayseri Şehir Hastanesi, Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi, Kayseri, Türkiye
karaagac.hakan@hotmail.com

Özet

Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlığı sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil aynı zamanda beden, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik hali olarak tanımlamasından günümüze değin bireylerin sağlığını etkileyen psikososyal faktörleri temel alan modeller ön plana çıkmıştır. Bu yaklaşımlardan en önemlilerinden birisi biyopsikososyal modeldir. Biyopsikososyal bakış açısı sağlığın psikolojik ve sosyal yönlerine ve tedavinin davranışsal ve çevresel etkilerine de eğilen bir sağlık hizmetleri yaklaşımını ifade etmektedir. Tedavi yaklaşımında medikal modelden ziyade biyopsikososyal modeli benimseyen ve mesleki müdahalelerini bu yönde yapılandıran temel mesleklerden birisi de sosyal hizmet mesleğidir. Bu bağlamda çalışmanın amacı sağlık alanındaki sosyal modellerle sosyal hizmet mesleğinin ilişkisini ortaya konulmasıdır. Sağlık Bakanlığı 2011 yılında sağlık hizmeti alan engelli, ihmal istismar mağduru, yaşlı, kimsesiz ve bakıma muhtaç kişiler başta olmak üzere sosyal hizmet müdahalesine yönelik artan ihtiyaçlara cevap vermek amacıyla bir uygulama yönergesi yayınlamıştır. Sağlık hizmetlerine sosyal bir bakış açısı kazandıran bu yönergeyle hastaların ve ailelerinin tedavi süreçlerinde yaşadıkları psikososyal ve sosyo-ekonomik sorunlarının zamanında çözülmesi için ülke genelinde kamu sağlık tesislerinde tıbbi sosyal hizmet birimleri kurulmuş ve yaygınlaştırılmıştır. Onkoloji, psikiyatri, palyatif hizmetler, geriatri başta olmak üzere sağlık hizmetlerinin tüm basamaklarında ve birçok alanda çalışan sosyal hizmet uzmanları meslek disiplininin bir alt alanı olan tıbbi sosyal hizmet alanında bireylerin psikososyal ve ekonomik problemlerinin çözülmesine katkı sağlamaktadır. Tıbbi sosyal hizmet tedavi hizmeti alan bireylerin ve ailelerinin hastalıkla ilgili sosyal ve psikolojik problemlerini amaçlayan sosyal hizmet uygulamasıdır. Ekolojik sistem yaklaşımıyla hastalıkların sosyal bağlarını mikro, mezo ve makro düzeylerde bütünsel bir bakışla değerlendiren tıbbi sosyal hizmet uzmanları sağlık hizmetlerinde multidisipliner ekip içinde vaka yönetimi, bireysel danışmanlık, savunuculuk, bağlantı kurma, toplum kaynakları konusunda uzmanlık, güçlendirme gibi temel rollerini yerine getirmektedir. Sonuç olarak sosyal hizmet uzmanlarının sağlık kuruluşlarında sunulan tıbbi tedaviyle birlikte uyguladıkları psikososyal müdahaleler bütüncül bir tedavi ortamını sağlanmasına ve sağlıkta sosyal politikaların/yaklaşımların arttırılmasında oldukça önemli bir konuma sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Biyopsikososyal Yaklaşım, Sağlık, Tıbbi Sosyal Hizmet.

Diet-Related Skin Diseases

Hanife Merve Akça1*[0000-0001-8280-7470]

¹ Karamanoğlu Mehmet Bey University Faculty of Medicine, Department of Dermatology and Venereal Diseases
Karaman, Turkey

hanifemerveakca@kmu.edu.tr

* Corresponding Author: Karamanoğlu Mehmet Bey University Faculty of Medicine, Department of Dermatology and
Venereal Diseases, Karaman, Turkey

hanifemerveakca@kmu.edu.tr

Abstract

Nutritional relationship is important in the structure and functions of the skin, which acts as a barrier in the body. These nutrients focus on vitamins, carotenoids and unsaturated fatty acids. Recent researches have confirmed the role of certain foods, such as dairy products, as a potential cause of acne. In addition, it has been shown that a high glycemic index Western diet and some dietary patterns are also factors in the development of acne. Diet modification is the cornerstone of treatment in Dermatitis Herpetiformis (DH) and reduces the need for medication. DH lesions regress with gluten-free diet (GD). Patients with DH often have malabsorption. Affecting the absorption of essential nutrients causes impaired absorption of iron, B12, and folate. It prevents GM nutritional deficiencies. Food-positive IgE and positive skin prick test are detected in the serum of a significant portion of children with Atopic Dermatitis (AD). This indicates the role of diet in AD. Recently, the relationship between psoriasis and nutrition and the effects of functional foods on diseases have revealed new research in this field. In studies conducted to examine the relationship between psoriasis and diet, it was stated that the risk of psoriasis is low in people with high fiber intake, vitamin A and α -carotene, fresh vegetables and fruits such as carrots, tomatoes, and β -carotene intake. Numerous publications with pediatric patients diagnosed with acute urticaria have proven that foods such as eggs, cow's milk, additives, and seafood are associated with urticaria at rates between 0.9% and 25%. Allergic and pseudo-allergic reactions to food have been described in patients with chronic urticaria. Thiols, thiocyanates, phenols and tannins may facilitate the development of pemphigus in individuals with a genetic predisposition. It has been observed that when the "allyl components" in vegetables included in the *Allium* genus such as onions, garlic, and leeks are added to skin cultures at certain concentrations under in vitro conditions, they form acantholysis. As a result, there is a need for comprehensive studies on anthropometric measurements, nutritional habits, daily energy and nutrient consumption situations that examine nutritional status in Dermatology.

Keywords: Dermatological Diseases, diet, Dermatitis Herpetiformis, Atopic Dermatitis, Psoriasis.

Diyetle İlişkili Deri Hastalıkları

Hanife Merve Akça1 *[0000-0001-8280-7470]

¹ Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı Karaman, Türkiye
hanifemerveakca@kmu.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı Karaman,
Türkiye
hanifemerveakca@kmu.edu.tr

Özet

Vücutta bariyer işlevi yapan derinin yapı ve fonksiyonlarında beslenme ilişkisi önemlidir. Bu besinlerin odağında vitaminler, karotenoidler ve doymamış yağ asitleri bulunur. Son araştırmalar, aknenin potansiyel bir nedeni olarak süt ürünleri gibi belirli gıdaların rolünü doğrulamış, ayrıca glisemik indeksi yüksek Batı tipi beslenmenin ve bazı diyet kalıplarının da akne gelişiminde etken olduğu gösterilmiştir. Dermatit Herpetiformis (DH) 'de diyet modifikasyonu, tedavinin temel taşıdır ve medikasyon ihtiyacını azaltır. DH lezyonları glutensiz diyet (GD) ile gerileme gösterir. DH'li hastalar genellikle malabsorbsiyona sahiptir. Esansiyel besinlerin emiliminin etkilenmesi demir, B12, folat emiliminde bozukluğa neden olmaktadır. GD beslenme eksikliklerini önler. Atopik Dermatit (AD) çocukların önemli bölümünde serumda gıda pozitif IgE ve pozitif deri delme (prick) testi saptanır. Bu durum AD'de diyetin rolünü gösterir. Son zamanlarda Psöriazisin beslenme ile ilişkisi ve fonksiyonel besinlerin hastalıklar üzerinde etkileri bu alanda yeni araştırmalar ortaya çıkarmıştır. Psöriazis ve diyet arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılan çalışmalarda yüksek miktarda posa, vitamin A ve α -karoten, havuç, domates gibi taze sebze ve meyve ile β -karoten alımı olan kişilerde psöriazis riskinin düşük olduğu belirtilmiştir. Akut ürtiker tanılı pediatrik hastalarla yapılmış çok sayıda yaygın, %0.9- %25 arası oranlarda yumurta, inek sütü, katkı maddeleri, deniz ürünleri gibi gıdaların ürtiker ile ilişkili olduğunu kanıtlamıştır. Kronik ürtiker hastalarında ise gıdalara yönelik allerjik ve psödo-allerjik reaksiyonlar tanımlanmıştır. Genetik yatkınlığa sahip bireyde tioller, tiosiyanatlar, fenoller ve taninler pemfigus gelişimini kolaylaştırabilir. Soğan, sarımsak, pırasa gibi Allium cinsine dahil sebzelerde yer alan "alil bileşenleri" in vitro şartlarda deri kültürlerine belli yoğunluklarda eklendiği zaman akantoliz oluşturdukları görülmüştür. Sonuç olarak Dermatoloji'de beslenme durumunu irdeleyen antropometrik ölçümler, beslenme alışkanlıkları, günlük enerji ve besin ögesi tüketim durumlarına yönelik kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Dermatolojik Hastalıklar, Diyet, Dermatit Herpetiformis, Atopik Dermatit, Psöriazis.

The Importance of Family Involvement in the Intervention of Stuttering

Havva Nur Yırtık^{1*}[0000-0002-5015-2649] and Nurdan Cankuvvet Aykut²[0000-0001-6385-4378]

¹ Selçuk University, Dept. of Speech and Language Therapy, Konya, Turkey
dkthavvanuryirtik@gmail.com

² Anadolu University, Dept. of Audiology, Eskişehir, Turkey
ncankuvvet@anadolu.edu.tr

* Corresponding Author: Selçuk University, Dept. of Speech and Language Therapy, Konya, Turkey
dkthavvanuryirtik@gmail.com

Abstract

Stuttering is a neurodevelopmental disorder characterized by dysfluencies such as repetitions, blocks, and prolongations. In case of stuttering which breaks down fluency of speech, both the child who stutters and her/his parents are negatively affected socially and psychologically. It is reported that children who stutter experience negative emotions, assume talking as a hard thing, and can be less competent communicators. It is also indicated that parents of children who stutter experience negative emotions because of stuttering, are often worried about their child's stuttering, and are concerned that their child can experience harder life and negative emotions because of stuttering, and experience a lack of knowledge related to stuttering. The negative emotions experienced by both children and their parents can naturally deteriorate the quality of the parent-child relationship. As in childhood period, stuttering continues to affect people and their families negatively in adolescence and adulthood. It is found that adolescents who stutter try to hide their stuttering, experience peer bullying more often than their peers, and have high communication anxiety. It is reported that parents of adolescents who stutter feel bad and worried about their children. Similarly, while it is reported that the self-esteem and self-image of adults who stutter are negatively affected, it is found that their families experience negative emotions such as anxiety, denial, shame, and disappointment. Until now, presented literature clearly showed that stuttering negatively affects not only people but also their families, as expected. Increasing the fluency of speech and healing the negative emotions of individuals and their families are of great importance in the intervention offered by speech and language therapists. Studies reported that family involvement is important for a successful stuttering therapy and families play a key role in stuttering therapy. For this reason, it is highlighted that it is important to examine of expectations of not only children/people who stutter but also family members before starting the intervention. Although the importance of family members' involvement in stuttering intervention is known, when the literature is examined in terms of family experiences and the effect of stuttering on families, it is striking that there are very limited studies. This situation results in the lack of knowledge of the field experts working on stuttering and reduces the quality of the intervention. Based on this need, the current notice intends to holistically present the results of the studies which examine the experiences of families of children, adolescents, and adults who stutter. In line with this goal, it is aimed to increase the knowledge of field experts on stuttering therapy and to increase the quality of intervention by emphasizing the importance of taking into account the experiences of families.

Keywords : Stuttering, The Quality of Intervention, Social Development, Psychological Development.

Kekemelik Müdahalesinde Aile Katılımının Önemi

Havva Nur Yırtık^{1*}[0000-0002-5015-2649] Nurdan Cankuvvet Aykut²[0000-0001-6385-4378]¹

Selçuk Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Konya, Türkiye
dkthavvanuryirtik@gmail.com

² Anadolu Üniversitesi, Odyoloji Bölümü, Eskişehir, Türkiye
ncankuvvet@anadolu.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Selçuk Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Konya, Türkiye
dkthavvanuryirtik@gmail.com

Özet

Kekemelik; tekrarlar, bloklar ve uzatmalar gibi akıcısızlıklar ile karakterize nörogelişimsel bir bozukluktur. Kekemelik durumunda hem çocuk hem de ebeveynler sosyal ve psikolojik anlamda olumsuz etkilenmektedir. Kekemeliği olan çocukların olumsuz duygular yaşadıkları, konuşmayı zor bir şey olarak gördükleri ve kekemelik nedeniyle daha az yetkin iletişimciler olabildikleri bildirilmektedir. Kekemeliği olan çocukların ebeveynlerinin ise kekemelik nedeniyle olumsuz duygular yaşadıkları, çocuklarının kekemeliği konusunda sık sık endişe duydukları, çocuklarının kekemelik nedeniyle yaşamlarının daha zor olmasından ve olumsuz duygu yaşamalarından endişe duydukları ve kekemelik ile ilgili bilgi eksikliği yaşadıkları belirtilmektedir. Hem çocuğun hem de ebeveynlerinin yaşadıkları bu olumsuz duygular doğal olarak ebeveyn-çocuk ilişkisinin de niteliğini bozabilmektedir. Çocukluk döneminde olduğu gibi ergenlik ve yetişkinlik döneminde de kekemelik hem bireyleri hem de ailelerini olumsuz etkileyemeye devam etmektedir. Kekemeliği olan ergen bireylerin kekemeliklerini saklamaya çalıştıkları, akranlarına oranla daha sık akran zorbalığı yaşadıkları ve iletişim kaygılarının yüksek olduğu bulunmuştur. Ergenlerin ebeveynlerinin ise çocukları için üzüldükleri ve endişe duydukları bildirilmektedir. Benzer bir biçimde kekeleyen yetişkinlerin benlik saygılarının ve benlik imajlarının olumsuz etkilendiği rapor edilirken, ailelerinin de endişe, inkar, utanç ve hayal kırıklığı gibi olumsuz duygular deneyimledikleri bulunmuştur. Şu zamana kadar sunulan alanyazın açık bir biçimde kekemeliğinin sadece bireyin kendisini değil ailelerini de olumsuz etkilediğini ortaya koymaktadır ki bu beklenen de bir durumdur. Konuşmanın akıcılığının artırılması ve bireylerin-ailelerin olumsuz duygularının sağaltılması dil ve konuşma terapistlerinin sunduğu müdahalede büyük bir önem taşımaktadır. Çalışmalar başarılı bir kekemelik terapisi için aile katılımının önemli olduğunu ve ailelerin kekemelik müdahalesinde kilit rol aldıklarını bildirmektedir. Bu nedenle müdahaleye başlamadan önce de sadece kekemeliği olan bireyler değil aynı zamanda aile üyelerinin de terapiden beklentilerinin sorgulanmasının önemli olduğu vurgulanmaktadır. Kekemelik müdahalesinde aile bireylerinin katılımının önemi bilinmekte birlikte alanyazın aile deneyimleri ve kekemeliğin aileler üzerinde etkisi bağlamında incelendiğinde oldukça sınırlı çalışma olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum kekemelik ile ilgili çalışan alan uzmanlarının konuya ilişkin bilgilerinin az olmasıyla sonuçlanmakta ve müdahalenin niteliğini düşürmektedir. Bu ihtiyaç temelinde mevcut bildirinin amacı kekemeliği olan çocuk, ergen ve yetişkinlerin ailelerinin deneyimlerinin incelendiği çalışmaların sonuçlarının bütüncül bir biçimde sunulması olarak belirlenmiştir. Bu hedef doğrultusunda kekemelik müdahalesindeki alan uzmanlarının bilgisini arttırmak ve ailelerin deneyimlerinin dikkate alınmasının önemi vurgulanarak müdahalenin niteliğini yükseltmek amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kekemelik, Müdahale Niteliği, Sosyal Gelişim, Psikolojik Gelişim.

The Experiences of Patients with Schizophrenia on Smoking and Cessation: A Qualitative Study

Hilal Seki Öz¹[0000-0003-2228-9805] and Şafak Taktak²[0000-0002-9129-2605]

¹ Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Kırşehir, Turkey.
hilalseki@hotmail.com

² Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Medicine, Department of Mental Health and Illness, Kırşehir, Turkey.
safak.taktak@ahievran.edu.tr

*Corresponding Author: Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Kırşehir, Turkey, hilalseki@hotmail.com

Abstract

Life expectancy in patients with mental disorders is, on average, 10 to 25 years lower than in the general population, and tobacco use is one of the main causes of these premature deaths. While smoking rates are 15-24% in the general adult population, approximately 60-90% of schizophrenia patients are estimated to be smokers, and smoking cessation rates are low. The aim of this study was to explore the experiences of schizophrenia patients regarding smoking and quitting. The study was carried out in February and March 2022, based on the phenomenological design, one of the qualitative research methods. Homogeneous purposeful sampling method was used in the study, and in-depth interviews were conducted using a semi-structured interview form with 15 smokers diagnosed with schizophrenia who met the criteria for participation in the study. In the thematic analysis, four themes, "Effects of schizophrenia", "Coping with smoking", "Factors affecting smoking", "Barriers to quitting smoking" and 13 sub-themes were determined. With the research, it has been seen that those with schizophrenia tend to smoke to cope with the problems caused by the disease, drug treatments, boredom, loneliness and emotional intensity. Some patients are reluctant for smoking cessation, some do not have sufficient motivation and medical support. In the study, it was observed that the causes of smoking in schizophrenic patients were disease-related problems and that they smoked as an ineffective coping method. Considering the possible negative consequences of smoking in terms of health, economy and social aspects, it is necessary to provide professional support for patients to quit smoking and to develop their skills to cope with the problems caused by the disease. In order to prevent the multidimensional problems caused by smoking, it is recommended to conduct intervention studies that encourage smoking cessation and strengthen coping skills.

Keywords: Schizophrenia, Smoking, Smoking Cessation, Qualitative Study.

Şizofreni Hastalarının Sigara İçme ve Sigara Bırakmaya İlişkin Deneyimleri; Nitel Bir Analiz

Hilal Seki Öz¹*[0000-0003-2228-9805] and Şafak Taktak²[0000-0002-9129-2605]

¹ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kırşehir, Türkiye
.hilalseki@hotmail.com

² Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Kırşehir, Türkiye.
safak.taktak@ahievran.edu.tr

* Sorumlu Yazar: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kırşehir, Türkiye,
hilalseki@hotmail.com

Özet

Ruhsal bozukluğu olan hastalarda yaşam beklentisi, ortalama olarak genel nüfusa kıyasla 10 ila 25 yıl daha düşük olup, tütün kullanımı bu erken ölümlerin başlıca nedenlerinden biridir. Sigara içme oranları genel yetişkin popülasyonda %15-24 iken, şizofreni hastalarının yaklaşık %60-90'ının sigara içtiği tahmin edilmekte, sigarayı bırakma oranları ise düşük düzeydedir. Bu çalışma ile şizofreni hastalarının sigara içme ve sigara bırakmaya yönelik deneyimlerini keşfetmek amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desene dayalı olarak, Şubat ve Mart 2022'de gerçekleştirilmiştir. Araştırmada homojen amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış, araştırmaya katılma kriterlerini karşılayan 15 sigara içen şizofreni tanısı almış birey ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Yapılan tematik analizde dört tema; "Şizofrenin etkileri", "Sigara ile baş etme", "Sigara içmeyi etkileyen faktörler", "Sigara bırakmaya engeller" ve 13 alt tema belirlenmiştir. Araştırma ile şizofreni hastası olanların hastalığın getirdiği sorunlar, ilaç tedavileri, can sıkıntısı, yalnızlık ve duygusal yoğunlukla baş etmek için sigara içmeye yöneldikleri görülmüştür. Bazı hastalar sigarayı bırakmada isteksiz, bazıları yeterli motivasyon ve tıbbi desteğe sahip değildir. Araştırmada şizofreni hastalarının sigara içme nedenlerinin hastalık kaynaklı sorunlar olduğu ve etkisiz bir baş etme biçimi olarak sigara içtikleri görülmüştür. Sigara içmenin sağlık, ekonomik ve sosyal açıdan olası olumsuz sonuçları düşünüldüğünde hastaların sigarayı bırakma konusunda profesyonel destek sunulması ve hastalık kaynaklı sorunlarla baş etme becerilerinin geliştirilmesi gereklidir. Sigara içmenin getirdiği çok boyutlu sorunları önlemek için sigara bırakmayı teşvik eden ve baş etme becerilerini güçlendiren müdahale çalışmalarının yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Sigara İçme, Sigara Bırakma, Nitel Araştırma.

Evaluation Of The Effect Of The Level Of Education On The Awareness Of Sports Nutrition

İzem Çarıkçı¹, Işinsu Alkan²

¹ Okan University, Institute of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Istanbul, Turkey
izem.carikci@hotmail.com

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Faculty of Dentistry, Nevşehir, Turkey
isinsu.alkan@nevsehir.edu.tr

* Corresponding Author: Okan University, Institute of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Istanbul, Turkey
izem.carikci@hotmail.com

Abstract

Sports nutrition is the adequate and balanced intake of nutrients by making arrangements for the training and competition periods according to the gender, age, daily physical activities of the athlete and the type of sport he does. Sports nutrition is an issue that athletes and coaches still do not pay enough attention to because their attention is more focused on training and items that will increase their performance in a short way. However, nutrition is one of the most important factors that determine the performance of an athlete, as well as genetic structure and proper training. Although the energy requirements of athletes vary according to age, gender, physical activity level and the amount of energy expended, all athletes should pay attention to their nutrition. The needs of athletes who take part in the same sports branch or play in the same team may also differ from each other. The fact that nutrition is individual is the reason for this difference. Within the scope of our study, a questionnaire was applied to 1 amateur, 2 amateur and 136 professional football players and questions were asked about their education levels and eating habits. While 75 (55.14%) of the football players participating in the survey are undergraduate graduates, 61 (44.85) are associate graduates. Among the undergraduate graduates, 17 of them eat 2 meals, 34 of them eat 3 meals while 24 of them eat 4 or more meals. Again, 14 of the football players who had bachelor degrees received no information about nutrition, while 18 (29.5%) received information from a dietitian, 20 (32.78%) from their coach, 37 (60.6%) from other sources, including 61 people. Among the football players who graduated from associate degree, 6 of them ate 2 meals, 33 of them ate 3 meals and 19 of them ate 4 or more meals. Again, 9 of the associate degree graduates did not receive any information about nutrition, while 8 (15.38%) received information from a dietitian, 24 (46.15%) from a coach and 22 (42.3%) from other sources, 52 altogether. Considering all these results, the rates of undergraduate football players contacting a dietitian to get information about sports nutrition are higher compared to associate degree football players, while the rates of associate degree football players not getting information from their coaches are higher compared to undergraduate football players. However, instead of a competent person, the level of obtaining information from sources such as newspapers, books, and the Internet is quite high among football players who have earned a bachelor's degree. When these data are taken into account, it shows that the level of knowledge and awareness about sports nutrition does not make a significant difference compared to the level of education, and the importance of sports nutrition should be emphasized more.

Keywords: Sports nutrition, football nutrition, undergraduate, associate degree, dietitian, coach.

Eğitim Düzeyinin Sporcu Beslenmesi Bilincine Olan Etkisinin Değerlendirilmesi

İzem Çarıkçı¹, Işın Alkan²

¹Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
izem.carikci@hotmail.com

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Nevşehir, Türkiye
isinsu.alkan@nevsehir.edu.tr

*Sorumlu Yazar: ¹Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
izem.carikci@hotmail.com

Özet

Sporcu beslenmesi, sporcunun cinsiyetine, yaşına, günlük fiziksel aktivitelerine ve yaptığı spor çeşidine göre antrenman ve müsabaka dönemlerine yönelik düzenlemeler yapılarak besinlerin yeterli ve dengeli bir biçimde alınmasıdır. Sporcu beslenmesi, sporcu ve antrenörlerin hala yeterince önem vermediği bir konudur. Çünkü onların dikkatleri, daha çok antrenman ve performanslarını kısa yoldan arttıracak öğeler konusunda yoğunlaşmıştır. Halbuki beslenme genetik yapı ve uygun antrenman yanı sıra sporcunun performansını belirleyen temel etmenlerin en önemlilerinden biridir. Sporcuların enerji gereksinimleri, yaş, cinsiyet, fiziksel aktivite düzeyi ve harcanan enerji miktarına göre farklılık göstermekle birlikte tüm sporcuların beslenmelerinde dikkat etmeleri gerekmektedir. Aynı spor branşında yer alan ya da aynı takım da oynayan sporcuların gereksinimleri birbirlerinden farklı olabilmektedir. Beslenmenin kişiye özel olması, bu farklılığın nedenidir. Çalışmamız kapsamında 1.amatör, 2. amatör ve profesyonel 136 futbolcuya anket uygulanmış ve eğitim düzeyleri ile beslenme alışkanlıkları ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Ankete katılan futbolcuların 75'i (%55,14) lisans mezunu iken 61'i (44,85) önlisans mezunudur. Lisans mezunları arasında 17'si 2 öğün, 34'ü 3 öğün yemek yerken 24 'ü 4 ve üzeri öğünlerde yemek yemektedir. Yine Lisans mezunu futbolcuların 14 ü beslenme ile ilgili hiçbir bilgi almamışken; 18'i (%29,5) diyetisyenden, 20'si (%32,78) antrenöründen, 37'si (%60,6) diğer kaynaklardan olmak üzere 61 kişi bilgi almıştır. Ön lisans mezunu futbolculardan 6'sı 2 öğün, 33'ü 3 öğün ve 19'u 4 ve üzeri öğünlerde yemek yemektedir. Yine ön lisans mezunların 9'u beslenme ile ilgili hiçbir bilgi almazken 8'i (%15,38) diyetisyenden, 24'ü (%46,15) antrenörden ve 22'si (%42,3) ise diğer kaynaklardan olmak üzere 52 'si bilgi almıştır. Tüm bu sonuçlar dikkate alındığında sporcu beslenmesi hakkında bilgi almak adına lisans mezunu futbolcuların diyetisyenle teması geçme oranları önlisansa göre yüksekken önlisans mezunu futbolcularda antrenörlerinden bilgi alma oranları lisans mezunu futbolculara göre yüksektir. Buna karşın yetkin bir kişi yerine gazete, kitap, internet gibi kaynaklardan bilgi edinme düzeyi ise lisans mezunu futbolcular arasında oldukça fazladır. Bu veriler dikkate alındığında sporcu beslenmesi ile ilgili bilgi ve farkındalık düzeyinin eğitim seviyesine göre önemli bir fark oluşturmadığı, sporcu beslenmesinin öneminin daha fazla vurgulanması gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu Beslenmesi, Futbolcu Beslenmesi, Lisans, Önlisans, Diyetisyen, Antrenör

Evaluation of Anxiety, Depression and Cognitive Function in COVID-19

Mehmet Fatih Göl^{1*}[0000-0001-7773-641X]

¹Trabzon Kanuni Training and Research Hospital, Clinic of Neurology, Trabzon, Turkey
m-fatih-gol@hotmail.com

*Corresponding author: Trabzon Kanuni Training and Research Hospital, Clinic of Neurology, Trabzon,
Turkey
m-fatih-gol@hotmail.com

Abstract

It has been suggested that coronavirus disease-2019 (COVID-19) may directly or indirectly affect nervous system structures. In this study, anxiety, depression, and cognitive impairment were evaluated in patients who had outpatient or hospitalized COVID-19 in the last 3 months. Fifty patients who had COVID-19 in the last 3 months and applied to the neurology outpatient clinic with the complaint of forgetfulness were included in our study. Demographic characteristics of the patients were recorded. All patients underwent the Mini-Mental State Test (MMSE), the Montreal Cognitive Assessment (MoCA) test, the Hamilton Depression Rating Scale and the Hamilton Anxiety Rating Scale. In our study, there were 30 patients (60%) younger than 60 years of age, 20 patients (40%) equal to or older than 60 years, a total of 50 patients. The mean age of the patients was 53.2 ± 12.7 years. Twenty-five (50%) of the patients were women. Early-stage cognitive impairment was detected in 12% of post-COVID patients in the MMSE, and the mean MMSE score was 26.6 ± 2.0 . MoCA test detected cognitive impairment in 36% of the patients, and the mean MoCA score was 20.2 ± 4.6 . All of the patients with early-stage cognitive impairment in the MMSE, and 77.8% of the patients with cognitive impairment in the MoCA test were 60 years of age or older. In addition, depressive symptoms were observed in 96% of the patients in the Hamilton Depression Rating Scale, and anxiety symptoms were observed in 56% of the patients in the Hamilton Anxiety Rating Scale. In this study, it was shown that neuropsychiatric symptoms may be common after COVID-19, even in patients who are not hospitalized in the intensive care unit. Cognitive problems after COVID-19 should be followed closely and importance should be given to cognitive rehabilitation.

Keywords: COVID-19, Anxiety, Depression, Cognitive Impairment, Cognitive Rehabilitation.

COVID-19’da Anksiyete, Depresyon ve Kognitif Etkilenmenin Değerlendirilmesi

Mehmet Fatih Göl^{1*}[0000-0001-7773-641X]

¹ Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, Trabzon, Türkiye
m-fatih-gol@hotmail.com

*Sorumlu Yazar: Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, Trabzon, Türkiye
m-fatih-gol@hotmail.com

Özet

Koronavirüs hastalığı-2019 (COVID-19)’un sinir sistemi yapılarını doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebileceği öne sürülmüştür. Bu çalışmada, son 3 ay içinde COVID-19’u ayakta geçiren veya serviste yatarak atılan hastalarda anksiyete, depresyon ve kognitif etkilenme değerlendirildi. Çalışmamıza son 3 ayda COVID 19 geçiren ve unutkanlık şikayeti ile nöroloji polikliniğine başvuran 50 hasta alındı. Hastaların demografik özellikleri kaydedildi. Tüm hastalara Mini-Mental Durum Testi (MMSE), Montreal Bilişsel Değerlendirme (MoCA) testi, Hamilton Depresyon Değerlendirme Ölçeği ve Hamilton Anksiyete Değerlendirme Ölçeği yapıldı. Çalışmamızda 30 hasta (%60) 60 yaşından küçük, 20 hasta (%40) 60 yaşına eşit veya büyük toplam 50 hasta bulunmaktaydı. Hastaların ortalama yaşı 53.2 ± 12.7 saptandı. Hastalar 25’i (%50) kadın idi. MMSE’de COVID sonrası hastaların %12’inde erken evre bilişsel bozulma tespit edildi ve ortalama MMSE puanı 26.6 ± 2.0 idi. MoCA testi hastaların %36’sında kognitif bozukluk saptadı ve ortalama MoCA skoru 20.2 ± 4.6 idi. MMSE’ de erken evre bilişsel bozulma tespit edilen hastaların hepsi, MoCA testinde kognitif bozukluk tespit edilen hastaların %77.8 ‘i 60 yaşında veya daha yaşlıydı. Ayrıca Hamilton Depresyon Değerlendirme Ölçeği’nde %96 hastada depresif belirtiler, Hamilton Anksiyete Değerlendirme Ölçeği’nde %56 hastada anksiyete belirtileri görüldü. Bu çalışmada yoğun bakımda yatmayan hastalarda dahi COVID-19 sonrası nöropsikiyatrik belirtilerin sık olabileceği gösterilmiştir. COVID-19 sonrası kognitif sorunlar yakından takip edilmeli ve kognitif rehabilitasyonuna önem verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Anksiyete, Depresyon, Kognitif Etkilenme, Kognitif Rehabilitasyon.

Evaluation Of Information Reliability And Quality Of Youtube™ Videos About White Spot Lesions

Kevser Kurt Demirsoy¹ [0000-0001-7271-4377], Melek Hilal Kaplan^{2*} [0000-0002-8122-7949], S. Kutalmış Büyük³ [0000-0002-7885-9582]

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Dentistry, Department of Orthodontics, Nevşehir, Turkey
kkurtdemirsoy@nevsehir.edu.tr

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dental Treatment, Nevşehir, Turkey
melekhilal@nevsehir.edu.tr

³ Ordu University, Faculty of Dentistry, Department of Orthodontics, Ordu, Turkey
skbuyuk@gmail.com

* Corresponding Author: Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye
melekhilal@nevsehir.edu.tr

Abstract

The aim of this study was to determine the quality and reliability of the information provided by YouTube™ videos about white spot lesions. YouTube™ videos were searched for the term 'white spot lesion' (WSL) by relevance. 142 videos about WSL were analyzed and 56 videos that met the inclusion criteria were evaluated. Video demographics (number of views, duration, number of likes, number of comments) viewing rate, primary purpose, video sources were determined and the reliability and the quality of the listed videos were evaluated with modified DISCERN (ModDISCERN) scale and the Global Quality Scale (GQS). Kruskal-Wallis, Mann-WhitneyU test, Spearman's correlation coefficients and Intra-class Correlation Coefficient were used for statistical analyses. The majority of YouTube™ videos analyzed on WSL were uploaded by YouTube™ channels (50%), with 29% uploaded by dentists and 21% by companies. The mean/standard deviation (SD) ModDISCERN score, showing the reliability of the information in the videos, was 2.71 ± 1.22 ; and the mean/SD GQS value showing the video quality was 2.71 ± 1.14 . 25% of the videos' GQS value was >3 , and the reliability of the information in these videos was significantly higher than the videos with a GQS of ≤ 3 (3.93 vs. 2.31 ; $P < 0.001$). There was a high correlation between GQS and ModDISCERN scores in all 3 video source groups (Dentist $r = 0.805$, Company $r = 0.757$, YouTube™ Channel $r = 0.917$; $P < 0.01$). The information reliability and video quality of most YouTube™ videos about WSL, is not sufficient. Orthodontists and dentists should direct their patients to reliable information sources about WSL.

Keywords: White Spot Lesion, Youtube, Internet, Orthodontics, Social Media.

Beyaz Nokta Lezyonlarıyla İlgili Youtube™ Videolarının Bilgi Güvenilirliği ve Kalitesinin Değerlendirilmesi

Kevser Kurt Demirsoy¹ [0000-0001-7271-4377], Melek Hilal Kaplan^{2*} [0000-0002-8122-7949], S. Kutalmış Büyük³ [0000-0002-7885-9582]

¹ Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye
kkurtdemirsoy@nevsehir.edu.tr

² Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye
melekhilal@nevsehir.edu.tr

³ Ordu Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye
skbuyuk@gmail.com

*Sorumlu Yazar: Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye
melekhilal@nevsehir.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, beyaz nokta lezyonları hakkındaki YouTube™ videolarının bilgi kalitesini ve güvenilirliğini değerlendirmektir. YouTube™ videoları alaka düzeyine göre 'beyaz nokta lezyonu' (BNL) terimi için arandı. BNL ile ilgili 142 video analiz edildi ve dâhil edilme kriterlerini karşılayan 56 video çalışma kapsamında incelendi. Video demografisi (görüntülenme sayısı, süresi, beğeni sayısı, yorum sayısı) izlenme oranı, video paylaşım amacı, video kaynakları belirlendi ve listelenen videoların güvenilirliği ve kalitesi Modifiye DISCERN (ModDISCERN) ölçeği ve Global Quality Skalası (GQS) ile değerlendirildi. İstatistiksel analizler için Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U testi, Spearman korelasyon katsayıları ve Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı kullanıldı. BNL hakkında analiz edilen YouTube™ videolarının çoğu YouTube™ kanalları tarafından (%50), %29'u diş hekimleri ve %21'i çeşitli firmalar tarafından yüklenmiştir. Videolardaki bilgilerin güvenilirliğini gösteren ortalama/standart sapma (SS) ModDISCERN skoru 2.71 ± 1.22 ; video kalitesini gösteren ortalama/SS GQS değeri ise 2.71 ± 1.14 idi. Videoların %25'inin GQS değeri >3 idi ve bu videolardaki bilgilerin güvenilirliği, GQS'si ≤ 3 olan videolardan önemli ölçüde daha yüksekti (3.93 'e karşı 2.31 ; $P < 0.001$). 3 video kaynağı grubunun tümünde GQS ve ModDISCERN puanları arasında yüksek bir korelasyon vardı (Diş Hekimi $r = 0.805$, Firmalar $r = 0.757$, YouTube™ Kanalı $r = 0.917$; $P < 0.01$). BNL hakkında paylaşılan çoğu YouTube™ videosunun bilgi güvenilirliği ve video kalitesi yeterli değildir. Ortodontistler ve diş hekimleri hastalarını BNL hakkında güvenilir bilgi kaynaklarına yönlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Beyaz Nokta Lezyonu, YouTube, İnternet, Ortodonti, Sosyal Medya.

Pediatric Intensive Care Unit Survival Prediction: An Open-Source Dataset Analysis with Machine Learning

Murat Gülşen¹ [0000-0003-4494-9536]

¹Turkish Ministry of Health, Directorate General for Health Services, Consultant Pediatrician, Ankara, Turkey
mgulsen0000@hotmail.com

Abstract

Children's physiology is different from adults. Thus, illness condition of those age group tends to worsen rapidly and they might be admitted to Pediatric Intensive Care Unit (PICU) as critically ill patient. As it is known, continuous monitoring of many vital signs such as blood pressure, heart rate, respiratory rate are performed during patient observation and treatment in the intensive care units. Conditions like hypoxia or bradycardia are usually noticed by alarms of devices that measures vital signs. However, those devices and monitors only give a warning when the predetermined limit values are exceeded. Identifying patients whose health condition may deteriorate further in PICU may be helpful to prioritize them and reduce mortality by switching to more aggressive treatments earlier. An open-source Pediatric Intensive Care Unit Dataset used in this presentation to try to guess the outcome (as survived or dead) of patients with other variables using Machine Learning (ML) Algorithms. Oxygen saturation, respiratory rate, heart rate, mean blood pressure and Gender data of 94678 pediatric patients (74139 survived, 20539 dead) who were admitted to PICU were used in this study. K-Nearest Neighbors, Decision Tree Classifier and Support Vector Machine were used as machine learning algorithms. They achieved 94.1%, 92.3% and 84.7% accuracy respectively for predicting outcome of these PICU patients. Based on these results, a decision support system with the help of similar ML algorithms might be used to predict the prognosis of the PICU patient with continuous and real time usage of intensive care devices' data. Therefore, physicians may react quickly to re-evaluate or adjust the treatment options accordingly. Also, greater algorithm accuracy might be achieved with adding different variables to models. Therefore, studies and usage of artificial intelligence methods in PICU setting should be considered and studied.

Key words: Pediatrics, PICU, Pediatric Intensive Care Unit, Artificial Intelligence, Machine Learning.

Pedriatrik Yoğun Bakım Ünitesi Hayatta Kalım Tahmini: Açık Kaynaklı Bir Veri Setinde Makine Öğrenmesi Analizi

Murat Gülşen¹ [0000-0003-4494-9536]

¹TC Sağlık Bakanlığı, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı, Ankara, Türkiye
mgulsen0000@hotmail.com

Özet

Çocukların fizyolojisi yetişkinlerden farklıdır. Bu nedenle, bu yaş grubunun hastalıkları hızla kötüleşme eğiliminde olup, hızla Pedriatri Yoğun Bakım Ünitesine (PYBÜ) kritik hasta olarak yatabilirler. Bilindiği üzere yoğun bakım ünitelerinde hasta gözlem ve tedavisi sırasında tansiyon, nabız, solunum hızı gibi birçok yaşamsal bulgunun sürekli takibi yapılmaktadır. Hipoksi veya bradikardi gibi durumlar genellikle yaşamsal belirtileri ölçen cihazların alarm vermesiyle fark edilir. Ancak bu cihazlar ve monitörler sadece önceden belirlenmiş sınır değerler aşıldığında uyarı verir. Çocuk yoğun bakım ünitesinde sağlık durumları daha da kötüleşebilecek hastaları belirlemek, onlara öncelik verilmesine ve daha agresif tedavilere daha erken geçilmesine yardımcı olarak mortaliteyi azaltabilir. Bu çalışmada, Makine Öğrenimi (ML) Algoritmalarını kullanarak bazı değişkenler üzerinden hastaların hayatta kalımını tahmin etmeye çalışmak için açık kaynaklı bir Pedriatrik Yoğun Bakım Ünitesi Veri Seti üzerinde çalışıldı. PYBÜ'ye başvuran 94678 pedriatrik hasta verisi içinden (74139 sağ, 20539 ölü) oksijen saturasyonu, solunum hızı, kalp hızı, ortalama kan basıncı ve cinsiyet verileri kullanıldı. Makine öğrenmesi algoritmalarından K-Nearest Neighbors, Decision Tree Classifier ve Support Vector Machine kullanıldı ve hayatta kalımı tahmin etmede sırasıyla %94,1, %92,3 ve %84,7 doğruluk elde edildi. Bu sonuçlara dayanarak, yoğun bakım cihazlarının verilerinin sürekli ve gerçek zamanlı kullanımı ile PYBÜ hastasının prognozunu tahmin etmek için benzer ML algoritmalarının yardımıyla bir karar destek sistemi kullanılabilir. Böylece hekimler hızla yanıt vererek tedavi seçeneklerini yeniden değerlendirebilir veya düzenleyebilir. Ayrıca, modellere farklı değişkenler eklenerek daha yüksek algoritma doğruluğu elde edilebilir. Sonuç olarak PYBÜ ortamında yapay zekâ yöntemleri çalışmaları yapılmalı ve kullanımı düşünülmelidir.

Anahtar kelimeler: Pedriatri, PYBÜ, Pedriatrik Yoğun Bakım Ünitesi, Yapay Zeka, Makine Öğrenmesi.

Neutropenic Diet

Mümine Kübra Serçe¹

¹ Cappadocia University, School of Health Sciences, Dept. of Nutrition and Dietetic, Nevşehir, Turkey
kubra.serce@kapadokya.edu.tr

Abstract

Neutropenia, which means an absolute neutrophil count of 500 mm³ or less in the peripheral blood, is commonly seen in cancer patients, especially in individuals receiving high-dose chemotherapy and/or radiation therapy which leads to bone marrow suppression. Severe immunosuppression and long-term courses of therapy significantly increase the risk of this infection and can lead to significant morbidity, such as sepsis. The most common microorganisms associated with neutropenic infections are; It includes microorganism species such as Escherichia coli, Klebsiella, Pseudomonas aeruginosa, Proteus and Aspergillus that are commonly found in some foods. In order to reduce microbial translocation from food, experts have developed the concept of a 'neutropenic diet', also known as a low bacterial diet. Commonly restricted foods on this diet include; uncooked fresh vegetables and fruits, partially cooked or uncooked poultry, fish, meat, eggs, delicatessen and ripened cheeses, yogurt, fresh fruit juice, raw honey, spices and nuts. There are differences among specialists regarding the programming of the neutropenic diet. While some institutions start a neutropenic diet based on absolute neutrophil counts, others start it during hospitalization or with chemotherapy treatment. There is insufficient evidence in the literature to support the benefits of the neutropenic diet. However, compliance with this diet can be difficult and daily requirements cannot be met due to limitations in food groups, leading to nutrient deficiencies in patients. These diets are restrictive and associated with malnutrition and lower patient satisfaction. In addition, there are studies indicating that these restrictive diets are not effective in reducing infection. In a study comparing normal and neutropenic diet meals, no difference was observed between the two diets in terms of microbiological contamination. Due to the lack of sufficient evidence to support the benefits of the neutropenic diet and the risk that the neutropenic diet may increase the likelihood of malnutrition in the risk group, current studies focus on food safety instead of the neutropenic diet in the relevant patient group. In line with these data, the current European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN) guideline, one of the strongest organizations in the field, states that there is not enough consistent clinical data to recommend a neutropenic diet to patients 30 days after allogeneic transplantation at a strong consensus level. There is no standard of definition, timing, content of the neutropenic diet and its superiority over a normal diet has not been proven. Food preparation-storage safety and food hygiene training should be given to all patients, their families, caregivers, and hospital staff.

Keywords: Neutropenia, Neutropenic Diet, Antibacterial Diet, Food Safety.

Nötropenik Diyet

Mümine Kübra Serçe¹

¹ Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Nevşehir /TÜRKİYE
kubra.serce@kapadokya.edu.tr

Özet

Periferik kanda mutlak nötrofil sayısının 500 mm^3 veya daha altında olması anlamına gelen nötropeni, kanserli hastalarda, özellikle kemik iliği baskılanmasına yol açan yüksek doz kemoterapi ve/veya radyasyon tedavisi alan bireylerde yaygın olarak görülür. Şiddetli immüno-supresyon ve uzun süreli tedavi kürleri bu enfeksiyon riskini önemli ölçüde artırır ve sepsis gibi önemli morbiditeye yol açabilir. Nötropenik enfeksiyonlarla ilişkili en yaygın mikroorganizmalar; bazı gıdalarda yaygın olarak bulunan Escherichia coli, Klebsiella, Pseudomonas aeruginosa, Proteus ve Aspergillus gibi mikroorganizma türlerini içerir. Gıdalardan mikrobiyal translokasyonu azaltmak için uzmanlar, düşük bakteriyel diyet olarak da bilinen 'nötropenik diyet' kavramını geliştirmişlerdir. Bu diyetle yaygın olarak kısıtlanan yiyecekler arasında; pişmemiş taze sebze-meyve, kısmen pişmiş veya pişmemiş kümes hayvanları, balık, et, yumurta, şarküteri ve olgunlaştırılmış peynirler, yoğurt, taze meyve suyu, çiğ bal, baharatlar ve kuruyemişler bulunur. Uzmanlar arasında nötropenik diyetin programlanmasına ilişkin farklılıklar vardır. Bazı kurumlar mutlak nötrofil sayılarına göre nötropenik diyete başlarken, bazıları ise hastaneye yatış sırasında veya kemoterapi tedavisiyle birlikte başlamaktadır. Literatürde, nötropenik diyetin faydalarını desteleyecek yeterli kanıt bulunmamaktadır. Bununla birlikte bu diyete uyum zor olabilir ve besin gruplarındaki sınırlamalardan dolayı günlük gereksinimler karşılanamayarak hastalarda besin ögesi eksikliklerine yol açabilir. Bu diyetler kısıtlayıcıdır ve daha düşük hasta memnuniyeti ve yetersiz beslenmeyle ilişkilidir. Ayrıca, bu kısıtlayıcı diyetlerin enfeksiyonu azaltmada etkili olmadığını belirten çalışmalar vardır. Normal diyet ve nötropenik diyet yemeklerini karşılaştıran bir çalışmada ise iki diyet arasında mikrobiyolojik kontaminasyon açısından fark gözlenmemiştir. Nötropenik diyetin faydalarını desteleyecek yeterli kanıt bulunamaması ve nötropenik diyetin riskli hasta grubunda malnütrisyon olasılığını artırma riski sebebiyle güncel çalışmalar nötropenik diyet yerine gıda güvenliğine odaklanmaktadır. Bu veriler doğrultusunda alandaki en güçlü kuruluşlardan biri olan güncel European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN) rehberi güçlü fikir birliği düzeyinde allojenik transplantasyondan 30 gün sonra hastalara nötropenik diyet önermek için yeterli tutarlı klinik veri olmadığı belirtilmiştir. Nötropenik diyetin tanımının, zamanlamasının, içeriğinin bir standardı yoktur ve normal bir diyete karşı üstünlüğü kanıtlanmamıştır. Tüm hastalara, ailelerine, bakıcılarına, hastane personeline gıda hazırlama-saklama güvenliği, gıda hijyeni eğitimi verilmelidir.

Anahtar kelimeler: Nötropeni, Nötropenik Diyet, Antibakteriyel Diyet, Gıda Güvenliği.

A Current Evaluation on Human Papilloma Virus Vaccines

Nazife Akman¹*[0000-0001-7726-0968]

¹ Kapadokya Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Nevşehir, Türkiye
nazife.akman@kapadokya.edu.tr

* Corresponding Author: Kapadokya Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Nevşehir, Türkiye
nazife.akman@kapadokya.edu.tr

Abstract

Human papillomavirus (HPV) is the most common sexually transmitted disease worldwide. HPV is sexually transmitted and vaccines are the most effective method available to prevent the infection it causes. Current prophylactic HPV vaccines are based on self-assembled virus-like particles from the L1 major capsid protein. The first HPV vaccine was licensed in 2006 and three licensed vaccines are currently in use. All vaccines target the HPV-16 and HPV-18 types that cause most HPV-related cancers, in addition there are vaccines that target the HPV-6 and HPV-11 types that are responsible for genital warts. Vaccines targeting HPV types not included in current vaccines are the next step in vaccine development. In the future, other HPV-related cancers such as head and neck cancer and anal cancer should be monitored and evaluated, especially in countries that have implemented pan-gender vaccination programs. Therapeutic vaccines should continue to be explored. As of 2020, HPV vaccines are included in national immunization programs in more than 100 countries. Vaccination policies have been developed; Most programs involve vaccinating adolescents regardless of gender, but more efforts should be made to increase vaccination coverage, particularly in low- and middle-income countries. Education on HPV and vaccination is one of the most important ways to achieve this.

Keywords: Human Papillomavirus, Vaccine, HPV Vaccine Types, Prevention.

Human Papilloma Virüsü Aşılı Üzerine Güncel Bir Değerlendirme

Nazife Akman¹*[0000-0001-7726-0968]

¹ Kapadokya Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Nevşehir, Türkiye
nazife.akman@kapadokya.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Kapadokya Üniversitesi, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Nevşehir, Türkiye
nazife.akman@kapadokya.edu.tr

Özet

Human papilloma virüsü (HPV), dünya çapında cinsel yolla bulaşan en yaygın etkidir. HPV cinsel yolla bulaşır ve neden olduğu enfeksiyonu önleyen mevcut en etkili yöntem aşılardır. Mevcut profilaktik HPV aşıları, L1 majör kapsid proteininden kendiliğinden birleşen virüs benzeri partiküllere dayanmaktadır. İlk HPV aşısı 2006 yılında ruhsatlandırılmıştır ve günümüzde lisanslı üç aşı kullanımdadır. Tüm aşılar, HPV'ye bağlı kanserlerin çoğuna neden olan HPV-16 ve HPV-18 türlerini hedef almaktadır, ek olarak genital siğillerden sorumlu olan HPV-6 ve HPV-11 türlerini hedefleyen aşılar da vardır. Mevcut aşılar yer almayan HPV tiplerini hedefleyen aşılar, aşı geliştirmede bir sonraki aşamadır. Gelecekte, özellikle pan-gender aşılama programlarını uygulamaya koyan ülkelerde, baş ve boyun kanseri ve anal kanser gibi HPV ile ilişkili diğer kanserler izlenmeli ve değerlendirilmelidir. Terapötik aşılar araştırılmaya devam edilmelidir. 2020 yılı itibarıyla, HPV aşıları 100'den fazla ülkede ulusal bağışıklama programlarına dahil edilmiştir. Aşılama politikaları geliştirilmiş; programların çoğu cinsiyet ayrımı yapmaksızın ergenlerin aşılmasını içermektedir ancak, özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde aşının kapsamını artırmak için daha fazla çaba sarf edilmelidir. HPV ve aşı konusunda eğitim verilmesi bunu sağlamanın en önemli yollarından biridir.

Anahtar Kelimeler: Human Papillomavirus, Aşı, HPV Aşı Türleri, Korunma.

Physiotherapy of Rheumatoid Arthritis

Lazić Nikolina¹; Levačić Dominik²

¹ mag.physioth., Department of Clinical Medicine, Faculty of Dental medicine and Health Osijek, Crkvena 21, 31 000 Osijek, Croatia, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
nlazic@fdmz.hr

² bacc.physioth., Čakovec County Hospital, Ivan Goran Kovačić St. 1E, 40 000 Čakovec, Croatia
dominik.levacic2@gmail.com

Abstract

Rheumatoid arthritis (RA) is a systemic autoimmune disease that affects the joints, most commonly the hands and feet. Symptoms that appear in patients are swelling, pain and stiffness of the joints. The diagnosis is based on anamnesis and medical examination, and is confirmed by laboratory tests. Treatment is based on pharmacological and physical therapy, and in severe cases, surgical intervention is required. The physiotherapy process begins with the assessment of the patient's condition, which is carried out by subjective and objective assessment, test and measurement procedures, analysis of results and determination of the treatment plan. Rehabilitation differs in acute and chronic stages of the disease. In the acute stage, cryotherapy and rest are used with moderate kinesitherapy, while in the chronic stage, therapies that heat, stimulate and strengthen the tissue are used, such as thermotherapy, electrotherapy, kinesitherapy, massage, hydrotherapy and balneotherapy. Physiotherapists play an important role in the treatment of rheumatoid arthritis because physical therapy is most effective in keeping patients in the most functional physical condition possible. In addition to conducting the therapies themselves, an important task of the physiotherapist is the prevention of the disease because rheumatoid arthritis is an incurable disease.

Keywords: Physiotherapy; Rheumatoid Arthritis; Rehabilitation; Education; Prevention.

Evaluation of Methylation Parameters of Male Adolescent Patients with Polycythemia

Meriban Karadogan

University of Health Sciences, Kayseri City Hospital, Pediatric Hematology and Oncology, Kayseri

Abstract

Polycythemia is an abnormal increase in hemoglobin (Hb) and/or hematocrit (Hct) in peripheral blood. Hb>16.5 g/dl, hct >49% in men, Hb>16 g/dl, hct >48% in women are considered polycythemia. Primarily, it occurs due to a mutation (acquired/inherited) in the erythroid progenitor cells or may have secondary causes. Polycythemia is a response to tissue hypoxia, usually caused by any disorder. With this study, we aimed to retrospectively evaluate the clinical findings, smoking/exposure, phlebotomy need, serum erythropoietin (EPO), B12, folate, homocysteine levels, Jak2 mutation analysis results and secondary polycythemia in 54 adolescent male patients who were admitted to Kayseri City Hospital, Pediatric Hematology Unit due to polycythemia between July 2020 and June 2022. The mean age of the patients was 16±1.2 (13.5-17.6 years). The most common symptoms were headache (n=9, 16.6%), dizziness (n=4, 7.4%), other (n=7, 12.9%) (tinnitus, chest pain, itching), while 34 patients were symptom-free. Hb concentration was 17.45±0.61 g/dl and mean hct was 49.7±2.14%. The mean serum EPO value was 7.52±2.94 and was below the reference limit (<5 mU/ml) in 9 patients (16.6%) and high (>15 mU/ml) in 1 patient. Mean B12 levels ranged from 269 pg/ml (91-579 pg/ml), <300 pg/ml in 38 (70.3%) patients; folic acid levels ranged from 2 to 14 ng/ml (mean 6.24 ng/ml), and <7 ng/ml in 38 (70.3%) patients. Homocysteine levels were 4-68 µmol/l (mean 15.3 µmol/l) and >12 µmol/L was found in 25 patients (46.2%). Smoking in 8 (14.8%) patients, exposure in 10 (18.5%) patients and high blood pressure was present in 8 (14.8%). Jak2 mutation positivity was not detected. Abdominal ultrasonography and chest radiographs in terms of secondary polycythemia showed no pathology. One or more phlebotomy was performed in 16 (29.6%) symptomatic patients. The increased risk of thrombosis in polycythemic patients was attributed to increased erythrocyte mass and hyperviscosity caused by slowing of blood flow. In terms of cardiovascular risk factors, it is important to evaluate methylation conditions and implement replacement therapies.

Keywords: Adolescent, Male, Methylation, Polycythemia.

Polistemili Erkek Adölesan Hastaların Metilasyon Parametrelerinin Değerlendirilmesi

Meriban Karadoğan

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kayseri Şehir Hastanesi, Çocuk Hematoloji ve Onkoloji, Kayseri

Özet

Polistemi, periferik kanda hemoglobin (Hb) ve/veya hematokritin (Hct) anormal yükselmesidir. Erkeklerde Hb>16,5 g/dl, hct >%49, kadınlarda Hb>16 g/dl, hct >%48 olması polistemi olarak kabul edilir. Birincil olarak, eritroid progenitör hücrelerinde bir mutasyon (kazanılmış/kalıtsal) nedeniyle meydana gelir veya ikincil nedenlerle olabilir. Polistemi, genellikle herhangi bir bozukluktan kaynaklanan doku hipoksisine bir yanıttır. Bu çalışma ile Temmuz 2020-Haziran 2022 yılları arasında polistemi nedeniyle Kayseri Şehir Hastanesi, Çocuk Hematoloji Polikliniği'ne başvuran 54 adölesan erkek hastada, klinik bulgular, sigara kullanımı/maruziyeti, flebetomi ihtiyacı, serum eritropoetin (EPO), B12, folat, homosistein düzeyleri, Jak2 mutasyon analiz sonuçlarını ve sekonder polistemi nedenlerini retrospektif olarak değerlendirmeyi amaçladık. Hastaların yaş ortalaması 16±1,2 (13,5-17,6 yaş) bulundu. En sık semptomlar, baş ağrısı (n=9, %16,6), baş dönmesi (n=4, %7,4), diğer (n=7, %12,9) (kulak çınlaması, göğüs ağrısı, kaşıntı) iken, 34 hasta semptomsuz idi. Hb konsantrasyonu ortalama 17,45±0,61 g/dl, hct ortalaması %49,7±2,14 bulundu. Serum EPO değeri ortalama 7,52±2,94 olup 9 hastada (%16,6) referans sınırının altında (<5 mU/ml), 1 hastada yüksek (>15 mU/ml) saptandı. Ortalama B12 düzeyleri 269 pg/ml (91-579 pg/ml), 38 (%70,3) hastada <300 pg/ml; folik asit düzeyleri 2-14 ng/ml (ortalama 6,24 ng/ml) arasında değişmekte olup 38 (%70,3) hastada <7 ng/ml idi. Homosistein düzeyleri 4-68 µmol/l (ortalama 15,3 µmol/l) olup, 25 hastada (%46,2) >12 µmol/L bulundu. Sigara kullanımı 8 (%14,8) hastada, maruziyeti 10 (%18,5) hastada ve 8 (%14,8) hastada tansiyon yüksekliği mevcuttu. Jak2 mutasyon pozitifliği saptanmadı. Sekonder polistemi açısından bakılan abdomen ultrasonografi ve akciğer grafilerinde patoloji saptanmadı. Semptomatik olan 16 (%29,6) hastada bir veya birden fazla flebetomi yapıldı. Polistemik hastalarda artan tromboz riski, artan eritrosit kütlelerine ve kan akımında yavaşlamanın neden olduğu hiperviskoziteye bağlanmıştır. Kardiyovasküler risk faktörü açısından metilasyon durumlarının değerlendirilmesi ve replasman tedavilerinin yapılması önemlidir.

Anahtar kelimeler: Adölesan, Erkek, Metilasyon, Polistemi.

Investigation Of Perception Of Health And Attitudes Towards The Covid-19 Vaccine: The Example Of Healthcare Professionals

Melek Seyhan Demir^{1*}[0000-0002-2096-4507] and Dr. Öğr. Üyesi Özcan Aygün² [0000-0002-4566-3292]

¹ Bursa Şehir Hastanesi, Bursa, Türkiye

seyhanmelek44@gmail.com

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Muğla, Türkiye

ozcanaygun@mu.edu.tr

Abstract

This study was organized to examine the health perceptions and attitudes of health professionals who set an example for the society in health practices and towards the COVID-19 vaccine. The study was conducted between January 1 and June 6, 2022. In this descriptive study, the sample consisted of 323 health workers, and the data were collected by face-to-face interview technique through a questionnaire. Data; The sociodemographic data form was obtained by using the Health Perception Scale and the Attitudes Towards COVID-19 Vaccine Scale. Data were evaluated with SPSS 25.0 package program using descriptive statistics, conformity to normal distribution, Pearson correlation, T test and Bonferroni test. In our study; The mean age was 36.61 years, 64.7% were women, 27.2% were physicians, 72.8% were nurses or midwives, and 80.5% had no chronic disease. The mean scores of the participants from the scales were calculated as 16.53 for the Health Perception Scale and 3.64 for the Attitudes towards COVID-19 Vaccine Scale. It was determined that the health perceptions of the participants were high and their attitudes towards the COVID-19 vaccine were at a positive level. As a result, it can be said that the study, in which the perception of health is high and the attitude towards the vaccine is positive at a good level, is a good result for health workers, who are one of the primary information sources of the public. It is thought that the study is a guide for intervention studies to be created on vaccine applications.

Keywords: Vaccine, Infectious Disease, COVID 19, Health, Health Perception.

Sağlık Algısı ve Covid-19 Aşısına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Sağlık Çalışanları Örneği

Melek Seyhan Demir^{1*}[0000-1111-2222-3333] and Dr. Öğr. Üyesi Özcan Aygün²[1111-2222-3333-4444]

¹ Bursa Şehir Hastanesi, Bursa, Türkiye

seyhanmelek44@gmail.com

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Muğla, Türkiye

ozcanaygun79@gmail.com

Özet

Bu çalışma, sağlık uygulamaları konusunda topluma örnek teşkil eden sağlık çalışanlarının sağlık algıları ve COVID-19 aşısına yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla düzenlenmiştir. Çalışma 1 Ocak ve 6 Haziran 2022 tarihleri arasında yürütülmüştür. Bu tanımlayıcı çalışmada örneklemi 323 sağlık çalışanı oluşturmuş, veriler ise anket aracılığı ile yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Veriler; sosyodemografik veri formu, Sağlık Algısı Ölçeği ve COVID-19 Aşısına Yönelik Tutumlar Ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Veriler SPSS 25.0 paket program ile tanımlayıcı istatistikler, normal dağılıma uygunluk, Pearson korelasyonu, T testi ve Bonferroni testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızda; yaş ortalaması 36.61, %64.7'sinin kadın, %27.2'si hekim, %72.8'i hemşire veya ebe ve %80.5'inin herhangi bir kronik hastalığı olmadığı bulgulanmıştır. Çalışmaya katılanların ölçeklerden aldıkları puan ortalamaları Sağlık Algısı Ölçeği için 16.53 ve COVID-19 Aşısına Yönelik Tutumlar Ölçeği için 3.64 olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların sağlık algılarının yüksek olduğunu ve COVID-19 aşısına yönelik tutumlarının olumlu düzeyde olduğu raporlanmıştır. Sonuç olarak sağlık algısının yüksek olduğu ve aşıya karşı tutumun iyi düzeyde olumlu olduğu bulgularan çalışmada, halkın birincil bilgi kaynaklarından biri olan sağlık çalışanları için iyi bir sonuç olduğu söylenebilir. Çalışmanın aşı uygulamaları konusunda oluşturulacak müdahale çalışmaları için rehber niteliğinde olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sağlık Algısı, COVID 19, Bulaşıcı Hastalık, Aşı.

Use Of Behavioral Change Theories To Improve Tooth Brushing Habit

Nuran Özyemişci

Hacettepe University, Vocational School of Health Sciences, Dental Prosthetics Technology Program Türkiye
nozyemisci@yahoo.com

Abstract

Oral health is influenced by several factors; such as socioeconomic status, nutrition habits and oral hygiene habits. Oral hygiene habit is influenced by individual personal characteristics, knowledge about oral health, behaviours and perceptions. Dental plaque is the primary cause of dental caries and periodontal diseases. Tooth brushing daily is necessary to prevent these diseases by removing dental plaque. Yet, knowledge alone is not sufficient to start a new behaviour and/or maintain a behaviour. Some social-psychological theories and models have been used to change health-related behaviour in behavioural science. These models and theories help to understand specific behaviours by identifying the underlying factors that determine and influence them. Health behaviour change theories and models for oral health promotion include Health Belief Model (HBM), Transtheoretical Model (TTM), Theory of Reasoned Action (TRA), Social Cognitive Theory (SCT) and Theory of Planned Behaviour (TPB). The posters and brochures on toothbrushing displayed by health institutions seem to provide information about brushing rather than motivating dental patients or providing behavior change. To this respect, combining behavioural change theories with information about brushing would be more effective to promote community oral health. Also, the use of behavioural change theories need to be known by dental practitioners and even by advertising agencies. A clear understanding of the elements of HBM, TTM, TRA, SCT and TPB is required in order to provide behavioral change related to tooth brushing habits in dental patients. In the literature, social-psychological theories and models had been used mostly in survey studies. Practical and effective methods are required for toothbrushing habit in dental clinics. This study aimed to review these theories and models used in the past researches and propose some practical methods in the light of these researches.

Keywords: Oral Hygiene, Toothbrushing, Health Behavior Change Theory, Health Behavior Change Model.

Diş Fırçalama Alışkanlığını Geliştirmede Davranış Değişikliği Teorilerinin Kullanımı

Nuran Özyemişçi

Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Diş Protez Teknolojisi Programı, Türkiye
nozyemisci@yahoo.com

Özet

Ağız sağlığı; sosyoekonomik durum, beslenme alışkanlıkları ve ağız hijyeni alışkanlıkları gibi çeşitli faktörlerden etkilenir. Ağız hijyen alışkanlıkları; bireysel kişilik özellikleri, ağız sağlığına ilişkin bilgiler, davranışlar ve algılardan etkilenir. Diş plağı, diş çürükleri ve periodontal hastalıkların temel etkenidir. Diş plağını uzaklaştırarak bu hastalıkları önlemek için günlük olarak dişleri fırçalamak gerekir. Ancak bilgi tek başına yeni bir davranışa başlamak ve/veya bir davranışı sürdürmek için yeterli değildir. Davranış bilimlerinde sağlıkla ilgili davranışları değiştirmek için bazı sosyo-psikolojik teoriler ve modeller kullanılmaktadır. Bu modeller ve teoriler, onları belirleyen ve etkileyen temel faktörleri tanımlayarak belirli davranışları anlamaya yardımcı olur. Ağız sağlığını geliştirmeye yönelik sağlık davranışı değişimi teorileri ve modelleri arasında Sağlık İnanç Modeli (HBM), Transteorik Model (TTM), Akla Dayalı Davranış Teorisi (TRA), Sosyal Bilişsel Teori (SCT) ve Planlı Davranış Teorisi (TPB) bulunmaktadır. Sağlık kurumlarının diş fırçalama ile ilgili sergilediği afiş ve broşürler, diş hastalarını motive etmekten veya davranış değişikliği sağlamaktan çok diş fırçalama hakkında bilgi veriyor görünmektedir. Bu nedenle, davranış değişikliği teorilerini diş fırçalama ile ilgili bilgilerle birleştirmek, toplum ağız sağlığını geliştirmek için daha etkili olacaktır. Ayrıca davranış değişikliği teorilerinin kullanımının diş hekimleri ve hatta reklam ajansları tarafından bilinmesi gerekir. Diş hastalarının diş fırçalama alışkanlıklarıyla ilgili davranış değişikliğini yönetmek için HBM, TTM, TRA, SCT ve TPB öğelerinin net bir şekilde anlaşılması gerekir. Diş hastalarında diş fırçalama alışkanlıklarıyla ilgili davranış değişikliğini sağlayabilmek için HBM, TTM, TRA, SCT ve TPB öğelerinin net bir şekilde anlaşılması gerekir. Literatürde sosyo-psikolojik kuram ve modeller daha çok anket çalışmalarında kullanılmıştır. Diş kliniklerinde diş fırçalama alışkanlığı kazandırmada pratik ve etkili yöntemlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma, geçmiş araştırmalarda kullanılan bu teori ve modelleri değerlendirmeyi ve bu araştırmalar ışığında bazı pratik yöntemler önermeyi amaçlamıştır.

Anahtar kelimeler: Ağız Hijyeni, Diş Fırçalama, Sağlık Davranışı Değişimi Teorisi, Sağlık Davranışı Değişimi Modeli.

Digital Violence and Impact on Women's Health

Nurgül ŞİMAL YAVUZ ¹*[0000-0002-0817-0640] Ebru İNAN KIRMIZIGÜL²[0000-0002-7492-8085]

Zehra GÖLBAŞI³[0000-0002-0410-7433]

¹ Lokman Hekim University, Department of Midwifery Ankara, Turkey
nurgul.yavuz@lokmanhekim.edu.tr

² Lokman Hekim University, Department of Midwifery Ankara, Turkey
ebru.inan@lokmanhekim.edu.tr

³ Lokman Hekim University, Department of Midwifery Ankara, Turkey
zehra.golbasi@lokmanhekim.edu.tr

* Correspondent Author: Lokman Hekim University, Department of Midwifery Ankara, Turkey
nurgul.yavuz@lokmanhekim.edu.tr

Abstract

Globally, millions of women and girls are exposed to many forms of violence just because of their gender. The abuse of digital platforms and online tools, which are beneficial in many areas when used appropriately, also creates negative situations at the same rate. However, it is seen that women constitute the group that experiences these negativities the most, based on gender. The concept of digital violence has started to be mentioned with the increasing internet access as a result of the developing world conditions and the pandemic process that has recently included countries, the rapid spread of mobile information and communication technologies and the spread of social media. Digital violence refers to a series of inappropriate actions such as targeting, threatening, intimidating, humiliating, manipulating, controlling, subjecting to hate speech, damaging the reputation of another individual or group by using digital networks. Digital violence, which can be expressed in different ways such as cyber violence, online violence, and virtual violence in foreign literature, is actually a version of violence in the virtual world that women have unfortunately been exposed to for years. According to the Turkey Digital Violence Survey, 51% of women receive text, audio or video harassment messages in digital environments. According to another study conducted in our country, it was determined that 59.8% of women were exposed to cyber violence, 86.9% were exposed to unwanted messages and 58.4% were exposed to sexual messages. In a study conducted in Germany, it was found that 81.5% of women were exposed to verbal harassment and 68.3% to sexual harassment in virtual environments. According to Amnesty International's study, 41% of women have experienced online harassment at least once in their lives; According to the United Nations, one out of every three women has experienced some form of digital violence in their lifetime; According to the research of the European Parliament FEMM Committee, it has been determined that 1 out of every 10 women has been cyber-harassed since the age of 15. Studies in the world and in Turkey show that women are increasingly exposed to digital violence content and their lives are negatively affected in many ways. It is seen that women who are exposed to digital violence isolate themselves and limit their social lives as a result of the problems they experience. At the same time, the feeling of not feeling safe threatens women's education and employment; It can drive some women to commit suicide. If digital violence against women cannot be brought under control, it is inevitable that it will have social, physical, psychological and economic effects on women's health. The information in the literature is still limited and more research specific to this area is needed. It is thought that the results obtained from the studies to be carried out can guide policy makers in determining strategies for digital violence against women.

Keywords: Women's Health, Digital Violence, Cyber Bullying, Cyber Violence, Virtual Violence, Online Violence.

Dijital Şiddet ve Kadın Sağlığına Etkisi

Nurgül ŞİMAL YAVUZ¹*[0000-0002-0817-0640] Ebru İNAN KIRMIZIGÜL²[0000-0002-7492-8085]

Zehra GÖLBAŞI³[0000-0002-0410-7433]

¹ Lokman Hekim Üniversitesi, Ebelik Bölümü Ankara, Türkiye,
nurgul.yavuz@lokmanhekim.edu.tr

² Lokman Hekim Üniversitesi, Ebelik Bölümü Ankara, Türkiye
ebru.inan@lokmanhekim.edu.tr

³Lokman Hekim Üniversitesi, Ebelik Bölümü Ankara, Türkiye
zehra.golbasi@lokmanhekim.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Lokman Hekim Üniversitesi, Ebelik Bölümü Ankara, Türkiye
nurgul.yavuz@lokmanhekim.edu.tr

Özet

Küresel çapta milyonlarca kadın ve kız çocuğu sadece cinsiyetinden dolayı birçok şiddet türüne maruz bırakılmaktadır. Uygun şekilde kullanıldığında pek çok alanda yarar sağlayan dijital platform ve çevrimiçi araçların kötüye kullanımı da aynı oranda olumsuz durumlar ortaya koymaktadır. Bununla birlikte kadınların cinsiyete dayalı olarak bu olumsuzlukları en çok yaşayan grubu oluşturduğu görülmektedir. Gelişen dünya koşulları ve yakın zamanda ülkeleri içine alan pandemi sürecinin bir getirisi olarak artan internet erişimi, mobil bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla yayılması ve sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla dijital şiddet kavramından söz edilmeye başlanmıştır. Dijital şiddet, bir bireyin veya grubun dijital ağları kullanarak başka bir bireyi veya grubu hedef alması, tehdit etmesi, korkutması, küçük düşürmesi, manipüle etmesi, kontrol etmesi, nefret söylemine maruz bırakılması, itibarını zedelemesi gibi bir dizi uygunsuz eylemleri ifade etmektedir. Yabancı literatürde siber şiddet, çevrimiçi şiddet, sanal şiddet gibi farklı şekillerde de ifade edilebilen dijital şiddet, aslında kadınların ne yazık ki yıllardır maruz kaldığı şiddetin sanal dünyadaki bir versiyonudur. Türkiye Dijital Şiddet Araştırması'na göre kadınların %51'i dijital ortamlarda yazılı, sesli veya görüntülü taciz mesajları almaktadır. Yine ülkemizde yapılan bir diğer çalışmaya göre kadınların %59,8'inin siber şiddete maruz kaldığı, %86,9'unun istenmeyen mesajlara maruz kaldığı ve %58,4'ünün cinsel içerikli mesajlara maruz kaldığı saptanmıştır. Almanya'da yapılan bir çalışmada sanal ortamlarda kadınların %81,5'inin sözlü taciz, %68,3'ünün cinsel tacize maruz kaldığı bulunmuştur. Uluslararası Af Örgütü'nün çalışmasına göre kadınların %41'nin hayatlarında en az bir kez çevrimiçi tacize maruz kaldığı; Birleşmiş Milletler'e göre her üç kadından birinin hayatı boyunca bir tür dijital şiddete uğradığı; Avrupa Parlamentosu FEMM Komitesi'nin araştırmasına göre ise her 10 kadından 1'inin 15 yaşından itibaren siber tacize uğradığı belirlenmiştir. Dünya'da ve Türkiye'de yapılan çalışmalar, kadınların artan oranlarda dijital şiddet içeriklerine maruz kaldığını ve yaşamlarının birçok yönden olumsuz etkilendiğini göstermektedir. Dijital şiddete maruz kalan kadınların yaşadığı sorunlar olarak kendilerini izole ettikleri ve sosyal yaşantılarını sınırladıkları görülmektedir. Aynı zamanda kendini güvende hissetmeme duygusu kadınların eğitim ve iş alanlarını tehdit etmekte; bazı kadınları intihara kadar sürükleyebilmektedir. Kadına yönelik dijital şiddet kontrol altına alınamadığı takdirde kadın sağlığı üzerine sosyal, fiziksel, psikolojik ve ekonomik etkilerinin olması kaçınılmazdır. Literatürde yer alan bilgiler henüz sınırlı olup bu alana özgü daha fazla araştırmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Yapılacak çalışmalardan elde edilen sonuçların kadına yönelik dijital şiddet olgularına yönelik stratejileri belirlemek konusunda politika yapıcılara rehberlik edebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın sağlığı, Dijital şiddet, Siber zorbalık, Siber şiddet, Sanal şiddet, Çevrimiçi şiddet.

Vitamin D Levels in Patients With Alzheimer's Dementia

Ömer Faruk Bolattürk

Mustafa Kemal Üniversitesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Abstract

In this study, it was aimed to investigate the difference between serum vitamin D, Vitamin B12, folic acid and low-density lipoprotein (LDL) values in patients with Alzheimer's Dementia (AD), the most common dementia type, with healthy controls. A total of 64 patients with Alzheimer's dementia and 70 age- and gender-matched control groups were included in the study. Mini mental test (MMS), Montreal cognitive assessment test (MoCA) were applied to the patients and control group, and vitamin D, vitamin B12, folic acid and LDL levels were studied. After these examinations, LDL and vitamin D values were evaluated between AD patients and control case groups. The mean age of AD patients was 70.7 ± 3.4 /year, and 66.8 ± 12.1 /year in the control group. The MMS test mean score of the patients included in the study was calculated as 16.7 ± 6 and the MoCA test mean score was 6.1 ± 4 . Vitamin D level of the patients was evaluated as 14.6 ± 7.6 in the control group and 23.3 ± 12.5 in the control group, and a statistically significant difference was observed ($p < 0.02$). No significant differences were observed between the patient and control groups in terms of vitamin B12 levels ($p = 0.139$), LDL ($p = 0.272$) and folic acid ($p = 0.937$) values. In this study, we found the mean values of vitamin D to be lower in AD patients compared to the control group. We did not detect any significant difference in terms of vitamin B12, LDL and folic acid values of patients and controls. Large-scale studies are needed to examine the relationship of vitamins and lipids with cognitive functions in more detail in terms of their protective and therapeutic potential for AD patients.

Keywords: Alzheimer's, Dementia, Vitamin D.

Alzheimer Demanslı Hastalarda Vitamin D Düzeyleri

Ömer Faruk Bolattürk

Mustafa Kemal Üniversitesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Özet

Bu çalışmada en sık görülen demans tipi Alzheimer Demans (AD)'lı hastalarda Serum vitamin D, Vitamin B12, folik asit ve düşük dansiteli lipoprotein (LDL) değerlerinin sağlıklı kontrollerle farkını araştırmak amaçlanmıştır. Çalışmaya 64 alzheimer demansı olan hasta ve genel olarak yaşları ve cinsiyetleri uyumlu 70 kontrol grubu dahil edilmiştir. Hastaların ve kontrol grubuna Mini mental test (MMS), Montreal kongnitif değerlendirme testi (MoCA) uygulanmıştır ayrıca vitamin D, vitamin B12, folik asit ve LDL düzeyleri çalışıldı. Bu tetkikler sonrasında AD hastaları ile kontrol vaka gruplarının arasında LDL ile vitamin D değerleri değerlendirildi. AD hastalarının yaş ortalaması 70.7±3.4/yıl kontrol grubunda ise 66.8±12.1/yıl idi. Çalışmaya alınan hastaların MMS test ortalama puanı 16.7±6 ve MoCA testi ortalama puanı 6.1±4 olarak hesaplandı. Hastaların D vitamini düzeyi 14.6±7.6 kontrol grubunda ise 23.3±12.5 olarak değerlendirildi ve istatistiksel olarak anlamlı farklılık izlendi (p<0.02). Hasta ve kontrol grupları arasında vitamin B12 düzeyi (p=0.139), LDL (p=0.272), folik asit (p=0.937) değerleri açısından anlamlı farklılıklar izlenmemiştir. Bu çalışmada, D vitamini ortalama değerlerini AD hastalarında kontrol grubuna göre düşük bulduk. Hasta ve kontrollerin vitamin B12, LDL ve folik asit değerleri açısından anlamlı farklılık tespit etmedik. AD hastaları için koruyucu ve tedavi edici potansiyel etkileri açısından, vitamin ve lipidlerin, kognitif fonksiyonlarla ilişkilerinin daha ayrıntılı incelendiği geniş ölçekli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer, Demans, Vitamin D.

Research on The Competency Of Basic Medical Education in Dental Practice

Özlem BOZKURT¹, Ali BOZKURT², Umut KÖKBAŞ¹, Işınsu ALKAN¹, Pelin ÖZMEN¹
¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Faculty of Dentistry, Nevşehir, Turkey
ozlembozkurt@nevsehir.edu.tr, umutkokbas@nevsehir.edu.tr, isinsu.alkan@nevsehir.edu.tr,
pelin.ozmen@nevsehir.edu.tr

²Kapadokya University, Oral and Dental Health Program, Nevşehir, Turkey
ali.bozkurt@kapadokya.edu.tr

*Corresponding Author: ¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Faculty of Dentistry, Nevşehir, Turkey
ozlembozkurt@nevsehir.edu.tr

Abstract

To increase the quality of education in dentistry, it is important to learn the thoughts of the graduated physicians about the courses and to what extent they can use them in the field. For this reason, a questionnaire was applied to the individuals who are graduates of dentistry and are actively working to determine their thoughts on the adequacy and effectiveness of the basic medicine reverses they received during their faculty education. The data were collected with a 22-question questionnaire designed as a Google form by the researchers in March-May 2021. A total of 181 dentists, 118 women, and 63 men, participated in the study. SPSS 22 programs were used in the analysis of the data. The age range of the participants is 23-76, with 62.4% of their work as practitioners and 37.6% as specialists. 78.6% of the participants stated that the application training of the microbiology course is necessary, and 70.7% stated that they use basic microbiology knowledge while applying sterilization and disinfection protocols in their clinics. When asked whether anatomy education is sufficient in the dentistry curriculum, 68.7% of them stated that it is sufficient, and 74.1% of them stated that they used the information they learned in the anatomy lesson effectively while working in dental clinics. While 64.2% of the participants said that I effectively use the information I learned in the physiology course, 65.2% argued that there should be practical training in physiology courses. 87.1% of dentists stated that oral histology training is necessary, and 60.2% stated that histology practice is sufficient in occupational medicine training. In addition, 67.2% of the participants stated that the biochemistry subjects in the curriculum were sufficient, and 61.7% emphasized that the experiments practiced in the biochemistry laboratory were necessary to practice the dentistry profession. The number of those who think that the basic sciences courses lay the groundwork for the applications of clinical sciences is 88.6%. The feedback received from graduate dentists indicates that considering the current content of basic medical courses, the practices performed by the physician during field studies are not sufficient. Basic medicine courses must be repeated as electives in the last year. It is thought that increasing the content of education and processing it in the last grades will be beneficial in terms of field studies.

Key Words: Dentistry, Feedback, Field practices, Basic Medical Science Education.

Dış Hekimliği Uygulamalarında Temel Tıp Eğitiminin Yeterliliğinin Araştırılması

Özlem BOZKURT^{1*}, Ali BOZKURT², Umut KÖKBAŞ¹, Işinsu ALKAN¹, Pelin ÖZMEN¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi, Nevşehir, Türkiye
ozlembozkurt@nevsehir.edu.tr, umutkokbas@nevsehir.edu.tr, isinsu.alkan@nevsehir.edu.tr, pelin.ozmen@nevsehir.edu.tr

² Kapadokya Üniversitesi, Ağız ve Dış Sağlığı Bölümü, Nevşehir, Türkiye
ali.bozkurt@kapadokya.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi, Nevşehir, Türkiye
ozlembozkurt@nevsehir.edu.tr

Özet

Dış hekimliğinde eğitim kalitesinin artırılmasında, mezun olan hekimlerin dersler hakkındaki düşüncelerini ve sahada bunları ne ölçüde kullanabildiklerini öğrenmek önemlidir. Bu sebeple dış hekimliği mezunu olan ve aktif olarak çalışan bireylere, fakülte eğitimi boyunca aldıkları temel tıp derslerinin yeterliliği ve etkinliği konusundaki düşüncelerinin tespit edilmesi amacıyla anket uygulanmıştır. Veriler, 2021 yılı Mart-Mayıs aylarında, araştırmacılar tarafından Google form olarak tasarlanan 17 soruluk bir anket formu ile toplanmıştır. Araştırmaya 118'i kadın, 63'ü erkek toplam 181 dış hekim katılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22 programlarından yararlanılmıştır. Katılımcıların yaş aralığı 23-76 olup, %62,4'ü pratisyen, %37,6'sı uzman olarak çalışmaktadır. Katılımcıların %78,6'sı mikrobiyoloji derinin uygulama eğitiminin gerekliliğini, %70,7'si kliniklerinde sterilizasyon ve dezenfeksiyon protokollerini uygularken temel mikrobiyoloji bilgilerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Dış hekimliği müfredatında anatomi eğitiminin yeterli olup olmadığı sorulduğunda %68,7'si yeterli olduğunu, %74,1'i dış kliniklerinde çalışırken anatomi dersinde öğrendiğim bilgileri efektif olarak kullandığımı ifade etmiştir. Katılımcıların %64,2'si fizyoloji dersinde öğrendiğim bilgileri efektif olarak kullanıyorum derken, %65,2'si fizyoloji derslerinde uygulama eğitimi olması gerektiğini savunmuştur. Dışhekimlerinin %87,1'i oral histoloji eğitiminin gerekli olduğunu belirtmiş, %60,2'si iş hekimliği eğitiminde histoloji pratiğinin yeterli olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca katılımcıların %67,2'si müfredatta bulunan biyokimya konuları yeterli olduğunu belirtmiş, %61,7'si biyokimya laboratuvarında pratiği yapılan deneylerin dış hekimliği mesleğini icra ettirmek için gerekli olduğunu vurgulamışlardır. Temel bilimler derslerinin, klinik bilimlerin uygulamalarına zemin hazırladığını düşünenlerin sayısı ise %88,6'dır. Mezun dış hekimlerinden alınan geribildirimler belirtmektedir ki, temel tıp derslerinin mevcut içeriği göz önüne alındığında, saha çalışmaları sırasında hekimin yaptığı uygulamalarda yeterli olmamaktadır. Temel tıp derslerinin son sınıflarda seçmeli olarak tekrar verilmesi gerekmektedir. Eğitimin içeriğinin artırılması ve son sınıflarda da işlenmesinin saha çalışmaları açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: Dış Hekimliği, Geri Bildirim, Saha Uygulamaları, Temel Tıp Bilimleri Eğitimi.

Predictors of Dental Attendance Factors of Adults in Türkiye

Özlem Ekmekçi Güner¹ Nesrin Çilingiroğlu²

¹ Hacettepe University, Oral and Dental Clinical Assistant Program, Vocational School of Health Sciences, Ankara, Türkiye
ozlem.eguner@gmail.com

² Department of Public Health, Faculty of Medicine, Ankara, Türkiye
nesrin.cilingiroglu@gmail.com

* Corresponding Author:¹ Hacettepe University, Oral and Dental Clinical Assistant Program, Vocational School of Health Sciences, Ankara, Türkiye
ozlem.eguner@gmail.com

Abstract

Studies in dental public health recommend regular dental attendance (RDA) for the protection and promotion of oral health (OH) and for early diagnosis and treatment of oral health-related problems. The relationship between irregular dental visits and untreated caries and periodontal disease had been shown. Also, the relationship between RDA and socioeconomic and sociodemographic characteristics have been revealed by studies and the recommended frequency of visits for each age group is of critical importance. The study is based on secondary data of Turkey Health Survey (THS) conducted by TURKSTAT in 2019 and included individuals at 15 years of age and older with a total of 17,084 participants. Ethical approval was not obtained as the analyses were conducted with secondary use of data. Last dental attendance (LDA) time was categorized into three groups as '< 12 months', '≥ 12 months' 'Never' and the relation between LDA and selected variables were evaluated with a significance value of $p < 0.001$. The mean age was 43.95 (SD=17.67) with a range of 15-98 years. In total, 36.4% of participants had LDA in less than 12 months, 56% within more than 12 months and 7.6% had never visited a dentist. Regarding the LDA, statistically significant difference was found according to all variables including gender, marriage status, age group, education level, perceived OHS and unmet dental care due to poverty in last 12 months. More than half of the participants (56%) had LDA in more than 12 months and 7.6% of them never had a dental visit. The results revealed a statistically significant higher difference for participants who were women, married, with older age, with high education level and with low perceived OHS. The recommended frequency of dental visits is of critical importance in early diagnosis of dental caries, periodontal disease and oral cancer. Public dental health institutions should take into account the patterns which determine the barriers to oral healthcare services regarding the OH outcomes of RDA.

Keywords: Health care utilization; Dental health; Last dental visit; Public health dentistry; Social predictors.

Comparison of Trypsin and Trypsin Inhibitor Concentrations by SDS-PAGE in Clinically Manufactured Mesenchymal Stem Cell Products

Pelin Kılıç^{1,2*}[0000-0003-4219-3069], Sema Karabudak³[0000-0002-3646-0442], Begüm Coşar^{2,4}[0000-0003-0359-6308]

¹ Ankara University, Stem Cell Institute, Department of Stem Cell and Regenerative Medicine, Ankara, Turkey
pelin.kilic@ankara.edu.tr

²HücreCELL® Biyoteknoloji Geliştirme ve Ticaret A.Ş.
hucerecellbiotechnology@gmail.com

³ Ankara Yıldırım Beyazıt University, Central Research Laboratory Application and Research Center, Ankara, Turkey
semakarabudak@aybu.edu.tr

⁴ Baskent University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Molecular Biology and Genetics, Ankara, Turkey
cosarbegum@gmail.com

* Corresponding Author: Ankara University, Stem Cell Institute, Department of Stem Cell and Regenerative Medicine, Ankara, Turkey
pelin.kilic@ankara.edu.tr

HücreCELL® Biyoteknoloji Geliştirme ve Ticaret A.Ş.
hucerecellbiotechnology@gmail.com

Abstract

Mesenchymal stem cells (MSCs) are multipotent stem cells that originate from many tissues, especially bone marrow, cord blood, and adipose tissue, and are used to form and repair various tissues. Their role in many biological processes, such as their differentiation capacity, contribution to tissue and organ repair, and ability to be used as immunomodulatory agents, allow these cells to be widely used in the clinic. In addition, their easy isolation makes MSCs an advantageous choice for cell therapies. Especially bone marrow-derived MSCs (BM-MSCs) are promising for cellular therapy and are currently being tested in clinical trials with the approval of administrative authorities. In line with the safety, efficacy, and quality rules determined for human medicinal products, residual amounts of the substances used in the critical manufacturing steps of the clinically manufactured BM-MSC products should be removed from the finished products. In this study, in order to prevent the occurrence of risky situations or complications that may threaten human health, while at the same time not compromising the quality of the finished product, we carried out residual substance analyses of trypsin and trypsin inhibitor in the final products, and purity determination studies. Experimentally, the sodium dodecyl sulfate-polyacrylamide gel electrophoresis (SDS-PAGE) method, which provides chromatographic analysis, was preferred. Experiment setup and optimization studies in SDS-PAGE analyses are crucial, especially in terms of quantification, reproducibility, and reliability. In order to optimize the experiment and analyze samples against the readily available standards, optimization studies need to be carried out until statistically significant close linear results are obtained at each run. The protein amount was determined by the optimized SDS-PAGE method by taking samples from the supernatant (W0) and from the washing liquids (W1 and W2, respectively) that were washed once or twice with phosphate buffer solution (PBS) as a disposal step, sampled from the BM-MSC products. As a result, a prediction was made regarding the extent to which residual trypsin and trypsin inhibitor can be removed from clinically manufactured BM-MSC products.

Keywords: Mesenchymal Stem Cells, Purification, Residual Analysis, SDS-PAGE, Trypsin, Trypsin Inhibitor.

Klinik Amaçlı Üretilen Mezenkimal Kök Hücre Ürünlerinde SDS-PAGE ile Tripsin ve Tripsin İnhibitör Konsantrasyonlarının Karşılaştırılması

Pelin Kılıç^{1,2*}[0000-0003-4219-3069], Sema Karabudak³[0000-0002-3646-0442], Begüm Coşar^{2,4}[0000-0003-0359-6308]

¹Ankara Üniversitesi, Kök Hücre Enstitüsü, Kök Hücre ve Yenileyici Tıp Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
pekin.kilic@ankara.edu.tr

²HücreCELL® Biyoteknoloji Geliştirme ve Ticaret A.Ş.
hucerecellbiotechnology@gmail.com

³Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Merkez Araştırma Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara, Türkiye
semakarabudak@aybu.edu.tr

⁴Başkent Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Ankara, Türkiye
cosarbegum@gmail.com

* Sorumlu Yazar: Ankara Üniversitesi, Kök Hücre Enstitüsü, Kök Hücre ve Yenileyici Tıp Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
pekin.kilic@ankara.edu.tr

HücreCELL® Biyoteknoloji Geliştirme ve Ticaret A.Ş.
hucerecellbiotechnology@gmail.com

Özet

Mezenkimal kök hücre (MKH)'ler, başta kemik iliği, kordon kanı ve yağ dokusu olmak üzere birçok dokudan köken alan ve çeşitli dokuları oluşturmak ve onarmak için kullanılan multipotent kök hücrelerdir. Farklılaşma kapasiteleri, doku ve organ onarımına katkıları ve immünomodülatör ajanlar olarak kullanılabilmeleri gibi birçok biyolojik süreçteki rolleri, bu hücrelerin klinikte yaygın olarak kullanılmasına izin verir. Ek olarak, kolay izolasyonları, MKH'leri hücre tedavileri için avantajlı bir alternatif haline getirir. Özellikle kemik iliği kaynaklı MKH'ler (Kİ-MKH'ler) hücre tedavisi olarak umut verici olup güncel durumda idari makamların onayı ile klinik deneylerde test edilmektedir. Beşeri tıbbi ürünler için belirlenen güvenilirlik, etkililik ve kalite kuralları doğrultusunda, klinik olarak üretilen Kİ-MKH ürünlerinin kritik üretim basamaklarında kullanılan maddelerin eser miktarları bitmiş ürünlerden uzaklaştırılmalıdır. Bu çalışmada, insan sağlığını tehdit edebilecek riskli durumların veya komplikasyonların oluşmasını engellerken aynı zamanda bitmiş ürün kalitesinden ödün vermemek için nihai ürünlerde tripsin ve tripsin inhibitörü kalıntı madde analizleri ve saflık tayini çalışmaları yapıldı. Deneysel olarak kromatografik analiz sağlayan sodyum dodesil sülfat-poliakrilamid jel elektroforezi (SDS-PAGE) yöntemi tercih edildi. SDS-PAGE analizlerinde deney kurulumu ve optimizasyon çalışmaları, özellikle niceleme, tekrarlanabilirlik ve güvenilirlik bakımından çok önemlidir. Deneyi optimize etmek ve örnekleri hazır standartlara göre analiz etmek için her çalışmada istatistiksel olarak anlamlı yakın doğrusal sonuçlar elde edilene kadar optimizasyon çalışmalarının yapılması gerekir. Protein miktarı, bertaraf aşaması olarak Kİ-MKH ürünlerinden fosfat tampon çözeltisi (PBS) ile bir veya iki kez yıkanmış süpernatandan (Y0) ve yıkama sıvılarından (sırasıyla Y1 ve Y2) numuneler alınarak optimize edilmiş SDS-PAGE yöntemiyle belirlendi. Sonuç olarak, klinik amaçlı üretilen Kİ-MKH ürünlerinden eser miktar tripsin ve tripsin inhibitörünün ne kadar uzaklaştırılabileceğine ilişkin kestirimsel sonuçlar elde edildi.

Anahtar kelimeler: Eser Madde Analizi, Mezenkimal Kök Hücreler, Saflaştırma, SDS-PAGE, Tripsin, Tripsin İnhibitörü.

The Path from PBMC to iPSC: Determining the Effect of Transposon Concentrations and Culture Conditions on Transfection Efficiency

Pelin Kılıç^{1,2*}[0000-0003-4219-3069], Begüm Coşar^{2,3}[0000-0003-0359-6308], Aida Nurul Barokah^{4,5}[0000-0003-3102-7858], Merve Hilal Dönmez^{4,5,6}[0000-0001-6286-7038], Keziban Korkmaz Bayram^{4,7}[0000-0002-1228-1298]

¹Ankara Üniversitesi, Kök Hücre Enstitüsü, Kök Hücre ve Yenileyici Tıp Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
peлин.kilic@ankara.edu.tr

²HücreCELL® Biyoteknoloji Geliştirme ve Ticaret A.Ş.
hucrecellbiotechnology@gmail.com

³Başkent Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Ankara, Türkiye
cosarbegum@gmail.com

⁴Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Merkez Araştırma Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara, Türkiye

⁵Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Translasyonel Tıp Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
biologistaida@gmail.com

⁶Berlin Teknik Üniversitesi, Biyoteknoloji Bölümü
merve.isikli@outlook.de

⁷Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
kkorkmazbayram@ybu.edu.tr

* Corresponding Author: Ankara Üniversitesi, Kök Hücre Enstitüsü, Kök Hücre ve Yenileyici Tıp Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
peлин.kilic@ankara.edu.tr
HücreCELL® Biyoteknoloji Geliştirme ve Ticaret A.Ş.
hucrecellbiotechnology@gmail.com

Abstract

Induced pluripotent stem cells (iPSCs) are embryoid cells with embryonic stem cell-like functions, and are obtained by reprogramming somatic cells with transcription factors. Due to these properties, they can be used in the treatment of many degenerative and genetic diseases. iPSCs were first obtained from mice in 2006 and then from humans in 2007. These cells have many common features with embryonic stem cells. The most important of these is the capacity to differentiate into all cell types in the human body with their self-renewal capacity and pluripotent properties. They can be generated by reprogramming different cell types such as fibroblasts and peripheral blood-derived stem cells. Reprogramming of these cells is accomplished by the expression of the *Oct3/4*, *Sox2*, *Klf4* and *c-Myc* genes. The transfer of these genes into the starter cell that is desired to be transformed is carried out in a combination of various routes such as using transfection methods, transfection agents, and gene combinations. Choice of the transfection method, transfection agent, and culturing parameters after transfection may also affect the transfection efficiency and the quality of the yielded iPSCs. In this study, peripheral blood mononuclear cells (PBMCs) were used as the starter cells, transposon was used as the transfection agent and automatic electroporator was used as the transfection method. Transposon isolation was performed first, and then transfection with different concentrations of transposons was performed. After transfection, different culture media were tried. In order to determine the effect of these parameters on the transfection efficiency, expression levels of the *Oct3/4*, *Sox2*, *Klf4* and *c-Myc* genes were investigated by the qPCR method. Thus, the most efficient transfection conditions were selected by trying different transposon concentrations and different cell cultures after transfection. With the results obtained from this study, necessary optimization studies have been carried out for the most efficient reprogramming of iPSC colonies when transforming into different cells, and thus to obtain stable, effective, safe and high quality starting materials for disease models and cellular therapy approaches that are planned to be developed in the next stages.

Keywords: Automatic Electroporator, Induced Pluripotent Stem Cell (iPSC), Peripheral Blood Mononuclear Cells (PBMCs), Transfection, Transcription Factors, Transposon.

A Pilot Study on The In Vitro Evaluation of The Antibacterial Effect of Single and Combined Use of Herbal Containing Mouth Rinses

Pelin Özmen¹[0000-0001-9496-3032], Hayrun Nisa Bülbül²[0000-0001-6843-417X], Ayşenur Çibik¹[0000-0002-4665-2560], Elif Ceren Balcı¹[0000-0002-9822-0356]

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Faculty of Dentistry, Basic Medical Sciences Medical Microbiology Department

pekin.ozmen@nevsehir.edu.tr,

aysenurcibik00@gmail.com

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of Molecular Biology and Genetics

hayrnisabulbul@gmail.com

elifcerenbalci@gmail.com

Corresponding Author: Asst. Prof. Dr. PELİN ÖZMEN

Abstract

Mouthwashes are recommended by clinicians for the prevention and control of periodontal diseases and dental caries. Among the mouthwashes, the most effective are solutions containing 0.2% chlorhexidine gluconate, and they have a preventive effect on plaque formation. In this study, it was aimed to investigate the antimicrobial activity of herbal mouthwashes on *Streptococcus mutans*, which is one of the leading cariogenic bacteria, and to determine its use as an alternative to chlorhexidine. In order to determine the antibacterial activity against *Streptococcus mutans*, six herbal mouthwashes (aleo vera, clove, elderberry, laurel, medicinal mint and sage hydrosols) and one chemical mouthwash (chlorhexidine) were included in the study. The macrodilution method was applied; serial dilutions of all mouthwash samples 1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32 and 1/64 were added to Müller Hinton Broth media and *S. mutans* prepared at 0.5 MacFarland turbidity was added. Standard strain ATCC 25175 (1.2x 10⁸ CFU/ml) was inoculated and incubated at 37 °C for 24 hours. Tubes were evaluated for turbidity and colony count to determine the minimal concentration of mouthwash that inhibits growth. Then, in order to determine the zones of inhibition, antimicrobial activity was investigated using the Kirby Bauer disc diffusion technique with sterile discs impregnated with mouthwash. In order to evaluate whether herbal mouthwashes create a synergistic effect when used together, a double combination of mouthwashes was created and the procedures were repeated. Saline-impregnated discs were used as negative control and all procedures were repeated in triplicate. Minimal concentrations inhibiting the growth of *S. mutans* could not be detected in herbal mouthwashes by macrodilution method, and growth was observed in mouthwash samples containing herbal ingredients and in all tubes containing physiological saline as negative control; There was no growth in all dilutions containing chlorhexidine. When the inhibition zones were evaluated by disc diffusion technique; It was determined that *S. mutans* formed an inhibition zone with a diameter of 20 mm against chlorhexidine, but was resistant to other mouthwashes. In double trials, the closest result to the effect of chlorhexidine alone was observed in the combination of Sage-Clove/Propolis (15 mm) (Table1). When the antibacterial activities of herbal mouthwashes were evaluated under in vitro conditions, it was concluded that their use alone did not produce results, and their combined use was less than the reproductive inhibitory effect of chlorhexidine.

Keywords: Chlorhexidine, Cariogenic bacteria, *Streptococcus Mutans*, Herbal Mouthwash, Antimicrobial Effect.

Bitkisel İçerikli Ağız Gargaralarının Tekli Ve Kombine Kullanımının Antibakteriyel Etkisinin İn Vitro Değerlendirmesi Üzerine Pilot Bir Çalışma

Pelin Özmen¹[0000-0001-9496-3032], Hayrun Nisa Bülbül²[0000-0001-6843-417X], Ayşenur Çibik¹[0000-0002-4665-2560], Elif Ceren Balcı¹[0000-0002-9822-0356]

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Dış Hekimliği Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Tıbbi Mikrobiyoloji ABD
pepin.ozmen@nevsehir.edu.tr,
aysenurcibik00@gmail.com

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Moleküler Biyoloji ve Genetik ABD
hayrnisabulbul@gmail.com,
elifcerenbalci@gmail.com

Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi PELİN ÖZMEN

Özet

Periodontal hastalıklar ve diş çürüklerinin önlenmesi ve kontrolünde ağız gargaraları klinisyenler tarafından önerilmektedir. Ağız gargaraları arasında en etkili olanı %0,2'lik klorheksidin glukonat içeren solüsyonlardır ve plak oluşumunu önleyici etkisi bulunmaktadır. Ancak yan etkileri nedeniyle klorheksidine alternatif olabilecek bitkisel gargarlara yönelim artmıştır. Bu çalışmada, bitkisel gargaraların karyojenik bakterilerin başında gelen *Streptococcus mutans* üzerindeki antimikrobiyal etkinliğini araştırmak ve klorheksidine alternatif olarak kullanılabilirliğini saptamak amaçlanmıştır. *Streptococcus mutans*'a karşı antibakteriyel etkinliği saptamak amacıyla, bitkisel içerikli altı gargara (aleo vera, karanfil, kara mürver, defne, tıbbi nane ve adaçayı hidrosolleri) ve bir kimyasal içerikli gargara (klorheksidin) çalışmaya alınmıştır. Makrodilüsyon metodu uygulanmış olup; Müller Hinton Broth besiyerlerine bütün gargara örnekleri 1, ½, ¼, 1/8, 1/16, 1/32 ve 1/64 'ün seri dilüsyonları oluşturulacak şekilde eklenmiş ve 0.5 MacFarland bulanıklığında hazırlanan *S. mutans*'ın ATCC 25175 nolu standart suşu (1,2x 10⁸ CFU/ml) inoküle edilerek 24 saat 37 °C 'de inkübe edilmiştir. Üremeyi inhibe eden minimal gargara konsantrasyonunu saptamak amacıyla, tüpler bulanıklık ve koloni sayımı yönünden değerlendirilmiştir. Daha sonra inhibisyon zonlarını belirlemek adına, ağız gargarası emdirilmiş steril diskler ile Kirby Bauer disk difüzyon tekniği kullanılarak antimikrobiyal etkinlik araştırılmıştır. Bitkisel içerikli gargaralar, beraber kullanıldığında sinerjistik etki oluşturup oluşturmadıklarını değerlendirmek amacıyla, gargaralar arasında ikili kombinasyon oluşturulup işlemler tekrarlanmıştır. Negatif kontrol olarak serum fizyolojik emdirilmiş diskler kullanılmış ve tüm işlemler üç tekrarlı olarak yapılmıştır. Makrodilüsyon yöntemiyle bitkisel gargaraların *S. mutans* üremesini inhibe eden minimal konsantrasyonları saptanamamış olup, bitkisel içerikli gargara örneklerinde ve negatif kontrol olarak serum fizyolojik içeren tüplerin tamamında üreme izlenmiş; klorheksidin içeren tüm dilüsyonlarda üreme olmamıştır. Disk difüzyon tekniği ile inhibisyon zonları değerlendirildiğinde; *S. mutans*'ın klorheksidine karşı 20 mm çapında inhibisyon zonu oluşturduğu ancak diğer gargarlara dirençli olduğu saptanmıştır. İkili denemelerde klorheksidin tek başına etkisine en yakın sonuç Adaçayı-Karanfil/Propolis (15 mm) birlikteliğinde izlenmiştir (Tablo1). Bitkisel içerikli gargaraların antibakteriyel etkinlikleri in vitro şartlarda değerlendirildiğinde tek başına kullanımlarının sonuç vermediği, kombine kullanımlarının da klorheksidin üremeyi inhibe edici etkisinden az olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klorheksidin, Karyojenik Bakteri, *Streptococcus mutans*, Bitkisel Gargara, Antimikrobiyal Etki.

Lessons Learned: Inquiring into Principal Perceptions re. School Health after the Pandemic

Funda Kocaay¹ [0000-0003-4352-4675] and Pınar Ayyıldız^{2*} [0000-0002-2644-7981]

¹ Ankara Medipol University, School of Medicine, Ankara, Türkiye

fkocaay@gmail.com

² Ankara Medipol University, Faculty of Administrative and Social Sciences, Ankara, Türkiye

pinarayyildiz@yahoo.com

*Corresponding Author: Ankara Medipol University, Faculty of Administrative and Social Sciences, Ankara, Türkiye,

pinarayyildiz@yahoo.com

Abstract

21st century has been marked with the Covid-19 pandemic and with its societal, health-related, educational as well as financial outcomes at local and international levels. Policymakers, authorities, and decision-making parties need to interpret the results the pandemic has yielded globally. An eminent field entailing careful analysis in this regard is education. During the post-pandemic period, alongside the education-related effects, school health and the related initiatives that have hitherto been realized in Türkiye call for a retrospective and prospective analysis by the main stakeholders. School principals constitute the key agents here as they are responsible for assuring and maintaining the well-being and health of their students and others. Thusly, it is high time views of school principals were evaluated with a view to understanding what the pandemic has brought about and what endeavor is needed to ensure good health in a school. The current study intends to delve into perceptions of school principals respecting the notion of school health, previous projects, and prospective attempts that can take place in relation to the pandemic. Answers to the following questions are sought through conducting one-to-one interviews and focus group discussions with 15 school principals from various regions and districts of Türkiye.

1. How are the perceptions of school principals regarding school health before, during and after the pandemic period?
2. What recommendations do school principals make apropos of taking care of and sustaining school health especially for the post pandemic period?

The findings revealed that the participants possess dissimilar perceptions with respect to the aforementioned aspects. It is believed that the findings will shed light to how the pandemic and the post pandemic period is seen by the participating school principals germane to the concept of school health.

Keywords : School Health, Principal Perceptions, Post-Pandemic Period.

Çıkarılan Dersler: Müdürlerin Pandemi Sonrası Okul Sağlığı Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi

Funda Kocaay¹ [0000-0003-4352-4675] ve Pınar Ayyıldız^{2*} [0000-0002-2644-7981]

¹ Ankara Medipol Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye
fkocaay@gmail.com

² Ankara Medipol Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Ankara, Türkiye
pinarayyildiz@yahoo.com

*Sorumlu Yazar: Ankara Medipol Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Ankara, Türkiye
pinarayyildiz@yahoo.com

Özet

21. yüzyıla, Covid-19 pandemisi ve pandeminin yerel ve uluslararası düzeyde toplumsal, sağlıkla ilgili, eğitimsel ve finansal sonuçları damgasını vurdu. Politika yapıcılar, yetkililer ve karar vericilerin, pandeminin küresel olarak getirdiği sonuçları yorumlaması gerekmektedir. Bu konuda dikkatli analiz yapılmasını gerektiren önemli bir alan da eğitimidir. Pandemi sonrası dönemde, eğitimle ilgili etkilerin yanı sıra, okul sağlığına dönük olan çıktılar ile Türkiye'de şimdiye kadar gerçekleştirilen ilgili girişimlerin gösterdiği üzere, asıl paydaşlar tarafından bu ekseninde geriye dönük ve ileriye dönük bir analiz yapılması gerekmektedir. Okul müdürleri, öğrencilerinin ve diğer kimselerin esenliğini ve sağlığını sağlamak ve sürdürmekten sorumlu oldukları için bu bağlamdaki kilit kişiler arz etmektedirler. Bu nedenle, pandeminin neler getirdiğini ve bir okulda sağlığın korunması için ne yönde çabalara ihtiyaç olduğunu anlamak üzere okul müdürlerinin görüşleri değerlendirilmiştir. Mevcut çalışma, okul sağlığı kavramına ilişkin okul müdürlerinin algılarını, önceki projeleri ve pandemi ile ilgili olarak gerçekleştirilebilecek olası girişimleri irdelemeyi amaçlamaktadır. Türkiye'nin çeşitli bölge ve ilçelerinden 15 okul müdürü ile birebir görüşme ve odak grup görüşmeleri yapılarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır:

1. Pandemi dönemi öncesi, sırası ve sonrasında okul müdürlerinin okul sağlığına ilişkin algıları nasıldır?
2. Okul müdürleri özellikle pandemi sonrası dönemde okul sağlığının korunması ve sürdürülmesi konusunda ne gibi önerilerde bulunmaktadır?

Bulgular, katılımcıların yukarıda belirtilen boyutlarla ilgili olarak farklı algılara sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Bulguların, katılımcı okul müdürleri tarafından pandemi ve pandemi sonrası dönemin okul sağlığı kavramıyla nasıl ilişkilendiriliyor olduğuna ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Okul Sağlığı, Müdür Görüşleri, Pandemi Sonrası Dönem.

Mechanical Properties of the Gastrocnemius Muscle in Individuals with Type 2 Diabetes

Rumeysa ÇAKICI¹*000-0002-8670-9170, İlke KARA^{2,3}*0000-0003-4974-553X, Tülay ÇEVİK SALDIRAN³*0000-0003-4048-1251, Hasan AÇIK⁴*0000-0001-6233-8005

¹ Istanbul Okan University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Turkey
rumeysaguvendi96@gmail.com

² Dokuz Eylul University, Institute of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Turkey
ilkekara35@gmail.com

³ Bitlis Eren University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Turkey
tlyfztcvk@gmail.com

⁴ Istanbul Okan University, Faculty of Medicine, Department of Internal Medicine, Turkey
hasan.acik@okanhastanesi.com.tr

Corresponding Author: Istanbul Okan University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Turkey
rumeysaguvendi96@gmail.com

Abstract

Diabetes causes deterioration in protein synthesis of the gastrocnemius muscle (Flaim, Copenhaver, & Jefferson, 1980), a decrease in skeletal muscle mitochondrial capacity (Pedersen, Bækgaard, & Quistorff, 2009) and motor neuron numbers (Muramatsu et al., 2012). Although physiological changes in skeletal muscle in patients with type 2 diabetes (T2DM) are attributed to factors such as insulin resistance, the change in the stiffness and tone of the gastrocnemius muscle, which has an important role in plantar loading (Huerta, 2014), has not yet been clarified. In this direction, the study aimed to compare the gastrocnemius muscle tone and stiffness of individuals with type 2 diabetes with healthy controls. The study, which was designed as a descriptive, cross-sectional, and prospective study, included 50 subjects with a diagnosis of T2DM [mean HbA1c; $8.27 \geq 6.5\%$, fasting plasma glucose; $158.20 \pm 29.30 \geq 126$ mg/dl, mean duration of diabetes diagnosis 10.74 ± 7.07 years] and 25 healthy subjects were included. It was performed using a myotonometer (MyotonPRO, Tallinn, Estonia), which is reliable (ICC= 0.83-0.98) (Taş & Salkın, 2019) in the examination of tone and stiffness from the mechanical properties of the gastrocnemius muscle. After the evaluation, resting muscle tone (oscillation frequency; Hz) and stiffness (stiffness; N/m) responses were recorded. Independent Sample t-Test was used in the analysis of intergroup differences. The mean age of the T2DM group was 55.34 ± 8.32 years and the mean age of the control group was 51.36 ± 8.91 years ($p= 0.06$). Gender, marital status, smoking, and alcohol use rates were similar in both groups ($p>0.05$). Of the T2DM patients, 14 (28.0%) were using insulin support. Although the body mass index (BMI) was higher in the T2DM group, the participants in both groups were classified as overweight in terms of their BMI averages. The mean gastrocnemius muscle tone of the group with T2DM in the right extremity (15.88 ± 2.38 Hz) was significantly higher than the mean of the control group (14.34 ± 2.70 Hz) (difference: 1.55 Hz, $p:0.013$). Likewise, the mean gastrocnemius muscle tone in the left extremity in T2DM patients was higher than in the control group (difference: 1.68 Hz, $p:0.005$). The mean of right extremity gastrocnemius muscle stiffness (289.84 ± 57.24 N/m) of the group with T2DM was significantly higher than the mean of the control group (265.05 ± 64.55 N/m) (difference: 24.79 N/m $p:0.045$). Similarly, the mean of left extremity gastrocnemius muscle stiffness was higher in T2DM patients than in the control group (difference: 34.32 N/m, $p=0.020$). The results of the study showed that the mechanical properties of gastrocnemius muscle tone and stiffness were increased in individuals diagnosed with T2DM compared to healthy individuals. Possible risks of ulceration in the gastrocnemius muscle can be prevented by applying interventions to reduce gastrocnemius stiffness and tone in patients with type 2 diabetes.

Keywords: Diabetes, Skeletal Muscle, Gastrocnemius, Stiffness, Muscle Tone.

Tip 2 Diyabetli Bireylerde Gastrocnemius Kasının Mekanik Özellikleri

Rumeysa ÇAKICI¹*000-0002-8670-9170, İlke KARA^{2,3}*0000-0003-4974-553X, Tülay ÇEVİK SALDIRAN³*0000-0003-4048-1251, Hasan AÇIK⁴*0000-0001-6233-8005

¹İstanbul Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Türkiye,
rumeysaguvendi96@gmail.com

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Türkiye
ilke.kara@deu.edu.tr

³Bitlis Eren Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Türkiye
tyfztcvk@gmail.com

⁴İstanbul Okan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Türkiye
hasan.acik@okanhastanesi.com.tr

*Sorumlu Yazar: İstanbul Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Türkiye,
rumeysaguvendi96@gmail.com

Özet

Diyabet, gastrocnemius kasının protein sentezinde bozulmalara, iskelet kası mitokondriyal kapasitesinde ve motor nöron sayısında düşüşe neden olmaktadır. Tip 2 diyabet (T2DM) tanılı hastalarda iskelet kasındaki fizyolojik değişimler insülin direnci gibi faktörlere atfedilse de, plantar yüklenme üzerinde önemli görevi olan (Huerta, 2014) gastrocnemius kasının sertlik ve tonusundaki değişim henüz netleşmiş değildir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı Tip 2 diyabetli bireylerin gastrocnemius kası tonus ve sertliğini sağlıklı kontrollerle karşılaştırılmasıdır. Tanımlayıcı, kesitsel ve prospektif olarak tasarlanan çalışmaya, T2DM tanılı 50 kişi [ortalama HbA1c; 8,27 \geq 6,5%, açlık plazma glukozu; 158,20 \pm 29,30 \geq 126 mg/dl, diyabet tanı süresi ortalama 10,74 \pm 7,07yıl] ve 25 sağlıklı olgu dahil edildi. Gastrocnemius kası mekanik özelliklerinden tonus ve sertliğin incelenmesinde güvenilir olduğu (ICC= 0.83-0.98) gösterilmiş olan myotonometre (MyotonPRO, Talinn, Estonya) kullanılarak gerçekleştirildi. Değerlendirme sonrasında istirahat kas tonusu (osilasyon frekansı; Hz) ve sertlik (stiffness; N/m) yanıtları kaydedildi. Gruplararası farklılıkların analizinde Bağımsız Örneklem t Testi kullanıldı. T2DM'li grubun yaş ortalaması 55,34 \pm 8,32 yıl ve kontrol grubunun yaş ortalaması 51,36 \pm 8,91 yıl (p= 0,06) şeklindeydi. Her iki grupta cinsiyet, medeni durum, sigara ve alkol kullanım oranları ise benzerdi (p>0,05). T2DM'li hastalardan 14 kişi (%28,0) insülin desteği kullanıyordu. T2DM'li grupta vücut kitle indeksi (VKİ) daha yüksek olsa da, her iki gruptaki katılımcıların VKİ ortalamaları yönünden aşırı kilolu sınıflamasında yer aldıkları gözlemlendi. Sağ ekstremitede T2DM'li grubun gastrocnemius kası tonus ortalaması (15,88 \pm 2,38 Hz), kontrol grubunun ortalamasından (14,34 \pm 2,70 Hz) anlamlı düzeyde yüksekti (fark: 1,55 Hz, p:0,013). Aynı şekilde sol ekstremitede de T2DM'lilerde gastrocnemius kası tonus ortalaması, kontrol grubuna göre daha yüksekti (fark: 1,68 Hz, p:0,005). T2DM'li grubun sağ ekstremitede gastrocnemius kası sertlik ortalaması (289,84 \pm 57,24 N/m), kontrol grubunun ortalamasından (265,05 \pm 64,55 N/m) anlamlı düzeyde yüksekti (fark: 24,79 N/m p:0,045). Benzer şekilde sol ekstremitede gastrocnemius kası sertlik ortalaması da T2DM'lilerde kontrol grubuna göre daha yüksekti (fark:34,32 N/m, p=0,020). Araştırmanın sonuçları T2DM tanılı bireylerde gastrocnemius kası mekanik özelliklerinden tonus ve sertliğin sağlıklı bireylere göre artmış olduğunu gösterdi. Tip 2 diyabetli hastalarda gastrocnemius sertlik ve tonusunu azaltacak girişimler uygulanarak gastrocnemius kasında oluşabilecek olası ülserasyon risklerinin önüne geçilebilir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, İskelet Kası, Gastrocnemius, Sertlik, Kas Tonusu.

Effect of Chromium in Polycystic Ovary Syndrome

Selma FIRAT^{1*}[0000-0003-1477-2194] and Şeyma KALKUZ²[20000-0001-9769-5707],

¹ Kırklareli University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Kırklareli, Turkey,
agslmfirat@gmail.com , selmafirat@klu.edu.tr

² Kırklareli University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Kırklareli, Turkey,
seymakalkuz@gmail.com, seymakalkuz@klu.edu.tr

* Corresponding Author: Kırklareli University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Kırklareli, Turkey,

agslmfirat@gmail.com , selmafirat@klu.edu.tr

Abstract

Polycystic ovary syndrome (PCOS), which was first defined as an endocrinological disorder in women in the 1970s, causes hormonal, metabolic and reproductive imbalances in women of reproductive age. Because PCOS is accompanied by insulin resistance, these women also have an increased risk of additional health risks such as diabetes, high blood pressure, blood lipid balance disorders, cardiovascular diseases, breast and endometrial cancer. The underlying cause of PCOS is still unknown. However, a high correlation was found between diet and lifestyle changes and the treatment and prevention of the disease, and lifestyle modification is the main treatment strategy for these patients. Even if individual diet and exercise programs do not provide weight loss, they can help reduce cardiometabolic risk as well as improve endocrine and reproductive functions. Different therapeutic agents are used for the treatment of PCOS, including chromium. A biological role of chromium (Cr) was first proposed in 1954. However, it was not considered an essential nutritional component until 1977, when it was determined that patients receiving total parenteral nutrition had some abnormalities in glucose metabolism and the situation was reversed with chromium supplementation. Chromium; It is an essential nutrient that functions in trivalent form in carbohydrate, lipid and nucleic acid metabolism. Chromium assumes its insulin regulatory role primarily by an increase in the number of insulin receptors and an increase in receptor activation in the presence of insulin, an increase in phosphorylation and dephosphorylation of insulin receptor proteins, and an increase in insulin self-receptor binding. The insulin-regulating role of chromium may improve insulin resistance, which is often seen in polycystic ovary syndrome. Adequate dietary chromium leads to a decrease in blood glucose concentration in people with high blood glucose levels, an increase in people with low blood glucose levels, and an insulin normalization with no effect in people with proper glucose tolerance. It indirectly leads to weight loss, which can improve the symptoms of the syndrome.

Keywords: Pcos, Chromium, Nutrition, İnsulin Resistance, Mineral.

Polikistik Over Sendromunda Kromun Etkisi

Selma FIRAT^{1*}[0000-0003-1477-2194] and Şeyma KALKUZ²[20000-0001-9769-5707],

¹ Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kırklareli, Türkiye,
agslmfirat@gmail.com , selmafirat@klu.edu.tr

² Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kırklareli, Türkiye,
seymakalkuz@gmail.com, seymakalkuz@klu.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kırklareli, Türkiye,
agslmfirat@gmail.com , selmafirat@klu.edu.tr

Özet

İlk olarak 1970'lerde kadınlarda endokrinolojik bir bozukluk olarak tanımlanan polikistik over sendromu (PKOS) üreme çağındaki kadınlarda hormonal, metabolik ve üremede dengesizliklere sebep olur. PKOS' a insülin direncinin eşlik etmesinden dolayı bu kadınlarda diyabet, yüksek tansiyon, kan lipid dengesinde bozukluklar, kardiyovasküler hastalıklar, meme ve endometriyal kanser gibi ek sağlık risklerinde de artış görülür. PKOS'un altında yatan neden hala bilinmemektedir. Bununla birlikte, diyet ve yaşam tarzı değişiklikleri ile hastalığın tedavisi ve önlenmesi arasındaki yüksek korelasyon saptanmış olup yaşam tarzı değişikliği bu hastalar için ana tedavi stratejisidir. Bireye özgü hazırlanan diyet ve egzersiz programları kilo kaybı sağlamasa bile endokrin ve üreme fonksiyonlarında düzelme ve iyileşmenin yanında kardiyometabolik riski azaltmaya yardımcı olabilir. PKOS'un tedavisi için farklı terapötik ajanlar kullanılmakta olup krom da bunlar arasında yer almaktadır. Kromun (Cr) biyolojik bir rolü olduğu ilk kez 1954 yılında önerilmiştir. Ancak, total parenteral nütrisyon alan hastaların glikoz metabolizmasında bazı anormallikler olduğu ve durumun krom takviyesiyle tersine döndüğü saptanan 1977 yılına kadar esansiyel bir besin bileşeni olarak kabul edilmemiştir. Krom; karbonhidrat, lipid ve nükleik asit metabolizmasında üç değerli (trivalent) formda fonksiyon yapan temel bir besin ögesidir. Krom, insülin düzenleme rolünü öncelikle insülin reseptör sayısındaki artış ve insülin varlığında reseptör aktivasyonundaki artış, insülin reseptör proteinlerinin fosforilasyonunda ve defosforilasyonunda ve insülinin kendi reseptörüne bağlanmasındaki artış ile üstlenir. Kromun insülin düzenleme rolü polikistik over sendromunda sıklıkla görülen insülin direncini iyileştirmeyi sağlayabilir. Diyet ile alınan yeterli krom, yüksek kan şekeri seviyesine sahip kişilerde kan şekeri konsantrasyonunun azalmasına, kan şekeri seviyesinin düşük olduğu kişilerde bir artışa ve uygun glukoz toleransı olan insanlar üzerinde etkisi olmayan bir insülin normalleşmesini sağlar. Dolaylı olarak ağırlık kaybına yol açar, bu sendromun semptomlarını iyileştirebilir.

Anahtar kelimeler: Pkos, Krom, Beslenme, İnsülin Direnci, Mineral.

Current Status of The Old Population in Turkey and The World

Sevda TÜZÜN ÖZDEMİR^{1*}[0000-0002-9025-8325], Dilan ÇİFTÇİ^{2*}[0000-0002-5092-9382], Ayfer KARADAKOVAN^{3*}[0000-0002-7225-6860]

¹ İzmir Concept Vocational School, Dialysis Program, Lecturer, Ege University, Institute of Health Sciences, Department of Internal Medicine Nursing. PhD Program, PhD Student, İzmir, Turkey sevdaozdmr86@gmail.com

² Ege University, Institute of Health Sciences, Internal Medicine Nursing. Ph.D. Program, Ph.D. Student, İzmir, Turkey dilanciftci96@gmail.com

³ Ege University, Faculty of Nursing, Department of Internal Medicine Nursing. Prof. Dr., İzmir, Turkey akaradakovan@gmail.com

* Corresponding Author: 1, İzmir Concept Vocational School, Dialysis Program, Inst. Gör., Ege University, Institute of Health Sciences, Internal Medicine Nursing Doctorate Program, PhD Student, İzmir, Turkey

Abstract

Aging is a condition in which biological, chronological and psychological regressions are experienced that cannot be prevented. Many factors such as environmental factors, genetic characteristics, lifestyle, nutritional habits that an individual is exposed to throughout his life affect the aging process. The number and proportion of the population aged 65 and over in the society is increasing every year. The fact that the proportion of the elderly population exceeds 10% in the general population living in the society indicates that the society is aging. According to the World Health Organization (WHO) 2020 data, while the number of people aged 60 and over was 1 billion in 2019, this number is expected to increase to 1.4 billion by 2030 and to 2.1 billion by 2050. This increase in population is occurring at an unprecedented rate and is expected to accelerate in the coming decades, especially in developing countries. While the elderly population in our country was 5,327,736 in 2010, it increased by 49% in 2020. This increase in the elderly population is expected to be 12.9% in 2030, 22.6% in 2060 and 25.6% in 2080.

Keywords; Old Age, Population, 65 Years.

Yaşlı Nüfusun Türkiye ve Dünyada Güncel Durumu

Sevda TÜZÜN ÖZDEMİR^{1*}[0000-0002-9025-8325], Dilan ÇİFTÇİ^{2*}[0000-0002-5092-9382], Ayfer KARADAKOVAN^{3*}[0000-0002-7225-6860]

¹ İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, Diyaliz Programı, Öğr. Gör., Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği A.B.D. Doktora Programı, Doktora Öğrencisi, İzmir, Türkiye
sevdaoazdmr86@gmail.com

² Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği A.B.D. Doktora Programı, Doktora Öğrencisi, İzmir, Türkiye
dilancifci96@gmail.com

³ Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği A.B.D. Prof. Dr., İzmir, Türkiye
akaradakovan@gmail.com

*Sorumlu Yazar: İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, Diyaliz Programı, Öğr. Gör., Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği A.B.D. Doktora Programı, Doktora Öğrencisi, İzmir, Türkiye

Özet

Yaşlılık, önlenmesi mümkün olmayan biyolojik, kronolojik ve psikolojik olarak gerilemelerin yaşandığı bir durumdur. Bireyin yaşam boyu maruz kaldığı çevresel faktörler, genetik özellikleri, yaşam şekli, beslenme alışkanlıkları gibi birçok etmen yaşlanma sürecini etkilemektedir. Toplum içindeki 65 yaş ve üzeri nüfusun sayısı ve oranı her geçen yıl artmaktadır. Toplum içinde yaşayan genel nüfus içerisinde, yaşlı nüfus oranının %10'u geçmesi o toplumun yaşlandığını göstermektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 2020 yılı verilerine göre, 2019 yılında 60 yaş ve üzeri insan sayısı 1 milyar iken bu sayının 2030'a kadar 1,4 milyara ve 2050'ye kadar 2,1 milyara çıkması beklenmektedir. Nüfustaki bu artış daha önce görülmemiş bir hızda gerçekleşmekte ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde önümüzdeki on yıllarda hızlanması beklenmektedir. Ülkemizde bulunan yaşlı nüfusu 2010 yılında 5.327.736 kişi iken 2020 yılında %49 artış göstermiştir. Yaşlı nüfusta görülen bu artış 2030 yılında %12,9, 2060 yılında %22,6 ve 2080 yılında ise %25,6 olacağı beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Yaşlılık, Nüfus, 65 Yaş.

Fluoride Consumption and Neurotoxicity

Şeyma Kalkuz^{1*}[0000-0001-9769-5707] and Selma Fırat²[0000-0003-1477-2194]

¹ Kırklareli University, Department of Nutrition and Dietetics Kırklareli, Turkey
seymakalkuz@klu.edu.tr

² Kırklareli University, Department of Nutrition and Dietetics Kırklareli, Turkey
selmafirat@klu.edu.tr

*Corresponding Author: Kırklareli University, Department of Nutrition and Dietetics Kırklareli, Turkey
seymakalkuz@klu.edu.tr

Abstract

Fluorine is a highly reactive compound discovered in 1886. It is found in soil, air, food, and water as fluoride. Although it is not known as an essential element, it is a necessary element to be taken into the body due to its basic functions in the body. It is mostly found in the skeletal system including bones and teeth. The average skeleton contains 2.5 mg of fluorine. The effects of fluoride on teeth were first discovered in 1909. Later, it was discovered that water containing fluoride minimizes dental fluorosis and protects against dental caries. Although this view was accepted by many countries and fluorine was added to the waters, most countries have stopped the water fluoridation process today due to the concern that it may have negative effects on health. One of the most important health issues of concern about fluorine is its effect on brain development. Fluorine can cross the blood-brain barrier and accumulate in the brain, causing neurotoxicity. It is thought that it can easily cross the placenta during pregnancy. Since the brain in the development period is more sensitive than the brain of an adult, the damage caused by toxic substances is more dangerous during this period. For this reason, there are concerns about the negative effects of high fluoride intake, especially during pregnancy and development. It is reported that fluoride affects cognitive processes such as neurological development, learning, and memory by changing brain morphology and biochemistry. It has been reported that it negatively affects the central nervous system homeostasis by decreasing the neuron volume, and it changes the activity of proteins that affect growth regulation, cell differentiation, apoptosis, and gene expression. It has also been shown to cause changes in the mitochondrial membrane by increasing oxidative stress in the mitochondria of nerve cells. Recent studies reveal that high fluorine levels cause disorders in the brain with various mechanisms, and cause decreases in intelligence level and cognitive performance (especially memory and learning). However, due to the scarcity of human studies, more studies are needed to elucidate the mechanisms by which fluorine toxicity and its effects on cognitive development and intellectual development, especially in brain regions.

Keywords: Fluoride, Neurotoxicity, Cognitive Development, Intellectual Development, Health.

Florid Tüketimi ve Nörotoksisite

Şeyma Kalkuz^{1*}[0000-0001-9769-5707] and Selma Fr̄at²[0000-0003-1477-2194]

¹ Kırklareli Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü Kırklareli, Türkiye
seymakalkuz@klu.edu.tr

² Kırklareli Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kırklareli, Türkiye
selmafirat@klu.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Kırklareli Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü Kırklareli, Türkiye
seymakalkuz@klu.edu.tr

Özet

Flor 1886 keşfedilmiş, yüksek derecede reaktif bir bileşiktir. Florid olarak toprak, hava, yiyecekler ve suda bulunmaktadır. Esansiyel bir element olarak bilinmemesine rağmen, vücuttaki temel görevleri nedeniyle vücutta alımı gerekli bir elementtir. Vücutta en çok kemik ve dişlerle birlikte iskelet sisteminde bulunmaktadır. Ortalama iskelet 2,5 mg flor içermektedir Floridin diş üzerine etkileri ilk olarak 1909 yılında keşfedilmiştir. Sonrasında florid içeren suyun dental florozisi minimize ettiği ve diş çürüklerine karşı koruyucu olduğu keşfedilmiştir. Başta pek çok ülke tarafından bu görüş kabul edilip sulara flor eklense de günümüzde çok az ülke hariç çoğu ülke sağlık üzerine olumsuz etkileri olabileceği endişesinden dolayı su florlama işlemini durdurmuştur. Flor ile ilgili endişe duyulan en önemli sağlık sorunlarından biri beyin gelişimi üzerine etkisidir. Flor kan-beyin bariyerini aşabilmekte ve beyinde birikerek nörotoksisiteye yol açabilmektedir. Hamilelik döneminde ise plasentaya kolayca geçebildiği düşünülmektedir. Gelişme döneminde özellikle beyin, yetişkin bir bireyin beynine göre daha hassas olduğu için toksik maddelerin yaratacağı hasar bu dönemde daha tehlikelidir. Bu nedenle özellikle hamilelik ve gelişme döneminde yüksek flor alımının yaratacağı olumsuz etkilerden endişe duyulmaktadır. Floridin beyin morfolojisi ve biyokimyasını değiştirerek nörolojik gelişim, öğrenme ve hafıza gibi bilişsel süreçleri etkilediği bildirilmektedir. Nöron hacmini düşürerek merkezi sinir sistem homeostazını olumsuz etkilediği ve büyümenin düzenlenmesi, hücre farklılaşması, apoptozis ve gen ekspresyonunu etkileyen proteinlerin aktivitesini değiştirdiği bildirilmektedir. Ayrıca sinir hücreleri mitokondrilerinde oksidatif stresi artırarak mitokondrial membranda değişikliklere sebep olduğu gösterilmektedir. Güncel çalışmalar yüksek flor seviyesinin beyinde çeşitli mekanizmalarla bozukluklara sebep olduğunu, zekâ seviyesi ve bilişsel performansta (özellikle hafıza ve öğrenme) düşüslere sebep olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak insan çalışmalarının azlığı sebebiyle flor toksisitesinin ve başta beyin bölgeleri olmak üzere bilişsel gelişim ve zekâ gelişimi üzerine etkisini gösterdiği mekanizmaların aydınlatılması için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Florid, Nörotoksisite, Bilişsel Gelişim, Zeka Gelişimi, Sağlık.

The Investigation of Temporo-Spatial Gait Characteristics and Deformity Level in People with Symptomatic or Asymptomatic Hallux Valgus – A Pilot Study

Şulenur Yıldız, Elif Kırdı, Semra Topuz

Hacettepe University, Faculty of Physical Therapy and Rehabilitation, Ankara, Turkey

subasisulenur@gmail.com

elifkaragu1996@gmail.com

fztsemra@yahoo.com

Corresponding Author: Sulenur Yıldız, Hacettepe University, Physical Therapy and Rehabilitation Fakültesi, Ankara, Turkey

subasisulenur@gmail.com

Abstract

Hallux valgus (HV) is a common foot deformity, especially in females. The aim of this study was to compare the level of deformity in symptomatic or asymptomatic people with HV, and to determine the relationship between temporo-spatial characteristics of gait and the level deformity. Participants' demographics and physical features were recorded. Participants were divided into two groups as symptomatic and asymptomatic HV having or not having pain and walking difficulties, respectively. Nil Hallux Valgus Scale (0-60 scores) was used to evaluate deformity level in which higher scores indicates worse condition. Temporo-spatial gait parameters (step length, velocity, cadence, and percentages of stance-swing phases of walking) were evaluated using GAITRite electronic walkway system. Seven patients (the mean age 40.57 ± 16.79 year) who had bilateral HV were evaluated. Eight feet belonging to four participants were taken to the symptomatic group, while six feet of the three participants with no symptom were considered as an asymptomatic group. The groups were similar in aspects of demographics and Physical parameters ($p > 0.05$). The results showed that the symptomatic group had higher Nil Hallux Valgus Scale scores (15.91 ± 4.87 vs 5.38 ± 4.44 , $p=0.003$). There was found no relationship between Nil Hallux Valgus Scale scores and velocity ($r=-0.261$, $p=0.389$), cadence ($r=0.283$, $p=0.348$), step length ($r=-0.095$, $p=0.747$), support base ($r=0.031$, $p=0.917$), swing phase ($r=-0.073$, $p=0.805$), and stance phase ($r=-0.029$, $p=0.923$). According to our study, the level of deformity was higher in patients with symptomatic HV as expected. The reason of lack relationship between deformity level and gait characteristics may be related to relatively low level of deformity of the participants. Studies including patients with higher deformity levels and larger sample sizes are needed.

Keywords: Deformity, Hallux Valgus, Gait.

Semptomatik ve Aseptomatik Halluks Valguslu Kişilerde Yürüyüşün Zaman-Mesafe Karakteristikleri ve Deformite Düzeyinin Araştırılması Pilot Çalışma

Şulenur Yıldız, Elif Kırdı, Semra Topuz

Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara, Türkiye

subasisulenur@gmail.com

elifkaragul1996@gmail.com

fztsemra@yahoo.com

Sorumlu Yazar: Sulenur Yıldız, Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

Fakültesi, Ankara, Türkiye

subasisulenur@gmail.com

Özet

Halluks valgus (HV), özellikle kadınlarda sık görülen bir ayak deformitesidir. Bu çalışmanın amacı, semptomatik ve asemptomatik HV'li kişilerde deformite düzeyini karşılaştırmak, yürüyüşün zaman ve mesafe parametreleri ile deformite düzeyi arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Gereç ve Yöntem: Katılımcıların demografik ve fiziksel özellikleri kaydedildi. Ağrı ve yürüme güçlüğü olan ve olmayan kişiler semptomatik ve asemptomatik olarak iki gruba ayrıldı. Yüksek puanların daha kötü durumu gösterdiği Nil Halluks Valgus Skalası (0-60 puan) deformite düzeyini değerlendirmek için kullanıldı. Yürüyüşün zaman ve mesafe karakteristikleri (adım uzunluğu, hız, kadans ve yürümenin duruş-sallanma fazlarının yüzdeleri) GAITRite elektronik yürüme yolu sistemi kullanılarak değerlendirildi. Bulgular: Bilateral HV'ü olan yedi katılımcı (40,57±16,79 yıl) değerlendirildi. Dört katılımcıya ait sekiz ayak semptomatik gruba alınırken, semptom göstermeyen üç katılımcının altı ayağı asemptomatik grup içerisinde değerlendirildi. Gruplar demografik ve fiziksel parametreler açısından benzerdi ($p > 0,05$). Sonuçlar semptomatik grubun Nil Halluks Valgus Skalası puanlarının daha yüksek olduğunu gösterdi (15,91±4,87 ve 5,38 ± 4,44; $p=0,003$). Nil Halluks Valgus Ölçeği puanları ile hız ($r=-0,261$; $p=0,389$), kadans ($r=0,283$; $p=0,348$), adım uzunluğu ($r=-0,095$; $p=0,747$), destek yüzeyi ($r=0,031$; $p=0,917$), salınım fazı ($r=-0,073$; $p=0,805$) ve duruş fazı ($r=-0,029$; $p=0,923$) arasında ilişki bulunmadı. Sonuç: Çalışmamıza göre semptomatik HV'li bireylerde beklendiği üzere deformite düzeyi daha yüksekti. Deformite düzeyi ile yürüyüş karakteristikleri arasında ilişkinin olmamasının nedeni, katılımcıların deformite düzeylerinin nispeten düşük olması ile ilişkilendirilebilir. Deformite düzeyi daha yüksek olan ve örneklem büyüklüğünün geniş olduğu çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar kelime: Deformite, Halluks valgus, Yürüyüş.

Usage Areas of Golden Berry (*Physalis Peruviana* L.) from Past to Present and Its Effects on Health

Elif Kütahneçi¹[0000-0003-2241-5787], Fatma Gül Delimustafaoğlu^{2*}[0000-0002-9954-6534], Mine Erdem Büyükkiraz³[0000-0002-8724-0466], Şükran Yaşar⁴[0000-0001-5225-5724]

¹Cappadocia University, Cappadocia Vocational College, Department of Cooking, Nevşehir, Turkey
elif.kutahneçi@kapadokya.edu.tr

²Cappadocia University, Cappadocia Vocational College, Department of Pharmacy Services, Nevşehir, Turkey
fatmagul.delimustafaoğlu@kapadokya.edu.tr

³Cappadocia University, Cappadocia Vocational College of Health, Department of Nutrition and Dietetics, Nevşehir, Turkey
mine.buyukkiraz@kapadokya.edu.tr

⁴Cappadocia University, Cappadocia Vocational College of Health, Department of Nutrition and Dietetics, Nevşehir, Turkey
sukran.yasar@kapadokya.edu.tr

*Corresponding Author: Cappadocia University, Cappadocia Vocational College of Health, Department of Nutrition and Dietetics, Nevşehir, Turkey
sukran.yasar@kapadokya.edu.tr

Abstract

Physalis peruviana is an exotic species native to the tropical regions of South America, belonging to the genus *Physalis* of the Solanaceae family. *P. peruviana* fruits, which are yellow-orange in color, almost round, berry-like and fleshy, can adapt to various altitudes, soils and climatic conditions. Its chemical components include terpenes, phenolic compounds, alcohols, aldehydes, ketones, carboxyl acids, lactones, steroids, vitanolides, alkaloids, sucrose esters, siloxanes, vitamins, phytoprostanes, phytol derivatives and enols. *P. peruviana* fruits are widely used in the treatment of diseases such as malaria, asthma, hepatitis, dermatitis, diuretic and rheumatism. As a result of pharmacological and phytochemical studies, antimicrobial, antioxidant, anticarcinogenic, antidiabetic, antipyretic, immunomodulatory effects of golden berry have also been revealed. Its fruits, which are usually consumed fresh, are used in jams, marmalades, sauces and beverages. In addition, salads, meals and preserves are alternative uses. *P. peruviana*, which is dried and used in snacks and cereals, is also consumed by adding to foods such as ice cream and yogurt. *P. peruviana* fruits, which show a functional nutritional feature, offer a good alternative because they contain components that help human metabolic activities to work regularly and show protective properties against many factors that adversely affect health. Although current studies provide a positive perspective on the promising health effects of *P. peruviana* consumption, further research is important in the future to better understand the mechanisms underlying these benefits. In this study, information about the traditional uses of the *P. peruviana* plant has been compiled.

Keywords: Solanaceae, *Physalis peruviana*, Golden Berry, Functional Food, Traditional Uses.

Altın Çilek (*Physalis Peruviana L.*) Meyvesinin Geçmişten Günümüze Kullanım Alanları ve Sağlık Üzerine Etkileri

Elif Kutahneçi¹[0000-0003-2241-5787], Fatma Gül Delimustafaoğlu^{2*}[0000-0002-9954-6534], Mine Erdem Büyükkiraz³[0000-0002-8724-0466],
Şükran Yaşar⁴[0000-0001-5225-5724]

¹Kapadokya Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Aşçılık Bölümü, Nevşehir, Türkiye
elif.kutahneçi@kapadokya.edu.tr

²Kapadokya Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Eczane Hizmetleri Bölümü, Nevşehir, Türkiye
fatmagul.delimustafaoğlu@kapadokya.edu.tr

³Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Meslek Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Nevşehir, Türkiye
mine.buyukkiraz@kapadokya.edu.tr

⁴Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Meslek Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Nevşehir, Türkiye
sukran.yasar@kapadokya.edu.tr

*Sorumlu yazar: Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Meslek Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Nevşehir, Türkiye
sukran.yasar@kapadokya.edu.tr

Özet

Physalis peruviana, Patlıcangiller (Solanaceae) familyasının *Physalis* cinsine ait Güney Amerika'nın tropikal bölgelerinde doğal yayılış gösteren egzotik bir türüdür. Sarı-turuncu renkte, hemen hemen yuvarlak, üzüm sü ve etli yapıda olan *P. peruviana* meyveleri çeşitli rakımlara, topraklara ve iklim koşullarına uyum sağlayabilmektedir. Kimyasal bileşenlerinde terpenler, fenolik bileşikler, alkoller, aldehytler, ketonlar, karboksil asitler, laktonlar, steroidler, vitanolidler, alkaloidler, sükröz esterleri, siloksanlar, vitaminler, fitoprostanlar, fitol türevleri ve enoller bulunmaktadır. *P. peruviana* meyveleri sıtma, astım, hepatit, dermatit, idrar söktürücü ve romatizma gibi hastalıkların tedavisinde halk arasında yaygın olarak kullanılmaktadır. Farmakolojik ve fitokimyasal çalışmalar sonucu altın çileğin antimikrobiyal, antioksidan, antikanserojen, antidiyabetik, antipiretik, immünomodülatör etkileri de ortaya konulmuştur. Genellikle taze tüketilen meyveleri reçel, marmelat, soslar ve içeceklerde kullanılmaktadır. Ayrıca salatalar, yemekler ve konservele alternatif kullanım alanlarıdır. Kurutularak atıştırmalık ve gevreklerde kullanılan *P. peruviana*, dondurma ve yoğurt gibi gıdalara katılarak da tüketilmektedir. Fonksiyonel bir besin özelliği gösteren *P. peruviana* meyveleri gerek insan metabolizma faaliyetlerinin düzenli olarak çalışmasına yardımcı bileşenleri içermesi gerekse sağlığı olumsuz etkileyen pek çok etmene karşı koruyucu özellik göstermesi nedeniyle iyi bir alternatif sunmaktadır. Her ne kadar mevcut çalışmalar *P. peruviana* tüketiminin sağlık üzerindeki umut verici etkileri hakkında olumlu bir bakış açısı sunuyor olsa da gelecekte bu faydaların altında yatan mekanizmaları daha iyi anlamak için daha fazla araştırma yapılması önem arz etmektedir. Bu çalışmada *P. peruviana* bitkisinin geleneksel kullanım alanları ile ilgili bilgiler derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Solanaceae, *Physalis peruviana*, Altın Çilek, Fonksiyonel Besin, Geleneksel kullanım.

Crocini Suppresses Inflammatory Response in LPS-Induced Acute Lung Injury (ALI) Via Regulation of HMGB1/TLR4 Inflammation Pathway

Ali Tuğrul Akin^{1, 2*}[0000-0002-1408-8571], Tayfun Ceylan³[0000-0002-0917-0378] and Emin Kaymak⁴[0000-0002-3818-2693]

¹ Erciyes University, Faculty of Science, Department of Biology, Kayseri, Turkey.

² Erciyes University, Drug Application and Research Center, Kayseri, Turkey.

atugrul@erciyes.edu.tr

³ Cappadocia University, Faculty of Dentistry, Department of Basic Sciences of Dentistry, Nevşehir, Turkey.

tyf.ceylan@gmail.com

⁴ Yozgat Bozok University, Faculty of Medicine, Department of Histology-Embryology, Yozgat, Turkey.

emin.kaymak@bozok.edu.tr

* Corresponding author: Erciyes University, Faculty of Science, Department of Biology, Kayseri, Turkey.

atugrul@erciyes.edu.tr

Abstract

Acute lung injury (ALI) is a frequent consequence which has high morbidity and mortality in sepsis. The most significant pathogen hypothesized to be causing the formation of ALI in sepsis is thought to be lipopolysaccharide (LPS), a key endotoxin component of gram-negative bacteria. Although endotoxin-induced inflammation is a complex process, it can be artificially produced via administration of lipopolysaccharide (LPS) in Experimental sepsis models. The main objective of this study is to determine possible anti-inflammatory effects of crocin (CRO) which has many biological properties such as anti-inflammatory, antioxidant, and anti-apoptotic in LPS-induced ALI. For this purpose, total 40 Wistar albino rats randomly divided into four groups, ten rats in per group: Control (no treatment), CRO (given 50 mg/kg crocin for 9 days), LPS (given 30 mg/kg LPS at 9th day), LPS+CRO (given 50 mg/kg crocin for 9 days and 30 mg/kg LPS at 9th day). After experimental protocol, rats were sacrificed and lung tissues were extracted for further analysis. Histological examinations were performed for detecting histopathological changes in the lung tissue and the changes in the HMGB1 and TLR4 expressions were determined via immunohistochemical staining. Hemorrhage, mononuclear cell infiltration and HMGB1 and TLR4 expressions significantly increased in the LPS group ($p<0.05$). However, CRO administrations exerted a strong protective effect on the lung tissues in terms of these parameters in LPS+CRO group ($p<0.05$). According to our results, we suggest that CRO can be considered as a protective agent against bacterial endotoxin induced ALI via inhibition of HMGB1/TLR4 pathway-mediated inflammatory response.

Keywords: Acute lung injury, crocin, inflammation, lipopolysaccharide.

Krosin, LPS Kaynaklı Akut Akciğer Hasarında (ALI) HMGB1/TLR4 İnflamasyon Yolağının Düzenlenmesi Yoluyla İnflamatuvar Yanıtı Baskılar

Ali Tuğrul Akin^{1,2*}[0000-0002-1408-8571], Tayfun Ceylan³[0000-0002-0917-0378] and Emin Kaymak⁴[0000-0002-3818-2693]

¹ Erciyes Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kayseri, Türkiye

² Erciyes Üniversitesi, İlaç Uygulama ve Araştırma Merkezi, Kayseri, Türkiye

atugrul@erciyes.edu.tr

³ Kapadokya Üniversitesi, Dış Hekimliği Fakültesi, Dış Hekimliği Temel Bilimleri Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye

tyf.ceylan@gmail.com

⁴ Yozgat Bozok Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Histoloji-Embriyoloji Anabilim Dalı, Yozgat, Türkiye

emin.kaymak@bozok.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Erciyes Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kayseri, Türkiye

atugrul@erciyes.edu.tr

Özet

Akut akciğer hasarı (ALI), sepsiste yüksek morbidite ve mortaliteye sahip sık görülen bir sonuçtur. Sepsiste ALI oluşumuna neden olduğu varsayılan en önemli patojenin, gram negatif bakterilerin önemli bir endotoksin bileşeni olan lipopolisakkarit (LPS) olduğu düşünülmektedir. Endotoksin kaynaklı inflamasyon karmaşık bir süreç olmasına rağmen, deneysel sepsis modellerinde lipopolisakkarit (LPS) uygulaması yoluyla yapay olarak oluşturulabilir. Bu çalışmanın temel amacı, anti-inflamatuvar, antioksidan ve anti-apoptotik gibi birçok biyolojik özelliğe sahip olan krosinin (CRO), LPS kaynaklı ALI'de olası anti-inflamatuvar etkilerini belirlemektir. Bu amaçla, toplam 40 adet Wistar albino sıçan her grupta on sıçan olacak şekilde rastgele dört gruba ayrıldı: Kontrol (tedavi uygulanmadı), CRO (9 gün boyunca 50 mg/kg krosin verildi), LPS (9. günde 30 mg/kg LPS verildi gün), LPS+CRO (9 gün boyunca 50 mg/kg krosin ve 9. gün 30 mg/kg LPS verildi). Deney protokolünden sonra, sıçanlar sakrifiye edildi ve daha sonraki analizler için akciğer dokuları çıkarıldı. Akciğer dokusundaki histopatolojik değişikliklerin belirlenmesi için histolojik incelemeler yapıldı ve immünohistokimyasal boyama ile de HMGB1 ve TLR4 ekspresyonlarındaki değişiklikler belirlendi. LPS grubunda kanama ve mononükleer hücre infiltrasyonu gözlemlendi; ayrıca HMGB1 ve TLR4 ekspresyonları anlamlı olarak arttı ($p<0.05$). Ancak, LPS+CRO grubunda CRO uygulamasının bu parametreler açısından akciğer dokuları üzerinde güçlü bir koruyucu etkisi olduğu gözlemlendi ($p<0.05$). Sonuçlarımıza göre, bakteriyel endotoksin kaynaklı ALI'ye karşı CRO'nun HMGB1/TLR4 yolağı aracılı inflamatuvar yanıtın baskılanması yoluyla koruyucu bir ajan olarak kabul edilebileceğini öneriyoruz.

Anahtar kelimeler: Akut Akciğer Hasarı, İnflamasyon, Krosin, Lipopolisakkarid.

The Relationship between Sleep Positions and Posture, Quality of Life and Sleep: Pilot Study

Tuğba ŞİMŞEK¹, Muhammet Ayhan ORAL¹

¹ Kırıkkale University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Kırıkkale

tugbasimsek234@gmail.com

m.ayhan.oral@kku.edu.tr

* Corresponding Author: Kırıkkale University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Kırıkkale

tugbasimsek234@gmail.com

Abstract

One of the factors that ensure a quality sleep is the sleeping position. It is not correct to generalize for the ideal sleeping position. Since each person has different physiological characteristics, the correct sleeping position also differs from person to person. It is assumed that almost a third of people's lives are spent asleep. Sleeping position can affect posture with the effect of skin pressure, muscles affected by subacromial pressure, and gravity. As is known, ligaments and muscles must be in balance for correct posture. Balance disorder in abnormal posture; It causes fatigue, asymmetry in the skeletal system and pain with nociceptive stimuli. As a result of pain, the quality of life of individuals is also negatively affected. The aim of our study is to determine the relationship of sleep positions with posture, quality of life and sleep quality. 61 sedentary individuals between the ages of 18-30 were included in the study. Demographic parameters of individuals such as age, height, weight, and gender were questioned. Primary and secondary sleep positions were recorded. Sleeping positions were classified into 6 groups as fetus, prone, starfish, soldier, stump, stump arms forward. Posture analysis was performed with photogrammetry. Quality of life was assessed with the SF-36, and sleep quality with the Pittsburg Sleep Quality Scale (PUKI). As a result of the analyzes, it was found that the karanio-horizontal angle measured by photogrammetry had the lowest (median: 16.01) for those lying in the soldier position, and the highest angle values (median: 25.67) for those lying in the log position. A very high correlation was found between those lying in the starfish position and their quality of life ($r=1,000$). A moderately negative correlation was found between those lying in the soldier and log position and their quality of life ($r_{soldier}=-.513$ and $r_{log}=-.500$). A very high correlation was found between the sleep quality of those lying in the starfish and log position ($r=1,000$). A moderate correlation was found between those lying in the soldier position and the sleeping position ($r=-.587$). As a result, it has been shown that sleep positions are associated with posture angles such as the cranio-horizontal angle, and these angles are also associated with sleep quality and quality of life.

Keywords: Sleep Position, Posture, Photogrammetry, Quality of Life, Sleep Quality, Pain.

Uyku Pozisyonları ile Postür, Yaşam Kalitesi ve Uyku Kalitesi Arasındaki İlişki: Pilot Çalışma

Tuğba ŞİMŞEK¹, Muhammet Ayhan ORAL¹

¹Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Kırıkkale

tugbasimsek234@gmail.com

m.ayhan.oral@kku.edu.tr

*Sorumlu Yazar: Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Kırıkkale

tugbasimsek234@gmail.com

Özet

Kaliteli bir uykunun oluşabilmesini sağlayan etkenlerden biri uyku pozisyonudur. İdeal uyku pozisyonu için bir genelleme yapmak doğru değildir. Her insanın farklı fizyolojik özelliklere sahip olmasından dolayı doğru uyku pozisyonu da kişiden kişiye farklılık göstermektedir. İnsanların hayatlarının neredeyse üçte birinin uykuda geçirdikleri varsayılırsa, uyku pozisyonunun; cilt basıncının, subakromial basınç sonucu etkilenen kasların ve yerçekiminin etkisiyle postürü etkileyebileceği düşünülebilir. Bilindiği üzere doğru postür için ligament ve kasların dengede olması gerekir. Anormal postürdeki denge bozukluğu; yorgunluğa, iskelet sisteminde asimetriye ve nosiseptif uyarılarla ağrıya yol açar. Ağrı sonucu bireylerin yaşam kalitesi de olumsuz etkilenmektedir. Çalışmamızın amacı uyku pozisyonlarının postür, yaşam kalitesi ve uyku kalitesi ile ilişkisini belirlemektir. Çalışmaya 18-30 yaş arası, sedanter 61 birey dahil edildi. Bireylerin yaş, boy, kilo, cinsiyet gibi demografik parametreleri sorgulandı. Birincil ve ikincil uyku pozisyonu kaydedildi. Uyku pozisyonları fetüs, yüzüstü, deniz yıldızı, asker, kütük, kütük kollar önde şeklinde 6 grup olacak şekilde sınıflandırıldı. Fotogrametri ile postür analizi yapıldı. Yaşam kalitesi SF-36 ile, uyku kalitesi Pittsburg Uyku Kalitesi Ölçeği (PUKI) ile değerlendirildi. Yapılan analizler sonucunda fotogrametri ile ölçülen kranio-horizantal açının asker pozisyonunda yatanlarda en düşük (median:16,01), kütük pozisyonunda yatanlarda en yüksek açı değerlerine (median:25,67) sahip olduğu bulundu. Deniz yıldızı pozisyonunda yatanlar ile yaşam kalitesi arasında çok yüksek ilişki bulundu ($r=1,000$). Asker ve kütük pozisyonunda yatanlar ile yaşam kalitesi arasında orta derecede negatif yönde ilişki bulundu ($r_{asker}=-,513$ ve $r_{kütük}=-,500$). Deniz yıldızı ve kütük pozisyonunda yatanlar ile uyku kalitesi arasında çok yüksek ilişki bulundu ($r=1,000$). Asker pozisyonunda yatanlar ile uyku pozisyonu arasında orta derecede ilişki bulundu ($r=,587$). Sonuç olarak uyku pozisyonlarının kranio-horizantal açı gibi postür açıları ile ilişkisi ve bu açıların da uyku kalitesi ve yaşam kalitesi ile ilişkisi olduğu gösterildi.

Anahtar Kelimeler: Uyku Pozisyonu, Postür, Fotogrametri, Yaşam Kalitesi, Uyku Kalitesi, Ağrı.

Comparison of Zlatkis - Zak Method and Bienzymatic Electrochemical Cholesterol Sensor Method in Cholesterol Determination

Umut Kökbaş¹

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty Of Dentistry, Department Of Basic Medical Sciences, Nevşehir, Turkey
umutkokbas@gmail.com

* Corresponding author: Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty Of Dentistry, Department Of Basic Medical Sciences, Nevşehir, Turkey
umutkokbas@gmail.com

Abstract

Cholesterol height is used as a token for cholesterol heart and vascular system diseases. Since cholesterol is a parameter that concerns vital organs such as heart and vascular system, it is important to carry out rapid, easy and bedside determinations. Today, electrochemical sensor methods for bedside test methods are being developed and the use of these methods is increasing. In this study, it is intended to compare the electrochemical cholesterol method and the Zlatkis-Zak method, which may be an alternative in the determination of cholesterol, which is important for monitoring diagnosis and treatment. The operating principle of the electrochemical sensor used in method comparison is caused by the activity of immobilized cholesterol oxidase and hydrogen peroxidase enzymes in the bioactive layer. It is based on the measurement of potential change in the presence of potassium with the help of a microamp, resulting from an increase of hydrogen peroxide around +0.70 V due to the reaction of cholesterol oxidase enzymes with cholesterol. A total of 500 results were obtained from 5 different solutions, including different quantities of cholesterol for method comparison studies. All samples have been analyzed both by the electrochemical cholesterol sensor and by the Zlatkis-Zak method. Analysis results were statistically compared. The results of the samples used in the comparison of the data obtained were found to indicate correlation between the results of the two methods in the ANOVA test. In addition, the ROC (Receiver operating Characteristic Receiver transaction characterization,) curve has been drawn and the sensor method may be thought as an alternative method. When the data obtained while using the same solutions were analyzed, it was determined that the results were not statistically different. It was also observed that the electrochemical cholesterol sensor method in the drawn ROC curve correlated with the results of the Zlatkis-Zak method. The Zlatkis-Zak method is a test that provides information about cholesterol compilation in the sample, even if it is not the golden standard method. As a result, the electrochemical cholesterol sensor method can be considered as an alternative to the Zlatkis-Zak method.

Keywords: Zlatkis-Zak, Electrochemistry, Cholesterol, Cholesterol Oxidase, Hydrogen Peroxidase.

Kolesterol Tayininde Zlatkis - Zak Yöntemiyle Biyenzimatik Elektrobiyokimyasal Kolesterol Sensörü Yöntemi Karşılaştırılması

Umut Kökbaş¹

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye.

umutkokbas@gmail.com

* Sorumlu yazar: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Anabilim Dalı,
Nevşehir, Türkiye.

umutkokbas@gmail.com

Özet

Kolesterol yüksekliği kolesterol kalp ve damar sistemi hastalıklarında bir belirteç olarak kullanılmaktadır. Kolesterol kalp, damar sistemi gibi hayati organları ilgilendiren bir parametre olduğu için hızlı, kolay ve hasta başı tayininin yapılması oldukça önemlidir. Günümüzde hasta başı test yöntemleri için elektrobiyokimyasal sensör yöntemleri geliştirilmekte ve bu yöntemlerin kullanımı gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmada tanı ve tedavinin takibi açısından önem taşıyan kolesterol tayininde alternatif olabilecek elektrobiyokimyasal kolesterol yöntemi ile Zlatkis - Zak yönteminin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Yöntem karşılaştırılmasında kullanılan elektrobiyokimyasal sensörün çalışma prensibi; biyoaktif tabakada immobilize edilmiş kolesterol oksidaz ve hidrojen peroksidaz enzimlerinin aktivite göstermesiyle olmaktadır. Kolesterol oksidaz enziminin kolesterol ile girdiği tepkime sonucu oluşan hidrojen peroksitin +0,70 V dolaylarında yükseltgenmesiyle potansiyelinin potasyostat yardımıyla mikro amper düzeyinde ölçümüne dayanmaktadır. Yöntem karşılaştırılması çalışmaları için farklı miktarlarda kolesterol içeren 5 farklı çözeltilerden toplam 500 sonuç elde edilmiştir. Tüm örnekler hem elektrobiyokimyasal kolesterol sensörü ile hem de Zlatkis - Zak yöntemiyle analiz edilmiştir. Analiz sonuçları istatistiksel olarak karşılaştırılmıştır. Elde edilen verilerin karşılaştırılması çalışmalarında kullanılan örneklerin sonuçlarıyla yapılan ANOVA testinde iki yöntemin sonuçlarının birbirleriyle korelasyon gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca ROC (Receiver Operating Characteristic Alıcı işlem karakteristiği,) eğrisi çizilmiş olup sensör yönteminin alternatif bir yöntem olabileceği gösterildi. Aynı çözeltiler kullanıldığında elde edilen veriler incelendiği zaman sonuçların istatistiki olarak anlamlı farklı olmadığı tespit edildi. Ayrıca çizilen ROC eğrisinde elektrobiyokimyasal kolesterol sensörü yönteminin Zlatkis - Zak yöntemi sonuçlarıyla korale olduğu gözlemlendi. Zlatkis - Zak yöntemi altın standart yöntem olmasa dahi numune içerisindeki kolesterol derişimi hakkında bilgi veren bir testtir. Sonuç olarak elektrobiyokimyasal kolesterol sensörü yöntemi Zlatkis - Zak yöntemine alternatif olarak kullanılabilir bir yöntem olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Zlatkis - Zak, Elektrobiyokimya, Kolesterol, Kolesterol Oksidaz, Hidrojen Peroksidaz.

Investigation of the Relationship between Alexithymia and Adaptation to the Mediterranean Diet in Young Adults

Zeynep Ahiskalıoğlu¹[0000-0002-5876-9846], Elif Nida Koç²[0000-0002-7388-0227], Gökçen Doğan³[0000-0001-8690-1341]

¹ Ankara University, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Turkey

zeynepahiskalioglu98@gmail.com

² Hacettepe University, Institute of Health Sciences, Department of Dietetics, Ankara, Turkey

elifnidakoc@gmail.com

³ Ankara University, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Türkiye

gokcen_iplikci@hotmail.com

*Corresponding author: Ankara University, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Turkey

zeynepahiskalioglu98@gmail.com

Abstract

Alexithymia is defined as inability to distinguish between physical sensations and emotion, and difficulty expressing emotions, also it is a condition that can affect an individual physically and through diet. Mediterranean Diet (MD) is a diet that consists of high level of vegetable-fruit, olive oil and low level of sugar, red meat, dairy products. MD was defined as intangible cultural heritage by UNESCO in 2010. As a result of studies, it was found that MD has positive effects on various diseases; therefore, understanding the relation between Alexithymia and MD is important. Our study's purpose is examining the adaptation of individuals to the MD following their alexithymia conditions. This study was conducted online (167-people) in the date of March-June 2022. The population of study consists of adults between the age of 18-24. The alexithymia conditions were measured with Toronto Alexithymia Scale and the adaptation of individuals to MD was measured with Mediterranean Diet Adherence Screener(MEDAS). In TAS-20, individuals who get below 51 points are normal, between 51 and 61 points are at the border (alexithymia), above 61 points are Alexithymia. In MEDAS, individuals are classified as low for <7, intermediate (7-8) and high(for>8). 25,7% (n:43) of the participants were male. 46,7% participants were normal, and 22,75% were alexithymic. 41,9% of the participants showed low adaptation with the MD, 53,9% moderate and 4.2% high adaptation. There wasn't significant difference between the level of adaptation to the MD and the Alexithymia conditions of individuals, and vice versa. Also, any difference couldn't be found between genders for MEDAS or TAS-20. In the study, the level of adaptation of young adults to the MD was examined according to their Alexithymia conditions and it was determined that the adaptation of individuals to the MD did not differ significantly according to their Alexithymia conditions. When adaptation to the MD was examined according to gender, the result was similar. In addition, the majority of the study population follows the MD moderately. For this reason, it is thought that lack of high adaptation participants to the MD may have had an effect on the result and more studies are needed on the subject.

Keywords: Mediterranean Diet, Alexithymia, Healthy Eating, Young Adult, Healthy Lifestyle.

Genç Yetişkin Bireylerde Aleksitimi ve Akdeniz Diyetine Uyum İlişkisinin İncelenmesi

Zeynep Ahiskalıoğlu^{1*}[0000-0002-5876-9846], Elif Nida Koç²[0000-0002-7388-0227], Gökçen Doğan³[0000-0001-8690-1341]

¹ Ankara Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

zeynepahiskalioglu98@gmail.com

² Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Diyetetik Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

elifnidakoc@gmail.com

³ Ankara Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

gokcen_iplikci@hotmail.com

*Sorumlu Yazar: Ankara Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

zeynepahiskalioglu98@gmail.com

Özet

Aleksitimi bedensel duyular ve duygular arasında ayırım yapamama ve duyguları ifade etmede zorluk olarak tanımlanmakla birlikte bireyi hem fiziksel olarak hem de beslenme düzeni üzerinden etkileyebilen bir durumdur. Akdeniz diyeti ise içerisinde yüksek miktarda sebze, meyve, zeytinyağı, tam tahıllar ve sert kabuklu yemişlerin, orta seviyede balık ve kümes hayvanlarının ve düşük seviyede şeker, kırmızı et ve süt ürünlerinin bulunduğu bir beslenme düzenidir. Ayrıca Akdeniz diyeti 2010 yılında UNESCO tarafından somut olmayan kültürel miras olarak tanımlanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda Akdeniz diyetinin çeşitli hastalıklar üzerine olumlu etkilerinin olması sebebiyle, aleksitimi ile olan ilişkisini de anlamak önemlidir. Bu çalışma bireylerin aleksitimi durumlarına göre Akdeniz diyeti uyumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma Mart- Haziran 2022 tarihleri arasında sosyal ağlar aracılığıyla ulaşılan 167 kişi ile online olarak yürütülmüştür. Çalışma popülasyonunu 18-24 yaş arası yetişkin bireyler oluşturmaktadır. Bireylerin Aleksitimi durumları Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAS-20) ile, Akdeniz diyet uyumları Akdeniz diyeti uyum ölçeği (MEDAS) ile ölçülmüştür. TAS-20 ölçeğinden 51 altında puan alanlar normal, 51-61 arası sınırdaki ve 61 üstü puanı olan bireyler aleksitimi olarak sınıflandırılmıştır. Akdeniz diyeti uyumu ise MEDAS'dan alınan 7 altı, 7-8 ve 8 üstü puanlara göre sırasıyla düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırılmıştır. Analizlerde $p < 0,05$ için anlamlı kabul edilmiştir. Çalışmaya katılan bireylerin 43'ü (%25,7) erkek, 124'ü (%74,2) kadındır. Katılımcıların %46,7'si normal, %30,5'ü sınırdaki aleksitimik, %22,75'i aleksitimiktir. Katılımcıların %41,9'u Akdeniz diyetine düşük, %53,9'u orta ve %4,2'si yüksek uyum göstermektedir. Bireylerin aleksitimi durumlarına göre Akdeniz diyetine uyum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu sonuca benzer şekilde bireylerin MEDAS'dan aldıkları toplam puanlar da aleksitimi durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ayrıca katılımcıların cinsiyetlerine göre MEDAS toplam puanları ve uyum durumları incelendiğinde, cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Çalışmada genç yetişkin bireylerin aleksitimi durumlarına göre Akdeniz diyetine uyum seviyeleri incelenmiş ve bireylerin Akdeniz diyetine uyumlarının aleksitimi durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Akdeniz diyetine uyum cinsiyete göre incelendiğinde de sonuç benzer bulunmuştur. Ayrıca çalışma popülasyonunun büyük çoğunluğu Akdeniz diyetine orta seviyede uymaktadır. Bu nedenle genel popülasyonun Akdeniz diyetine uyumunun yüksek olmaması sonuç üzerinde etkili olmuş olabileceği ve konu ile ilgili daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz Diyeti, Aleksitimi, Sağlıklı Beslenme, Genç Yetişkin, Sağlıklı Yaşam.

Uluslararası Kapadokya Sağlık ve Yaşam Kongresi International Cappadocia Health and Life Conference

24-26 Ağustos 2022 / August 24-26, 2022

Bildiri Özetleri Kitabı / Book of Abstracts

Editör / Editor: Füsun Hepding

Sağlık ve yaşam ilişkisi içerisinde, sağlığı belirleyen faktörleri akademik bir bakış açısıyla anlamak ve farklı disiplinlerden bilim insanlarında sağlığın fiziksel, duygusal ve sosyal boyutlarına dair öngörü geliştirmek amacıyla 24-26 Ağustos 2022 tarihleri arasında Kapadokya Üniversitesi Kapadokya Meslek Yüksekokulu ev sahipliğinde gerçekleştirilen Uluslararası Kapadokya Sağlık ve Yaşam Kongresi'nde multidisipliner katılımcı grubu tarafından sunulan bildirilerin bir bölümü kitabımızda yer almaktadır. Tam metinlerinin yer aldığı bu çalışmanın, bilimsel bilgi temelinde anlama çabası olan herkese fayda sunmasını umuyoruz.

In order to comprehend the factors that determine health from an academic perspective and to help academics from different disciplines develop insights for physical, emotional and social dimensions of the relationship between health and life, a number of papers presented by a multidisciplinary participant group at the International Cappadocia Health and Life Conference held between 24-26 August 2022 by Cappadocia Vocational College, Cappadocia University are included in this book. We hope this study, which includes the full texts of the presented papers will benefit those who strive to understand on the basis of scientific knowledge.

Neşehir Yerleşkeleri:
Mustafapaşa - Uçhisar - Ürgüp
Tel: 0384 353 5009 (pbx) Faks: 0384 353 5125
İstanbul Yerleşkesi:
Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı
Tel: 0216 588 0010 (pbx) Faks: 0216 588 0012
info@kapadokya.edu.tr

